

Niezależny magazyn dla każdego

**ECHO
WEEKLY**

Nr 117

Toronto 3 - 9 stycznia

1985

Cena \$1.00

ECHO TYGODNIA

PROCES 40-LECIA PRL

AP PHOTO

We czwartek 27 grudnia rozpoczął się w Toruniu proces czterdziestolecia Polski Ludowej

Przed sądem stanęli czterej ludzie z państwowego aparatu przemocy, reprezentujący na ławie oskarżonych najwyższy szczebel tego aparatu — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Nad ministerstwem jest już tylko Sekretariat KC Partii i Biuro Polityczne KC

Trzej z nich oskarżeni są o zamordowanie katolickiego kapłana, „kapelana Solidarności”, księdza Jerzego Popiełuszki z warszawskiej, robotniczej parafii św. Stanisława Kostki na Żoliborzu Czwarty, najwyższy rangą, oskarżony jest o podżeganie do tej zbrodni i utrudnianie śledztwa

Jest to pierwszy tego rodzaju publiczny proces w PRL i w krajach bloku sowieckiego

Opozycyjny historyk Jan Józef Lipski powiedział prasie zagranicznej, że torunski proces będzie kształtował opinię Polaków o obecnym rządzie i praworządności ludowej, a z uwagi na konsekwencje polityczne, będzie to zapewne najważniejszy proces w powojennej Polsce

W kraju obserwuje się proces z ogromną uwagą i z napięciem Prasa zachodnia na

pierwszych stronach drukuje obszernie, szczegółowe sprawozdania Obszerne informacje o procesie publikują krajowe, oficjalne środki przekazu

Władza jakby z góry uznała winę oskarżonych, bo jeszcze zanim rozpoczął się proces, zdegradowano oskarżonych, pułkownika, kapitana i dwu poruczników z MSW do stopnia szeregowca i wyrzucono wszystkich czterech z partii

Proces odbywa się w Sądzie Wojewódzkim w Toruniu Gmach sądu to stary, przedwojenny budynek z czerwonej i żółtej cegły, przy spokojnej ulicy na zabytkowym, starym mieście Tuz obok znajduje się więzienie Podziemny korytarz łączy oba budynki

Rozprawa toczy się na drugim piętrze, w sali numer 40, największej w Sądzie Wojewódzkim Sala ma sto miejsc dla publiczności Specjalnie zbudowana, metalowa bariera, oddziela część przeznaczoną dla publiczności

Władze zastosowały wyjątkowe środki ostrożności, zorganizowały niezwykle silną ochronę procesu Graham Bradley z amerykańskiego dziennika *Washington Post* podaje z Torunia, że władze wyraziły niepo-

kój o bezpieczeństwo oskarżonych, po ich aresztowaniu

Budynek sądu został szczelnie odizolowany, otoczony metalowymi barierami, blokującymi dostęp W jego okolicy wstrzymano ruch kołowy W pobliże budynku dopuszcza się tylko osoby posiadające przepustki

Cały teren patrolowało ZOMO, uzbrojone w pałki i armatki wodne Tuz nad budynkiem, na wysokości dachu, unosił się wojskowy helikopter

Do sądu wpuszczano tylko za przepustkami, każdy wchodzący musiał przejść przez wykrywacz metali, przed żołnierzami specjalnej jednostki antyterrorystycznej, w czarnych beretach, z pistoletami i długimi nożami

Wśród publiczności, około jedna trzecia osób, to dziennikarze Według niektórych relacji, na salę dopuszczono pięciu zachodnich korespondentów Jedna z relacji mówi o sześciu, inna o siedmiu zachodnich korespondentach Dopuszczeni na salę zachodni reporterzy często pracują wspólnie i udostępniają swoje materiały kolegom czekającym na zewnątrz

W pierwszych dniach rozprawy, na sali sądowej obecnych było dwudziestu kilku krajowych dziennikarzy reżimowych

Przedstawiciele katolickiego *Tygodnika Powszechnego*, na trzy dni przed rozprawą, odebrano przyznaną jej poprzednio akredytację Krajowe pisma katolickie miały mieć tylko dwu sprawozdawców na sali

Jak informowali niektórzy korespondenci, zachodnie ekipy telewizyjne połączono w dwie grupy Na wstępie każdego dnia rozprawy operatorom dwu kamer wolno kręcić zdjęcia przez trzy minuty, potem muszą opuścić salę

Oskarżeni

Na ławie oskarżonych zasiadają

LESZEK PEKALA, lat 33, inżynier elektroniki, były porucznik w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, w departamencie zajmującym się inwigilacją

ciąg dalszy str 4

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF i GRAZYNA FARMUS

Dyrektor Biura Reklamy KRZYSZTOF DROZDZ

Współpracują

Zofia Bończa, Bohdan Ejbich,
Magdalena i Marek Czyżycy,
Zbigniew Farmus,
Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,
Ewa i Michał Rejkowscy,
Janusz Pietrus i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA dzwony przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kątku handlowym
2 kolumny x 1 cal \$ 10	3 miesiące \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

Z życia esbecji

Jesli proces torunski miał być reklamą dla generała, to już wiadac, że jest to reklama w kiepskim gatunku

Po pierwsze, wzmocniły się podejrzenia, że zapotrzebowanie na zlikwidowanie księdza wystawił ktos znacznie wyżej postawiony, niż (były) płk Pietruszka

Po drugie, reporterzy zachodni są zbyt starymi wygami, by się nabrac na plewy. Zwłaszcza brytyjscy dziennikarze, bardzo rygorystycznie przygotowujący do zawodu, celują w wyłapywanie istotnych szczegółów i rozszyfrowywanie tego, co się za nimi kryje

W prasie zachodniej karierę już zrobiły scenki rodzajowe z życia esbecji, wyłaniające się na procesie absolutna bezkarnosc, poczucie, że peerel do nich należy (kradną tablice rejestracyjne, mają przepustki wyjmujące kierowcę spod wszelkiej kontroli, choćby pijanego), korupcja (handlują paszportami, sprzedając je nawet „wrogom państwa”, sympatykom Solidarnosci i współpracownikom paryskiej Kultury)

Dla Polaków nie są to rewelacje. Dla Zachodu to kolejna lekcja o tym, co się naprawdę kryje za listkami figowym „realnego socjalizmu” i etykiety „partyjnych liberałów”

I rzecz najbardziej złowroga i ponura śledząc proces, trudno się oprzec wrażeniu, że to co zrobiono z księdzem Popieluszką, to nie wyjątek, a sprawa pewnej rutyny służbowej, do której funkcjonariusze są specjalnie szkoleni i przygotowani

Jacek Adolf

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● Partia kongresu odniosła duże zwycięstwo w wyborach w Indiach. Premier Radziw Gandhi syn zamordowanej Indiry, zdobył najwięcej głosów w historii hinduskiej demokracji, więcej niż jego dziadek, premier Nehru. W 1957 Nehru wygrał 47,8 procent głosów i 371 z 494 miejsc w parlamencie

Głównymi konkurentami Gandhiego byli jego szwagierka Menaka, aktor Rama Rao. Wśród mniej popularnych partii, które zdobyły jednak kilka miejsc w parlamencie znaleźli się marksisci prochinscy partia Janata, która sprawowała władzę w latach 1977-79

Wybory nie odbyły się wszędzie. Przesunięto je na czas nieokreślony w prowincjach Pandżab i Assam gdzie trwały walki, w kilku miejscach pogoda uniemożliwiła przeprowadzenie głosowania. W Bhopal - miejscu wielkiej katastrofy chemicznej wybory nie odbyły się również

Mimo, iż do czasu zamknięcia tego numeru naszej gazety pięć okręgów wyborczych nie ogłosiło jeszcze swych rezultatów, wiadomo już, że Partia Kongresowa odniosła drugoczęści zwycięstwo, zdobywając co najmniej 396 miejsc poselskich, na 508 okręgów. Opozycja odniosła sukces jedynie w południowej prowincji Andhra Pradesh, gdzie zdobyła 28 spośród 40 miejsc w Izbie Gmin. Jej przywódca, aktor Rao odrzucił niedawno propozycję Indiry, wejścia do jej gabinetu

Komunisty prochinscy i proso- wiecey stracili 22 miejsca i dysponują obecnie tylko 27 posłami w Parlamencie

40letni Gandhi jest najmłodszym przywódcą w historii indyjskiej demokracji. W swoim powyborczym przemówieniu, zapowiedział zasadnicze zmiany w społeczeństwie hinduskim z apelem o zachowanie dyscypliny i pracowitość

● USA zwiększyły znow swój deficyt. I to znacznie. Do końca lutego może on wzrosnąć o 23 proc. W grudniu deficyt osiągnął sumę 28,46 miliarda dolarów i zbliża się do historycznego rekordu. Ekonomisci amerykańscy obawiają się w związku z tym gwałtownego wzrostu stopy procentowej, nie tylko w USA, ale i we wszystkich krajach powiązanych gospodarczo ze Stanami Zjednoczonymi. Wydatki amerykańskie

wzrosły o 205 milionów dolarów. Koszt pozyczenia jednego dolara wynosi obecnie 5 dolarów. Rozwinięte wcześniej programy państwowe muszą być kontynuowane, nawet jeśli dochody państwa są mniejsze

● Antyrakowa substancja wytwarzana laboratoryjnie. Jak donosi agencja AP w zakładzie Genentech w San Francisco udało się wytworzyć 2 substancje, jedną o nazwie lymphotoxin, które niszczą komórki nowotworowe u myszy laboratoryjnych. Dr Derynck, współautor odkrycia i pracownik prywatnej placówki badawczej twierdzi, że kombinacja tych substancji jest silniejsza od interferonu i działa bezpośrednio na nowotworowy guz. Jest ona chemiczną imitacją naturalnych substancji obronnych, które wytwarza organizm chory na raka

● Kara śmierci za handel z wrogiem. Rząd Jordani zaaprobował karę śmierci wobec 15 swych obywateli, którzy sprzedali swe domy i ziemie Izraelom okupującym te terytoria. Akcja taka jest w prawie jordanym traktowana jako zdrada stanu. Skazani byli właścicielami domów w Betlejem, Tulkarm i Pamallah

● Trwa antymarksowski kurs w Chinach. Człowo ideolog systemu Ju Gjangyan spotkał się z reporterami by oznajmić, że wprowadzie teorię Karola Marksa stanowi podstawę przyjmowanych w Chinach teorii społecznych to jednak nie wszystko rozwiązuje

● Generał nie chce odejść. Prezydent Bolivi Herman Siles Zuazo zdjął ze stanowiska swego generała armii na wiadomość, iż planuje on zamach. Dymisjonowany generał Olivis Arias odmówił złożenia rezygnacji ze stanowiska i dodał w rozmowie z reporterami, że armia go w tym popiera. Komentatorzy agencji Reutersa twierdzą, że zamach stanu wisi na włosku w La Paz

● Wietnamska armia, wzmocniona przez nowe oddziały wojska i czołgi zdobyła ponownie oboz partyzancki Rithisen w Kampucy. Setki partyzanów z Narodowego Frontu Wyzwolenia i Wietnamczyków zginęło lub poniosło rany w pięciodniowej wal-

ce. Sukces nad oddziałami Khmerów i ruchy wojsk wskazują, że Wietnamczycy zamierzają zdobyć kwaterę główną w pobliżu Ampil

● Policja badająca przyczyny wybuchu bomby w pociągu z Neapolu do Milano doszła do wniosku, że linia kolejowa stała się znow przedmiotem ataku terrorystów gdyż planują oni posłać paniki wśród społeczeństwa i przejęć w przyszłości kontroli nad węzłami komunikacyjnymi. Polica podejrzewa o atak skrajnie prawicową grupę Nowy Porządek (Ordine Nuovo), która przyznała się do podłożenia bomby poprzednio, tyle że w odległości kilkunastu kilometrów od tego miejsca

● Wysłannik arcybiskupa Canterbury zabiega o wolność czterech Brytyjczyków w Libii. Wysłannik światowego przywódcy kościoła anglikańskiego powrócił z Tripoli, gdzie konferował z przywódcą libijskim Muammarem Kaddafiem. Przedmiotem interwencji kościelnej był los 4 pracowników misji dyplomatycznej w Libii zatrzymanych jako więźniowie i zakładnicy w kwietniu ub roku

Akcja ta miała miejsce jako odwet wobec Wielkiej Brytanii za przesłuchania pracowników ambasady libijskiej w Londynie po zamordowaniu brytyjskiej policjantki podczas antykadafijskiej demonstracji. Strzały padły z okien libijskiej ambasady. Rząd Wielkiej Brytanii zerwał stosunki dyplomatyczne z Libią

Wysłannik kościoła anglikańskiego po rozmowach z Kaddafiem wyraził nadzieję, że Brytyjczycy zostaną na jego polecenie wypuszczeni prawdopodobnie w ramach wymiany więźniów

W Anglii przebywa w więzieniu 5 terrorystów libijskich skazanych za zamach bombowy

● Mieszkańcy włoskiej miejscowości Marzabotto opowiedzieli się przeciwko zwolnieniu z więzienia byłego majora SS Redera, skazanego na dożywocie, za masakrę popełnioną w mieście podczas II Wojny Światowej. W odwecie za akcje partyzanckie, w Marzabotto zginęło 800 cywilów. 69letni nazista jest ostatnim więźniem hitlerowskim we Włoszech. Wszyscy mieszkańcy miasta, z wyjątkiem jednej osoby, głosowali przeciw zwolnieniu zbrodniarza. Wola miasta może mieć wpływ na decyzję wojskowego trybunału i Reder może pozostać w więzieniu do końca życia

AFGANISTAN WALCZY JUŻ 5 LAT!

Gdy 5 lat temu, 27 grudnia 1979 roku wojska sowieckie najechały Afganistan, nikt chyba w politbiurze kompartii i w najwyższym dowództwie czerwonej armii nie przypuszczał, że operacja nie zostanie szybko skonczona i że pochłonie tyle środków i ofiar. Nie chcę przez to powiedzieć, że gdyby o kosztach wiadano do inwazji nie doszłoby. Ale chcę podkreślić, że nawet najcześni sowieccy strategowie wojskowi i doskonale pracujący wywiad KGB nie docenili olbrzymiego bohaterstwa Afganczyków, którzy, podjęli partyzancką walkę z okupantem pisząc jeden z najbardziej heroicznych rozdziałów w historii II połowy naszego stulecia

Po 5 latach walk Sowietci kontrolują kilka głównych miast,

ale nawet w stolicy Afganistanu Kabulu żołnierze sowieccy giną w białym dniu. Afganistan niemiejski praktycznie cały pozostaje w rękach partyzantów

Trudno przewidzieć w tej chwili jak potoczy się dalej sytuacja militarna, ale obserwatorzy podkreślają, że bez kilkakrotnego zwiększenia ponad 120-tysięcznej armii sowieckiej w Afganistanie wojna afganska jest dla nich nie do wygrania, a w przewidywanej przyszłości powiększenie armii czerwonej np do 1 miliona jest zadaniem dla ZSRR ponad jego siły. Tak więc jest bardzo prawdopodobne, że part partyzanci nie mogą pobiec armii czerwonej, armia czerwona nie jest w stanie zlikwidować partyzantki. Będzie określał los Afganistanu jeszcze przez lata

Sowiecka inwazja przyniosła poważne straty obydwu stronom. ZSRR stracił około 10-15 tysięcy żołnierzy, kilkadziesiąt tysięcy zostało rannych, straty w sprzęcie oraz sam koszt wojny przekraczają miliardy dolarów

16-milionowy Afganistan wyrzucił się wyludnił, gdy 1/5 jego populacji zbiegła przed Sowietami do Pakistanu przynależąc do siebie 3-milionowe stado bydła, koz i owiec oraz tysiące samochodów ciężarowych i autobusów. Uciekinierzy ci stali się istotną częścią składową gospodarki 100-milionowego, uboższego Pakistanu i tym tłumaczy się fakt dobrych stosunków pomiędzy nimi i Pakistanczykami. Ponadto uciekinierzy ci są głównym źródłem kontaktu z partyzantami afganskimi i ich kanałami przechodzi gros pomocy mi-

litarnej i finansowej dla walczącego Afganistanu. Pomoc, którą Sowietci nie są w stanie zatrzymać, gdyż niemożliwa jest całkowita kontrola około 2000 km lancucha górskiego tysiącami tajnych przejść

Nie jest znana liczba zabitych partyzantów afganckich. Ekspertcy szacują liczbę zabitych bądź zranionych cywilów na około 50 tysięcy

Pewne jest, że na początku inwazji sowieckiej licząca 80-tysięcy żołnierzy armia reżimowa zmalała obecnie na skutek dezercji do 30 tysięcy żołnierzy

O okropnościach inwazji sowieckiej na Afganistan piszemy w "ET" w miarę napływu informacji prawie z każdym numerem. Barbarzyńscy najeźdźcy stosują rzecz jasna jako regułę barbarzyńskie metody walki oraz barbarzyńskie metody postępowania z jencami wojennymi i ludnością cywilną. Powinnością przypominać o tym bez przerwy

wolnemu światu lubiącemu zapominać

Od początku inwazji sowieckiej na Afganistan USA udzieliły partyzantom afganckim pomocy militarnej na sumę 345 milionów dolarów. Na rok 1985 USA zatwierdziły już największą jak do tej pory sumę - 280 milionów dolarów. Jest to o wiele mniej niż przeznaczają na walkę z komunizmem w Ameryce Środkowej. Czy grupa polskich emigrantów, tam w USA i tu w Kanadzie (która skądinąd nie pomaga walczącemu Afganistanowi w ogóle) nie powinna razem z grupami emigranckimi z innych narodów ujarzmionych przez ZSRR domagać się więcej i więcej? Front walki z komunizmem jest bowiem w Afganistanie najbardziej znaczącym w czasach obecnych frontem walki zbrojnej w imperium sowieckim i czerwono-ideologiczną

ŚWIATOWIT

GWYN JEDNAK ODSZEDŁ

✓ Komentator Toronto Star Richard Gwyn opuścił łamy gazety, by udać się na wakacje i napisać książkę o stosunkach kanadyjsko-amerykańskich. Gwyn pragnie zamieszkać w Londynie i stamtąd nadsyłać komentarze na tematy międzynarodowe.

Odejszcie znanego dziennikarza poprzedził imienny na niego atak ze strony Joe Clarka, ministra spraw zagranicznych. Wymienił on Gwyna jako jednego z wpływowych dziennikarzy, którzy szkodzą rządowi w Ottawie. Gwyn w swym poezjonalnym komentarzu nie pisał o tej sprawie, sporo natomiast o prawdzie, której dziennikarze powinni strzec.

FONYO NIE REZYGNUJE

✓ Steve Fonyo uparł się, że będzie dalej biegł. Nawet jeśli organizacja, która mu pomaga zbierać pieniądze - Towarzystwo Walki z Rakim wycofa swe wsparcie.

Fonyo, który podobnie jak Terry Fox stracił nogę w wyniku rozwoju raka kości postanowił jak jego poprzednik przebiec Kanadę i zdobyć fundusze na badania nad chorobami nowotworowymi. Udało mu się dotrzeć do miejsca gdzie Terry Fox, gnębiomy śmiertelną chorobą swój bieg przerwał.

3 stycznia zamierza wyruszyć dalej mimo złej pogody i zimy. Organizatorzy uważają, że prowadzenie biegu w zimie może być

dla niego niebezpieczne i zagrażać zdrowiu licznych ochotników pomagających bieg. W oficjalnym liście skierowanym do swego podopiecznego zagroził wycofaniem się z imprezy Fonyo udał się do prywatnych firm z prośbą o wsparcie akcji.

CENNY DYREKTOR BATY
OCALAŁ Z PORWANIA

✓ Torontonska firma produkująca buty "Bata" zapłaciła około pół miliona okupu za jed-

nego ze swych dyrektorów Antonio Van Es, porwanego przez nieznaną sprawców w Boliwii.

Porwany był dyrektorem kooperacyjnej filii Baty w Boliwii. Uprowadzono go z domu w ubiegły piątek. Po otrzymaniu okupu bandyci uwolnili go dozwolając w pobliże domu.

A GRYPA BLISKO

✓ Szykuje się następna inwazja grypy. Tym razem wirusa

odmiany chilijskiej. Kanada dysponuje dużą ilością szczepionki antygrypowej. Praktycznie każdy kto zetknie się z wirusem zachoruje, gdyż wędrujący z południa wirus napotyka niewielki opór. Jednak osoby szczepione w 1984 roku przeciw grypie wydają się być nie odporne. Wypadki zachorowań odnotowano już w Chicago gdzie poczyniono te obserwacje. Inwazja grypy spodziewana jest wraz z wakacyjnymi powrotami z południa.

RAPORT SĘDZIEGO GRANGE

Sędzia Samuel Grange, przewodniczący komisji badającej przyczyny śmierci dzieci w Hospital for Sick Children w Toronto zakończył swe prace raportem do prokuratora generalnego i gubernatora prowincji. Raport zostanie wydrukowany jeszcze w tym tygodniu.

Grange prowadził publiczne przesłuchanie 64 osób, w sprawie tajemniczej śmierci małych pacjentów oddziału kardiologicznego.

Komisja miała ustalić, czy ktoreś z dzieci zostało zamordowane, oraz czy aresztowanie jednej z pielęgniarek oddziału, Susan Nelles, było zgodne z prawem. Nelles została bowiem oskarżona o zamordowanie czte-

rech pacjentów, aresztowana, a następnie zwolniona z braku dowodów winy.

Decyzją sądu ontaryjskiego, Grange nie może nazwać po imieniu osób, które podejrzewa o morderstwo, ale jego raport może być podstawą do oskarżenia. Komisję zorganizowano, gdyż brak dowodów winy uniemożliwił wysunięcie oskarżeń wobec personelu szpitala i rozpoczęcie sprawy sądowej.

INFLACJA

Od 1 stycznia, na miejsce samochodowego wypadku nie musimy wzywać policji, jeśli straty materialne wynoszą mniej niż 700 dolarów i nikt nie odniósł obrażeń. Minimum strat podniesiono więc o 300 dolarów, a to dlatego, że wzrosły koszty części samochodowych i napraw.

KOMUNIKAT
STOWARZYSZENIE POLSKICH TECHNIKÓW
I POLSKI INSTYTUT NAUKOWY
Oddział Toronto

zaprasza na wykład
WĘDROWKA PO CHINACH

Ilustrowany przezroczkami, który wygłosi Inz Stanisław ORŁOWSKI, w sali SPK 206 Beverley Street, w piątek 11 stycznia o godz. 8:00

Wstęp członkowie SPT \$3, goście \$4, studenci \$2 - (z kawą)

KALENDARZ NASTĘPNYCH WYKŁADÓW

8 lutego 1985, Prof. Chester SADOWSKI - NUCLEAR WINTER, wykład w języku angielskim,

1 marca 1985 Prof. Andrzej KAWCZAK Chairman Philosophy Dept. Concordia University w Montrealu, Przewodniczący Rady Narodowej, Oddział Kanada wykład pod tytułem, Charakter Narodowy Polaków w Świecie Najnowszych Badan,

12 kwietnia 1985 - Prof. Adam PODGORECKI - Polskie Społeczeństwo po II Wojnie Światowej

Wszystkie wykłady odbywają się w Domu SPK, 206 Beverley Str. w piątki o godz. 8 wiecz.

Prosimy o zachowanie tego kalendarza. Indywidualne zaproszenia nie będą wysyłane. Komunikaty o wykładach będą się ukazywały w prasie polskiej ECHO TYGODNIA, GŁOS POLSKI i ZAWIAZKOWIEC.

W programach radiowych i telewizyjnych ECHO-OJCZYŹNY CHIN FM 100.7, program Karoli Kęsik,

PANI JADWIGA CHWO 1250

POLONIA REVIEW polski Program Telewizyjny w Parkdale, oraz w Community Calendar, Life section, TORONTO STAR i Community Calendar, THE GLOBE & MAIL

NOWOROCZNE
POŚLANIE

Miłujcie dzieci i niescie im pomoc
One bowiem staną się cywilizacją jutra

Dopóki nie zaufamy jeden drugiemu -
nie będzie pokoju na Ziemi

Postęp ludzkości mierzą nie wojny, lecz idee. Nie masy, lecz człowiek tworzy kulturę rasy ludzkiej. Kultura ta będzie o tyle bogatsza i zdolna do przetrwania, o ile tworzona będzie przez artystów z wyobraźnią i utalentowanych ludzi nauki, zaś oparta na etyce i popierana przez rozumne rządy rozsądnie dysponujące naszymi ziemskimi zasobami naturalnymi.

L. RON HUBBARD

humanista i filozof

NAJLEPSZE ŻYCZENIA NOWOROCZNE

PRZESYŁA
THE CHURCH OF SCIENTOLOGY
OF TORONTO

Copyright 1951, 1984 by I Ron Hubbard. All rights reserved.

Uwaga właściciele nieruchomości i ich
mieszkańcy w mieście Toronto, Etobicoke,
North York, Scarborough i East York.WYCENA
WŁASNOŚCIi wysokości miejskich i szkolnych podatków
na rok 1985

- Regionalne Biura w całym Ontario zajmują się oceną wartości nieruchomości jako podstawę ich opodatkowania na cele miejskie i szkolne. Ich raporty kierowane są do władz miejskich gdzie po uwzględnieniu przelicznika wartości położenia własności (mill rates), ustala się wysokość podatku w danym rejonie. Tak też będzie i w roku 1985.

Open House

Udostępniamy nasze biura dla osób zainteresowanych by mogły się zapoznać z naszym systemem i przedyskutować wartość swych nieruchomości.

W każdym z rejonów prowadzimy otwarte biura gdzie można się spotkać z pracownikami Regional Assessment Office.

Mozna wówczas podać informacje które mogą zmienić decyzje biura jeszcze przed ustaleniem wysokości podatku dla danego rejonu.

Jeżeli macie państwo pytania czy wątpliwości a nie możecie przybyć w godzinach urzędowania prosimy o skontaktowanie się z naszym urzędem pod telefonem umieszczonym poniżej.

Assessment Notice

Właściciele i mieszkańcy domów otrzymują list o tej nazwie *tylko wtedy gdy wycena nieruchomości zmieniła się w ubiegłym roku, jeżeli właściciel odwoływał się od decyzji, jeżeli dokonano ponownej wyceny własności zgodnie z paragrafem 63 prawa Assessment Act*. Jeśli otrzymaliście państwo ten list może to być odpowiedź na naszą decyzję zmiany kierunku finansowego po-

parcie jednego z dwóch szkolnych systemów zmiany wartości domu lub inną informację odnotowaną przez urząd.

Procedura odwoływania się

Jeżeli po omówieniu sprawy w biurze nadal jesteś niezadowolony z jego decyzji, możesz odwołać się do wydziału który rozpatruje tego typu sprawy Assessment Review Board. Prowadzi on nieformalne przesłuchanie po czym ustala czy wycena była właściwa zwłaszcza w świetle wartości posesji w sąsiedztwie. Jeżeli nie instytucja ta może wprowadzić zmiany.

Ostateczny termin odwołania
12 lutego 1985 roku

Odwołanie musi być przekazane jako kwestionariusz lub jako list do Regional Register of Assessment Review Board najpóźniej 12 lutego 1985 roku. Musi zawierać adres numer wyceny (Roll Number) i powód odwołania.

Odpowiednie kwestionariusze i adres wydziału mogą państwo otrzymać w biurach dostępnych publicznie regionalnych urzędach lub urzędach miejskich.

Terminy i miejsce spotkań z mieszkańcami

CITY OF NORTH YORK
Regional Assessment Office
55 Doncaster Avenue
Thornhill Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503

CITY OF SCARBOROUGH and
BOROUGH OF EAST YORK
Regional Assessment Office
7 Overlea Boulevard
Toronto Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240

CITY OF ETOBICOKE
and CITY OF YORK
Regional Assessment Office
4 Eva Road
Etobicoke Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400

10 stycznia, 11 stycznia oraz 14 do 18 stycznia od godz. 8:30 do 8:00 wieczorem

Ministry
of
Revenue

Ontario

CITY OF TORONTO
Regional Assessment Office
2221 Yonge Street
Toronto Ontario M4S 2B4
(416) 486-6300

9 stycznia do 11 stycznia od godz.
8:30 do 8:00 wieczorem
12 stycznia od 10 rano do 4 po poł.

Na ławie oskarżonych w Toruniu zdegradowany pułkownik Adam Pietruszka (stoi) i zdegradowany porucznik Leszek Pękala

Ciąg dalszy ze str. 1

cją katolickiego duchowienstwa Na sali sądowej siedział bez ruchu, wpatrując się w podłogę

WALDEMAR CHMIELEWSKI lat 29 były porucznik w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, w tym samym co Pękala departamencie Na sali był zdenerwowany

GRZEGORZ PIOTROWSKI, lat 33, był kapitan w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i bezpośredni przełożony Pękali i Chmielewskiego, w tym samym departamencie Pewny siebie Na pytania odpowiadał zdecydowanie, lecz podobno miał łzy w oczach, kiedy odczytywano akt oskarżenia

Wszyscy trzej oskarżeni są o uprowadzenie i zamordowanie ks. Jerzego Popiełuszki Do winy się przyznali Odpowiadają z artykułu 148 kodeksu karnego, za zabicie człowieka Grozi im od osmiu lat więzienia do kary śmierci Oskarżeni są też o usiłowanie zabójstwa (kiedy 13 października, na sześć dni przed morderstwem, obrzucili kamieniami samochód ks. Popiełuszki) i o uprowadzenie Waldemara Chrostowskiego, kierowcy księdza

ADAM PIETRUSZKA, lat 47, był pułkownik w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i wicedyrektor departamentu, zajmującego się inwigilowaniem Kościoła katolickiego w Polsce

Oskarżony o to, że nadużywając swej władzy, podlegał swoich podwładnych do napadci na księdza, a potem utrudniał śledztwo, zmierzające do ich wykrycia

Do winy się nie przyznał Na sali sądowej sprawa wrzenie obojętnego Siedział bez ruchu, wsłuchując się w słowa prokuratora, w czasie odczytywania aktu oskarżenia

Pułkownik o szklistych oczach

W piątek 28 grudnia wieczorem, europejskie dzienniki telewizyjne pokazały krótki film, nakręcony tego samego dnia rano, w Toruniu Pokazano budynek sądu, otoczony milicją Na sali sądowej - twarze w zbliżeniu

Nastąpił moment wprowadzenia oskarżonych Na rękach mają kajdanki Zdjęto je im dopiero na sali Zasiadają w dwu rzędach na ławie oskarżonych Wszyscy są w cywilnych ubraniach

Siedzący nieruchomo, 32letni porucznik Leszek Pękala Usta drgają mu nerwowo

Waldemar Chmielewski Ubrany w brązowy sweter Zdenerwowany, bardziej niż inni oskarżeni Rozglądał się po sali nie panował w pełni nad sobą, na pytania sędziego odpowiadał drżącym głosem Sędzia co najmniej dwa razy upominał go, by mówił głośniej

Ubrany w ciemny garnitur i białą koszulę bez krawata 33letni kapitan Grzegorz Piotrowski Podobno w pewnej chwili zauważono w jego oczach łzy Ale na pytania odpowiadał zdecydowanym, silnym głosem

Pułkownik Adam Pietruszka Niebieska marynarka, jasnoczerwony sweter Nieruchoma, obojętna twarz Jakby szklane oczy

Zespół sędziowski

Zespół sędziowski składa się z dwu zawodowych sędziów i trzech ławników Przewodniczy sędzia **ARTUR KUJAWA**, członek partii, Komitetu Wojewódzkiego PZPR i członek PRON

Jednym z prokuratorów jest **ANTONI BIAŁOWICZ**

Sąd w Toruniu odrzucił wniosek warszawskiej Kurii Metropolitalnej o wyznaczenie z jej ramienia prokuratora posiłkowego W uzasadnieniu sąd stwierdził, że śmierć księdza Popiełuszki nie stanowiła bezpośredniego zagrożenia interesów Kurii

Rodzinę zamordowanego reprezentują trzej rzeczoznawcy, wyznaczeni przez Episkopat

84 świadków

Prokurator wniósł o przesłuchanie przed sądem 22 świadków i zespołu biegłych, oraz o odczytanie w czasie rozprawy zeznań 62 dalszych świadków dowodowych oskarżenia

Na sali, w pierwszym rzędzie wśród publiczności, siedział **Józef Popiełuszko**, brat zamordowanego W klapie marynarki miał wpiętą podobiznę księdza Jerzego Józef Popiełuszko powiedział jednemu z korespondentów, że oskarżony **Grzegorz Piotrowski**, na sali sądowej unikał jego spojrzenia, nie był w stanie spojrzeć w twarz bratu ofiary

Na sali obecny był Seweryn Jaworski, powołany na świadka

Fakty, które teraz przedstawimy, oparte są na zeznaniach Pękali

Akt oskarżenia

Akt oskarżenia obejmuje 70 stron maszynopisu Odczytanie go, we czwartek 27 grudnia, zajęło półtorej godziny

Prokurator Adam Pietrasinski stwierdził, że morderstwo zostało popełnione z premedytacją, było zamierzone i starannie przygotowane

Akt oskarżenia stwierdza, że Pękala, Chmielewski i Piotrowski, w nocy 19 października, po zawarciu porozumienia, w zamiarze pozbawienia życia, zatrzymali na szosie podrozuującego samochodem Volkswagen Golf Jerzego Popiełuszke

Uderzeniami pięści i drewnianej pałki pozbawili go przytomności Zakneblowali, związali sznurem ręce i nogi Umieścili w bagażniku samochodu Fiat 125P, oraz wywieźli do Torunia i następnie szosą, w kierunku Włocławka W drodze, w związku z podejmowanymi przez Jerzego Popiełuszke próbami uwolnienia się i ucieczki, bili go

Wreszcie, założyli mu na szyję pętlę ze sznura oraz przywiązali do nog worek z kamieniami Przewiezionego na tamę w Zalewie Wislanym, w okolicach Włocławka, wrzucili do wody, powodując w wyżej opisany sposób jego śmierć, w wyniku uduszenia

Najbardziej sensacyjną rewelacją pierwszych dwu dni procesu był fragment aktu oskarżenia stwierdzający, że dwaj porucznicy MSW, Pękala i Chmielewski, przystępując do akcji uprowadzenia księdza, byli przekonani zarówno o tym, że akcja ta ma poparcie osób na najwyższym szczeblu władzy w PRL (niektóre relacje z procesu mówią o „wysokim szczeblu władzy”), jak i o tym, że po przeprowadzeniu akcji pozostaną bezkarni, zabezpieczeni przed jakimkolwiek sankcjami

Według aktu oskarżenia, kapitan Piotrowski zapewnił poruczników Pękala i Chmielewskiego, że misja ich jest ściśle tajna i nigdy nie zostanie ujawniona Zapewnił ich też, że udział w tej misji pomoże w ich karierze

Akt oskarżenia stwierdza dalej, że Pękala i Chmielewski uważali księdza Popiełuszke za człowieka niebezpiecznego dla państwa Byli przekonani, że napadając na niego, działali w interesie państwa, a nie przeciw państwu

Bradley Graham z dziennika *Washington Post* pisze, iż akt oskarżenia cytuje zeznania Pękali i Chmielewskiego o tym, jak Piotrowski powiedział im, że rozkaz zabicia księdza pochodzi z najwyższego szczebla rządu

Graham podał kolejne stwierdzenie aktu oskarżenia, że Piotrowski zaprzeczył tym zeznaniom obu podwładnych i oświadczył, że księdza zabili, bo prowadził działalność antypaństwową, a władzy nie udawało się go powstrzymać Jak podała amerykańska agencja *United Press International*, z aktu oskarżenia wynika, że Piotrowski zaprzeczył, jakoby miał wydać rozkaz uprowadzenia i zabicia księdza

Motywacją Piotrowskiego, według aktu oskarżenia, była nienawiść do księdza i frustracja wobec faktu, że władzy nie udawało się uciśnić księdza

Makabryczne zeznania Pękali: ostatnie godziny życia ks. Popiełuszki

Oskarżony Leszek Pękala, odpowiadając na pytania prokuratora i sądu, zeznał prawie sześć godzin

W czasie zeznań Pękali sala przeżyła szok Zwrocili na to uwagę korespondenci

W napięciu, ze zgrozą słuchano jego słów z których wylaniała się makabryczna historia ostatnich godzin życia księdza Jerzego Popiełuszki — historia Jego męczeństwa A zarazem historia Jego upartej, twardej walki o życie w tych ostatnich godzinach

Zbrodnię planowano od pierwszych dni października 1984 Z początkiem miesiąca, kapitan Piotrowski wezwał do swego biura poruczników Pękala i Chmielewskiego i polecił im wziąć udział w „niebezpiecznej misji, związanej z Popiełuszką” Powiedział im, że misja może się zakończyć śmiercią słabowitego księdza

Poinformował, że zadanie ma na celu - nastraszenie księdza tak, aby zaprzestał wygłaszania podburzających kazań, oraz - zmuszenie go do ujawnienia, gdzie się ukrywają działacze podziemia

Była też mowa o zamiarze przeprowadzenia podobnych napadów na dwu innych księży, związanych z Solidarnością, na ks. Henryka Jankowskiego z Gdanska i ks. Stanisława Małkowskiego z Warszawy

Jak podaje dziennik *Washington Post*, Pękala, odpowiadając na pytanie prokuratora stwierdził, że Piotrowski mówił o planie zamordowania ks. Jankowskiego i ks. Małkowskiego Powiedział „Jankowski to stary rozrabiacz” (tłumaczymy to zdanie ze sprawozdania w języku angielskim), ale Popiełuszko musi być pierwszy

Kapitan Piotrowski powiedział Pękali i Chmielewskiemu, że nie muszą się obawiać konsekwencji, bo tylko on sam, Piotrowski, będzie odpowiedzialny przed swymi zwierzchnikami za wszystko, co się stanie

Powiedział, że mają nie zadawać zbyt wielu pytań i mają jemu zostawić odpowiedzialność za akcję

Trojka oficerów MSW rozważała kilka możliwości zamachu na księdza Popiełuszkę Jednym z pomysłów było wyrzucenie księdza z pędzącego pociągu

Pierwszy napad był nieudany

Piotrowski Pękala i Chmielewski dokonali pierwszego napadu na ks. Jerzego Popiełuszkę i jego kierowcę Waldemara Chrostowskiego w dniu 13 października Obrzucili wtedy kamieniami samochód duchownego, zamierzając spowodować w ten sposób wypadek

Zamach się nie udał, dzięki przytomności umysłu kierowcy Chrostowskiego, który skierował wóz na Piotrowskiego i uciekł

Po tym incydencie, trzej oficerowie wrócili do normalnych obowiązków w ministerstwie

Ten pierwszy zamach jest objęty aktem oskarżenia Oskarżenie przedstawia zamach jako usiłowanie zabójstwa

Krytyczna data - 19 października 1984

Dnia 19 października ks. Jerzy Popiełuszko wygłaszał kazanie w Bydgoszczy Miało to być jego ostatnie kazanie w życiu

Pojechał do Bydgoszczy z Warszawy swoim samochodem Volkswagen Golf, który jak zwykle prowadził jego kierowca Waldemar Chrostowski

Do Bydgoszczy jadą też kpt. Piotrowski, por. Pękala i por. Chmielewski Za kierownicą Fiata 125P siedzi Chmielewski

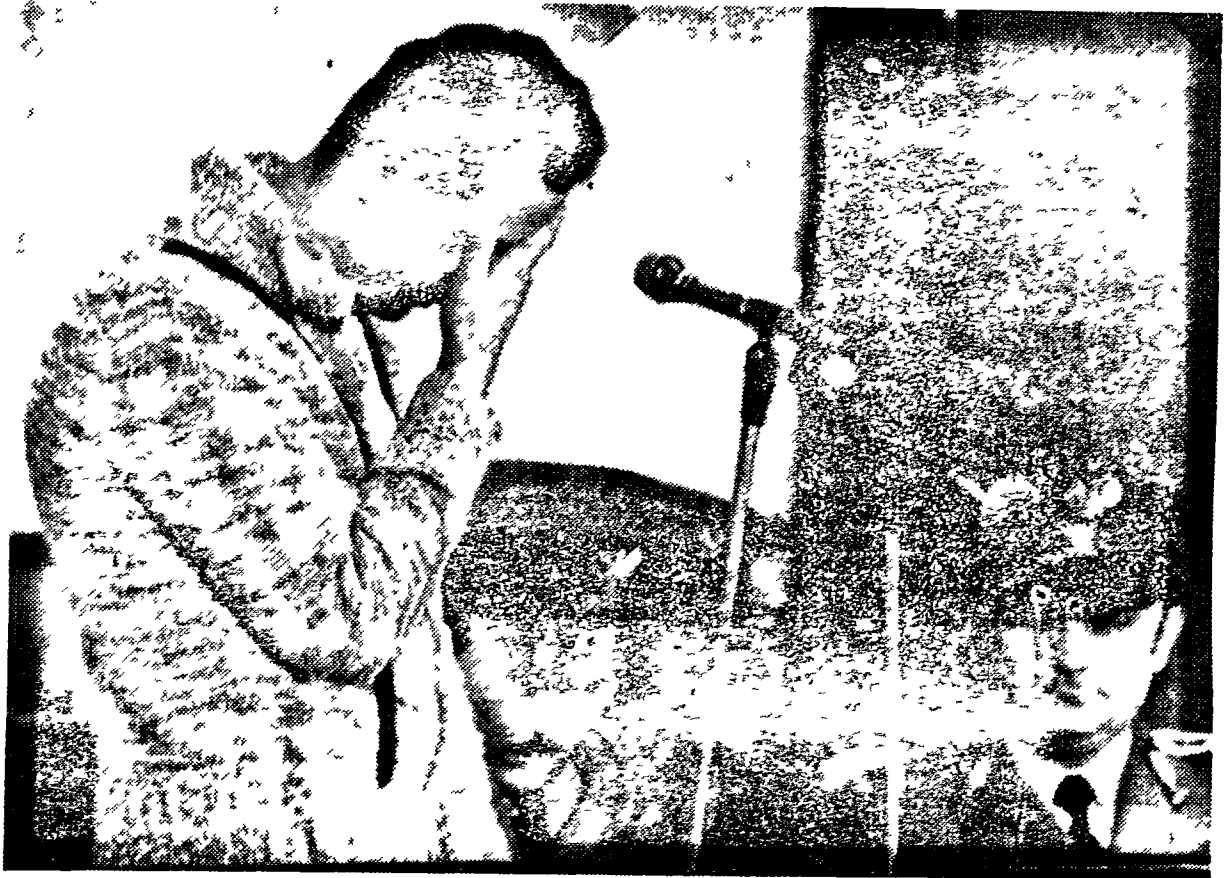
Jadą, jak zeznał potem w sądzie Pękala, „z zadaniem porwania Popiełuszki, kiedy będzie w drodze powrotnej do Warszawy

„Nie była dla nas jasna, co nastąpi po uprowadzeniu”, zeznał w sądzie Pękala, mówiąc o sobie i o Chmielewskim

Trzej oficerowie MSW zatrzymują samochód księdza na biegnącej przez las szosie Biją pięściami i drewnianą pałką Do nieprzytomności Nieprzytomnemu księdzu wpychają w usta knebel, związują go plastikowym sznurem, wpychają do bagażnika samochodu Do Fiata wpychają też Chrostowskiego

Jadą do Torunia

„Zrozumiałem wtedy, że ksiądz musi umrzeć. Na tym etapie nie było już ważne, czy jeszcze żyje, czy nie. Zastanawiałem się, jak mogło do tego dojść. Byłem bezradny.”
„Przestałem myśleć i tylko powiedziałem sobie, że muszę dalej wykonywać rozkazy.”

-Z zeznań oskarżonego Pękali (na zdjęciu)

Po drodze, z samochodu jadącego z szybkością 80 km na godzinę, wyskakuje Waldemar Chrostowski Kapitan Piotrowski kaze jechac dalej, Fiat się nie zatrzymuje

W drugim dniu procesu w piątek 28 grudnia Pękala kontynuował zeznania

Po drodze do Torunia, z bagażnika Fiata rozlega się hałas To ofiara uderze o ściany bagażnika, usiłując się wydostac

Zatrzymują się Następuje kolejne, bestialskie bicie porwanego Jadą dalej

Tymczasem z silnika samochodu zaczyna wyciekać olej Zajeżdżają więc w Toruniu na parking hotelowy Piotrowski wysiada, i-dzie kupic nowy zapas oleju

Wraca

Wtedy właśnie, na hotelowym parkingu w Toruniu, ksiądz Popieluszko wyswaboda się z więzow Wyskakuje z bagażnika

Ucieka po parkingu Krzyczy „**Ratunku! Pomocy!**”

Gonią go Łapią, zanim ktokolwiek usłyszał krzyk

Prosi swych przesladowców, by go nie zabijali Wola **Ludzie, darujcie mi zycie!**

Rzuca się na niego Piotrowski, z drewnianą pałką Znowu bije do utraty przytomności

Znowu związują, pychają do bagażnika

Jadą teraz do lasu W lesie Piotrowski jeszcze raz kijem katuje księdza Grozi mu przy tym **Jak nie będziesz cicho, uduszę gołymi rękami!**

Kiedy ofiara znowu traci przytomność, pychają do bagażnika

Jadą dalej, nad Zalew Wisłany koło Włocławka Po drodze dwukrotnie zatrzymują ich patrol MO Za kazdym razem pokazują specjalną przepustkę z ministerstwa i zostają natychmiast przepuszczeni

W drodze nad zalew znowu słyszą, że ksiądz, w bagażniku, usiłuje się wydostac, napiera placami na klapę bagażnika Stają Jeszcze raz biją

W drodze, Piotrowski dwukrotnie jeszcze rozkazuje Pękali i Chmielewskiemu zatrzymac wóz, otworzyc bagażnik i zaciesnic sznur obezwładniający ofiarę Sznur zawiązany jest na szyi, wokół przegubów rąk i zgiętych kolan Tak, by ofiara, odzyskując przytomność, udusiła się przy próbie wyprostowania nóg

Przyjeżdżają pod zaporę wodną koło Włocławka Jest noc

Obaj porucznicy, Pękala i Chmielewski, usiłują przekonac kapitana Piotrowskiego, zeby zostawic księdza w lesie, **darowac mu zycie Mowią „Dosc się już nacierpiał”**

Ale ich przelozony, kpt Piotrowski, jest nieprzejednany Odpowiada **Tylko woda!**

Potem Pękala opowie w sądzie o tym epizodzie bardzo szczegółowo **Zrozumiałem wtedy, że ksiądz musi umrzec Na tym eta-**

pie nie było już ważne, czy jeszcze żyje, czy nie

I dalej „Zastanawiałem się, jak mogło do tego dojsc Byłem bezradny Przestałem mysliec i tylko powiedziałem sobie, że muszę dalej wykonywac rozkazy”

Piotrowski wydaje kolejny rozkaz Poleca przywiazac księdzu do stop worek z kamieniami

Ofiara nie daje znaku zycia Pękala stwierdza, że ręce księdza są zimne, a ciało pokryte potem Jest przekonany, że ksiądz już nie żyje, ale dalej już tego nie sprawdza

Zmasakrowane, nie dające znaku zycia ciało ks Jerzego Popieluszki obciążone workiem kamieni, zostaje wrzucone do wody

Trzej oficerowie MSW, po spełnieniu „cisłej tajnej misji”, wracają Fiatem do Warszawy W drodze powrotnej znowu dwukrotnie zatrzymuje ich milicja i znowu specjalna przepustka daje im zielone światło

STRACH

Jesli wierzyc temu, co opowiedział Pękala, to po zamordowaniu ks Popieluszki, obu poruczników ogarnął strach Ich przelozony, kpt Piotrowski, starał się ich uspokoić

Pękala powiedział, że po powrocie do Warszawy, gdy było już powszechnie wiadomo i zniknięciu ks Popieluszki, kapitan Piotrowski zapewnił go, a także porucznika Waldemara Chmielewskiego, że nie mają się czego obawiac, chyba, że zostałyby odnalezione zwłoki księdza

Pękala oswiadczył w sądzie, że zanim został aresztowany, wyraził obawę, że może zostac zidentyfikowany na podstawie odciskow palców Kapitan Piotrowski uspokajał go i tym razem Według Pękali, Piotrowski zapewnił, że zostanie dla niego spreparowane alibi

Mozna z tego wnioskowac, że Pękala mógłby się zaslonic pobylem w Tarnowie, w czasie uprowadzenia i zamordowania ks Popieluszki

Pocieszając Pękale, kpt Piotrowski przytoczył na dowód inny przypadek, w którym osobie biorącej udział w tajnej akcji MSW, zapewniono podobne alibi

Zgasto światło

Rano, w drugim dniu procesu, w gmachu sądu w Toruniu, nastąpiła przerwa w dopływie prądu Całe wnętrze budynku było przez jakiś czas ogorzone w półmroku Procedurę sprawdzania, kontrolowania osób, udających się do sali w której toczy się proces, prowadzono przy świecach

Kiedy naprawiono światło i szczupła postac oskarżonego Pękali podniosła się z ławy oskarżonych, by dalej odpowiadac na pytania o tym, jak przebiegało dokonanie morderstwa, obecni na sali zatrzymali oddech Słowa oskarżonego witala dramatyczna cisza

Który wiceminister?

Sensacją pierwszych dni procesu było przedstawione w akcie oskarżenia zeznanie Pękali i Chmielewskiego że przystępując do akcji uprowadzenia księdza byli przekonani że mają aprobatę i poparcie na najwyższym szczeblu władzy PRL (niektóre relacje zachodnie mówią o „wysokim szczeblu władzy”)

Akt oskarżenia przytacza złożone w sędztwie zeznanie Pękali, że kapitan Piotrowski powiedział mu, iż akcję przeciw ks Popieluszcze **zaaprobował wiceminister spraw wewnętrznych**

Pod koniec drugiego dnia rozprawy, sędzia Artur Kujawa, przewodniczący zespołu orzekającego, skierował uwagę na ten punkt oskarżenia i zaczął zadawac Pękali pytania na ten temat

W odpowiedzi, Pękala wycofał się z istotnego punktu swych zeznan w sędztwie Utrzymał teraz, że Piotrowski mówił jedynie o tym, że wiceminister chciał tylko, by ukrocic działalność księdza, że popiera **jakąs** akcję przeciw niemu Pękala powiedział w sądzie „To prawda, że Piotrowski wymienił jednego z wiceministrów, ale powiedział to w innym kontekście, wskazującym że należy przeprowadzic akcję przeciw księdzu Błędnie zinterpretowałem polecenie sądzac, że chodziło o akcję nielegalną”

Jak podaje Bradley Graham z *Washington Post*, Pękala powiedział glosem, w którym brzmiał żal, że okazało się tylko złudzeniem jego pierwsze wrażenie, że akcja przeciw ks Popieluszcze ma poparcie na wysokim szczeblu

Prokurator zapytał, kogo wymienił Piotrowski, mówiąc o poparciu na wysokim szczeblu Odpowiedz Pękali „Nie wymienił żadnych konkretnych nazwisk”

Według oficjalnych źródeł PRL, w czasie zbrodni było pięciu wiceministrów spraw wewnętrznych **Władysław Ciaston, Lucjan Czubinski, Władysław Pozoga, Konrad Straszewski i Stanisław Zaczkowski**

Pękala potwierdził, że kpt Piotrowski wymienił tylko pułkownika **Adama Pietruszkę**, wicedyrektora departamentu MSW, jako tego, który wiedział o akcji przeciw księdzu i ją aprobował

Były pułkownik Pietruszka, zachowując na ławie oskarżonych spokój, stanowczo zaprzeczył zarzutom i nie przyznał się do winy

W sprawozdaniu z drugiego dnia procesu, brytyjska agencja Reutersa zwraca uwagę, że oskarżony Pękala wycofał zeznanie, że wiceminister zaaprobował akcję, lecz **nie odwołał tego, że wiceminister wiedział o akcji planowanej przeciw księdzu**

Obecny w Toruniu korespondent dziennika *New York Times* Michael T Kaufman podkreśla, że Pękali nie zapytano w sądzie, w jaki sposob, już po sędztwie, odkrył ze jego interpretacja słów Piotrowskiego była błędna. **Sam Pękala tego nie wyjaśnił**

Jak zbrodniarze hitlerowscy

Korespondenci zachodni podkreślają, że Pękala mówił wolno i trzymał się wersji, że nie zamierzał zabic, ale został do tego zmuszony rozkazami przelozonego Akcentował w zeznaniach, że on sam i Chmielewski wykonywali rozkazy Piotrowskiego Pomagał zabijac, lecz zabójstwo nie leżało w jego intencjach

Niektórzy z funkcjonariuszy peerelowskich, obecnych na sali, w rozmowie z zachodnim dziennikarzem wyrazili przypuszczenie, że adwokaci oskarżonych mogą się uciec do obrony z procesu norymberskiego, w którym usprawiedliwiano hitlerowskich zbrodniarzy wojennych tym, że wypełniali rozkazy

Rozprawę odroczone do srody 2 stycznia

Rozgłos w prasie PRL

Rezimowa prasa, radio i telewizja szczegółowo informują o rozprawie Zdaniem korespondenta *New York Times a*, Jaruzelski chce uzyskac w jakimś stopniu społeczne poparcie, dzięki temu, jak prowadzi sprawę tego morderstwa a jednocześnie chce zasygnalizowac aparatowi bezpieczeństwa, że nie będzie szeroko zakrojonej czystki

Telewizja pokazała sceny z procesu na taśmie video w czwartek i piątek 27 i 28 grudnia *Trybuna Ludu* stwierdziła, że proces wyjawi całą prawdę i że kazdy Polak który popełnił przestępstwo, musi za nie odpowiadac

Korespondenci zachodni relacjonując zachowanie się prasy w PRL wobec procesu w Toruniu zwracają uwagę że większość gazet zamieszcza komunikat Polskiej Agencji Prasowej, mimo iż dwudziestokilku dziennikarzy przedstawicieli prasy, obecnych było na sali sądowej

W komunikacie PAP-a, zamieszczonym przez prasę uwytkiono zeznania porucznika Pękali na temat poparcia na najwyższym szczeblu dla zbrodni

Z PRASY PRL

Po co
im
ten
proces?

Z punktu widzenia władzy, proces funkcjonariuszy MSW nie przynosi korzyści, a wiąże się ze sporym ryzykiem

Oskarżenia mogą powiedzieć zbyt wiele, i wskazać za wysoko (palec uktnął gdzieś na poziomie wiceministra)

Wstrząsające szczegóły zbrodni budzą nienawiść nie tylko do bezpośrednich wykonawców, ale i całego aparatu bezpieczeństwa

Mimo demonstracyjnego działania wymiaru sprawiedliwości, naród i tak pozostanie wobec niego nieufny

Reportery zachodni jest zbyt mało i są na ogół uprzedzeni, by nie nabrac się na całą fasadę praworządności

Moskwie natomiast owa fasadowość może być bardzo nieprzyjemna Oskarżenia podnieśli rękę na wroga systemu

Mimo tych wszystkich kłopotów, sprawcy, którzy zwyczajowo pozostawali nieznanymi, stali się szybko znani, cięło które mogło przepaść znalazło się, i sprawa jest, mimo iż bez trudu mogło jej nie być

Gdyby w rachubę wchodziło wyłącznie pozbycie się niewygodnego księdza, ślady zbrodni zostałyby zatarte Gdyby motywem całej sprawy była chęć walki i walka frakcyjna, czy konieczne było zabicie popularnego kaznodziei i wywołanie większego jeszcze oporu ze strony radykalnego kleru?

Nieprzekonyująca jest też teza, że między uszami Urbana zakwitła myśl, by Jaruzelskiego przedstawić jako sprawiedliwego władcę Do tego trzeba by jeszcze odpowiednio naiwnej widowni, w kraju i za granicą Można też powiedzieć sprawa jest, bo władza w swej głupocie, nie zastanowiła się, co może z tego wynikać Głupota Jaruzelskiego czy jego otoczenia nie jest wykluczona, ale jako hipoteza jest mało przekonująca

Sprawa wydaje się mniej absurdalna, jeśli przyjmiemy, że inicjator zbrodni i ten, który ją sciga, to dwa zupełnie różne ośrodki centralne Że nie są to, jakby się mogło wydawać, wojsko i bezpieka, ale że może to być KGB, posługujące się bezpieczeństwem KGB użyto już do podobnych celów wywiadów bułgarskiego, rumuńskiego i czechosłowackiego KGB szkoli w krajach Europy Wschodniej swych agentów i terrorystów KGB działa też w Polsce i jest zainteresowana w ucieszeniu głosu niezależnego kleru, tak jak pragnęło, by zamilkł głos Ojca Świętego w obronie wolności Polaków

Załóżmy, że mordercy polskiego księdza działali bezpośrednio na zlecenie KGB, z ramienia Kremia (To właśnie „Izwiestia” w ubiegłym roku imiennie atakowały księdza Popiełuszkę) Przy tym założeniu proces pojawia się w zupełnie innym świetle i nabiera wiele sensu

Jaruzelski — założmy dalej — woli sam porządkować własne podworko i zatłoczyć te sprawy po swojemu, po peerelowskiemu, straszniemu, „perswazją”, a jeśli już morderstwem, to w sposób dyskretny, przy możliwie najmniejszym rozgłosie

Tak więc wydaje się, że jedynym sensownym wyjaśnieniem tego, że w ogóle zorganizowano proces, a zwłaszcza że nadaje mu się w PRL tyle rozgłosu, jest hipoteza, że generalnie sygnalizuje KGB, że kłusownicy nie są na terenie PRL pozadani

GRAZYNA FARMUS

Profesor Maria Byrdy o badaniu przyczyn śmierci ks. Popiełuski

(P) Znana jest już ostateczna opinia sadowo-lekarska o przyczynach śmierci ks. Jerzego Popiełuski 8 bm Telewizja Polska emitowała po wieczornym wydanu dzienne kina magnetowidowy zapis rozmowy przeprowadzonej z prof. Marią Byrdy kierowniczką Zakładu Medycyny Sadowej AM w Białymstoku. Uczona naważała w niej do badań które poprzedziły wy-

W odwołaniu na pytanie dlaczego tak długo czekać trzeba było na ostateczne wyniki badań prof. Byrdy wskazała na nieważność przeprowadzonej sekcji zwłok. Przebywały one długo w wodzie. Następowała już wiedza że zmiany które nazywamy zmianami postmortalnymi a które polegają na rozmiękaniu naskórka jego oddzieleniu się a także na rozpuszczeniu się krwi czyli tzw. hemolizie co oczywiście nie mogło pozostać bez wpływu również na wygląd zwłok. Nie znając wszystkich szczegółów wydarzeń które doprowadziły do śmierci J. Popiełuski zastanowiliśmy — kontynuowała M. Byrdy — taką metodę sekcji, która pozwoliłaby na możliwość pełnego wyjaśnienia jak doszło do śmierci. Pobraliśmy bardzo dużo różnych materiałów do badań laboratoryjnych. Było to badanie bardzo pracochłonne a nade wszystko wymagające czasu. Wykonaliśmy pełną analizę toksykologiczną. Badaliśmy dowody rzeczowe w tym np. materiały opatrunkowe i przyłepki. Nosiły one ślady krwi i trzeba było ustalić czy jest to krew denata. Do tego doszły mikroskopowe badania wszystkich narządów wewnętrznych zmarłego. W sumie przewyższał sm. kilkadziesiąt preparatów. Otrzymałaliśmy ponadto dodatkowe materiały z orszaku śledztwa prowadzonych w toku śledztwa. Trzeba było je konfrontować ze stanem badań.

M. Byrdy zaprzeczyła jakoby J. Popiełusko — jak stwierdzono w prasie zachodniej — miał po-

łamane kości. Jeszcze przed przystąpieniem do sekcji — powiedział — wykonaliśmy pełne badania radiologiczne zwłok. Rentgenogramy nie wykazały urazowych zmian kości J. Popiełuski. Nie było żadnych złamań.

Kierownik Zakładu Medycyny Sadowej AM w Białymstoku prof. Byrdy skomentowała następnie zdjęcia zwłok ks. Popiełuski, które opublikowane zostały we francuskim tygodniku Paris Match. Nawiązując do jednego z nich przedstawiającego zwłoki leżące w trumnie M. Byrdy podkreśliła że zostało ono wykonane już 2 listopada br. Kedyś zmiany wywołane pośmiertnym rozkładem barwnika krwi dały w efekcie brunatno-czerwone zabarwienie niektórych części twarzy. Obserwowaliśmy to jeszcze w czasie sekcji która wraz z oględzinami trwała przez kilka godzin. W dzielącym wiatrem jej postępie hemoliza krwi.

Najmniej z fotografi zaprezentowanych w Paris Match widac wyraźne zmiany spowodowane działaniem wody — kontynuowała M. Byrdy. Zjawisko to określane jest w medycynie sądowej jako tzw. skóra przeciek. Uważamy je za zasłanianie paznokci. To także

Jesli normalne zjawisko postmortalne. Raz jeszcze chciałabym podkreślić że w obrewie rak to przecież robiliśmy zdjęcia radiologiczne i nie stwierdziliśmy żadnych złamań

Zmiany o których mówię a które następują po śmierci zostały na fotografiach pokazane tak a nie inaczej również w wyniku jak sądzę technologii fotografowania zastosowania materiałów do zdjęć kolorowych. No nie było podobnych kolorów na nosie zmarłego to co widzimy na zdjęciu to już są zmiany postmortalne — podkreśliła w zakończeniu prof. Maria Byrdy

(PAP)

W świetle zamieszczonego dziś w ET sprawozdania z pierwszych dni procesu toruńskiego, oświadczenia prof. Byrdy nabierają szczególnego posmaku

(Red Echa Tygodnia)

Korespondent New York Times'a zauważa, że w prasie oficjalnej mało się wspomina o niebывалych szczegółach wylaniających się z zeznań Pękali na procesie toruńskim, dających wgląd w życie funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa

Na przykład, kiedy po raz pierwszy planowano zbrodnię i okazało się, że potrzebna jest fałszywa tablica rejestracyjna, po prostu skradziono tablicę z zaparkowanego na ulicy auta.

Kiedy indziej, porywacze czuli się tak pewnie, że zmieniali tablice rejestracyjne na widoku publicznym

Przy innej jeszcze okazji, kpt. Piotrowski powiedział Pękali i Chmielewskiemu, że podobne porwania miały już miejsce w przeszłości i że nigdy nie złapano porywaczy z aparatu bezpieczeństwa

Pękala zeznał, że przed wyruszeniem na akcję przeciw ks. Popiełusce, trzyosobowa grupa otrzymała tak zwaną przepustkę W, zwalnającą z obowiązku poddawania się jakiegokolwiek kontroli milicyjnej. Na tydzień przed zbrodnią miała miejsce pierwsza, nieudana próba porwania ks. Popiełuski. Pękala zeznał, że w czasie tej akcji, on i jego współnicy czuli się tak pewnie dzięki specjalnej przepustce W, że przed odjazdem samochodem pokrępieli się wodką, zupełnie się nie przejmując ostrymi sankcjami wobec piących kierowców

Londoni Sunday Times zwraca uwagę na pikantny szczegół aktu oskarżenia o to kapitan Piotrowski wykorzystywał swoje stanowisko, by uzyskać paszporty dla protegowanych, w tym sympatyków Solidarności i ludzi mających kontakty z paryską Kulturą „Przyjmuje się, że czynił to nie z miłości, lecz za pieniądze”, stwierdza brytyjska gazeta

Piotrowski „miał życie jak w puchu”, załatwiał sobie nawet darmowe reperacje swego samochodu

Nowe regulacje rachunków dewizowych ludności

* Pełna dyspozycyjność wkładów na rachunkach A
* Nieudokumentowane dewizy na konto N

(P) (Obsługa własna) O nowych regulacjach dotyczących kont walutowych ludności poinformowano 12 bm na konferencji w Biurze Prasowym Rządu. Jak stwierdził minister finansów Stanisław Nieckarz, problem dotyczy obecnie 3 mln posiadaczy kont dewizowych, na których znajduje się 811 mln dolarów. Sądzić jednak należy że rozwiązanie różnego rodzaju plotek a także wprowadzone regulacje być może zachęcą trzymających waluty obce w domu do przetrzymywania ich w jednym z trzech banków które prowadzą u nas rachunki dewizowe ludności

Nowe zarządzenie ministra finansów i prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 30 listopada 1984 r. wprowadza dwie właściwie podstawowe innowacje. Pierwsza przyjęta zostanie przez wszystkich zadowolonych. Od 1 stycznia 1985 r. uchyla się bowiem wszystkie istniejące jeszcze ograniczenia w dysponowaniu

wkładami na rachunkach walutowych ludności wprowadzone wraz z ogłoszeniem stanu wojennego

Drugim nowum jest wprowadzenie dwóch rodzajów kont: Rachunek „A”, na który od 31 marca 1985 r. można będzie wpłacać waluty wymienialne pochodzące tylko z udokumentowanych źródeł oraz rachunek „N” pozwalający przechowywać w bankach waluty pochodzące z innych źródeł bez obowiązku dokumentowania ich pochodzenia

Zacznijmy od rachunków walutowych „A”. Można będzie na nie wpłacać otrzymane zagranicą przekazy bankowe pocztowe ceki, weksle i akredytywy pieniężne a także przewożone z zagranicy kwoty uwidocznione w zgłoszeniu dewizowym potwierdzone przez Polski Urząd Celny. Wpłata na rachunek walutowy „A” może być przyjęta nie później niż w ciągu 6 miesięcy od otrzy-

nia lub potwierdzenia przwozu waluty. Prócz tego mogą być na te rachunki wpłacane kwoty z przelewów z rachunków „A” członków najbliższej rodziny tytułem darowizny, z ubezpieczeń walutowych z darowizn otrzymanych od osób zagranicznych w Polsce

W okresie do 30 marca 1985 r. na rachunki „A” można będzie przejściowo wpłacać także dewizy, których pochodzenie nie jest udokumentowane

Posiadacze rachunków „A” będą mogli swobodnie dysponować swoimi wkładami w kraju a także przekazywać je za granicę na takich zasadach, jakie obowiązywały przed wprowadzeniem ograniczeń. Jeśli jednak posiadacz walut rachunku „A” po 30 marca 1985 r. podejmie walutę obcą w kraju wówczas powtórna jej wpłata na rachunek „A” nie będzie możliwa. Można ją będzie tylko wpłacać na rachunek „N”

Rachunki „A” prowadzone będą zależnie od życzenia jako płatne na każde żądanie z oprocentowaniem w wysokości 5 proc. rocznie bądź jako terminowe na rok — oprocentowanie 9 proc. na dwa lata — 10 proc. na trzy lata — 11 proc. Nie będą natomiast otwierane rachunki terminowe na 6 miesięcy

Innym nowum jest ograniczenie liczby walut w jakich prowadzi się rachunki do dolarów USA, marek RFN, franków szwajcarskich, funtów angielskich i franków francuskich. Rachunki prowadzone dotychczas w innych walutach zostaną przeliczone na jedną z wymienionych zgodnie z wyborem klienta banku

Wpłaty na rachunki walutowe „N” mogą być dokonywane bez obowiązku dokumentowania źródła pochodzenia walut. Właściciel tego rachunku może podjąć wkład w walutach obcych jednakże bez prawa przekazania lub wywozu za granicę. Może też podjąć wkład w bonach towarowych banku PKO SA albo w złotych. Wkłady na tych rachunkach nie będą podlegały oprocentowaniu. Jednakże jeśli od wpłaty upłył rok wówczas właściciel może przekazać kwotę na własny rachunek „A”

Jak mówiono na konferencji prasowej nowe regulacje uprasniającaufianie do banków prowadzących operacje dewizowe, jednocześnie mają na celu przeciwdziałanie działalności spekulacyjnej (Ch)

 TransCanPol

ENTERPRISES LTD

393 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONTARIO M6R 2N1
TEL (416) 535-9944, 535-9956

PACZKI DO POLSKI

PACZKI MORSKIE — DOSTAWA 6-8 TYGODNI

PACZKI LOTNICZE — DOSTAWA 6-21 DNI

- Paczki są dostarczane do domu adresata, niezależnie od miejsca zamieszkania
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat
- Każdy wysyłający otrzymuje potwierdzenie odbioru
- Wszystkie paczki są ubezpieczone

UWAGA! Informujemy Państwa, że nie zaszły żadne zmiany w przepisach - przyjmujemy paczki z odzieżą używaną i bez ograniczenia wagi

NAJSZYBCIEJ ★ NAJTANIEJ ✓ NAJPEWNIER

 TransCanPol

Przyjmujemy zlecenia osobiste, listowne i telefoniczne od poniedziałku do soboty w godzinach od 9 rano do 7 wieczór

393 RONCESVALLES AVE TEL 535 - 9944

Specjalny serwis - odbiór paczek z domu

Przyjmujemy zlecenia na owoce cytrusowe, kawę herbatę i inne produkty żywnościowe

Czy organizmy żywe są po prostu bardzo skomplikowanymi mechanizmami? Czy też może należy się odwołać do poezji, religii i innych pozanaukowych źródeł, aby w pełni zrozumieć różnicę, jaka zachodzi między materią ożywioną i nieożywioną? Na te i na inne podobne pytania stara się odpowiedzieć FRITJOF CAPRA, autor książki "Punkt zwrotny" ("The Turning Point")

Współczesna biologia i medycyna skłania się najczęściej ku mechanistycznemu modelowi życia, starając się sprowadzić organizmy żywe do roli doskonale zaprogramowanych - i ściśle zdefiniowanych - mechanizmów. Organizmy żywe istotnie zachowują się - przynajmniej w pewnych aspektach - jak precyzyjne maszyny. Nie znaczy to jednak, że żywe organizmy są maszynami. Mechanizmy biologiczne stanowią po prostu przypadek szczególny ilustrujący ogólną zasadę organizacji.

Pełne zrozumienie istoty życia osiągnąć można jedynie rozwijając "biologię systemów" - biologię, która traktować będzie organizm jako system czy układ raczej niż jako mechanizm. Zamiast koncentrować się na budowie i działaniu poszczególnych "cegiełek", biologia systemów zajmować się powinna przede wszystkim badaniem ogólnych zasad organizacji. W przyrodzie nie brak przykładów takich układów czy systemów - każdy organizm stanowi jednolitą całość. Systemami takimi są żywe komórki, tkanki i poszczególne organy, mózg człowieka. Te same aspekty są charakterystyczne dla systemów społecznych - takich, jak mrówisko, ul czy rodzina ludzka - oraz ekosystemów, które składają się ze współistniejących organizmów żywych i elementów środowiska nieożywionego. Puszcza nie jest tylko zbiorem pojedynczych drzew i zwierząt, lecz również skomplikowanym układem wzajemnych współzależności między nimi.

Maszyna została na początku swego "istnienia" skonstruowana, a organizm rośnie i rozwija się. Działanie maszyny zależy od jej konstrukcji, u organizmu żywego jest odwrotnie: struktura organizmu zdeterminowana jest przez jego działanie. Maszynę buduje się montując i łącząc ze sobą określoną liczbę części u określony, z góry ustalony sposób. Zasadniczo organizm jako całość poddaje się określonym prawidłowościom i zasadom działania: wzajemne zależności między jego częściami nie są w pełni określone. Nie ma dwu organizmów takich samych.

Maszyny działają według linearnego porządku przyczyn i skutków, a kiedy się zepsują - można na ogół stwierdzić jakiś jeden powód awarii. Funkcjonowaniem żywego organizmu natomiast kierują cykliczne układy przepływu informacji, zwane pętlami sprzężenia zwrotnego. Czynniki A wywiera wpływ na B, B na C, zmiana w C zostaje wprowadzona z powrotem do A. "Awaria" takiego układu jest zazwyczaj spowodowana przez wiele czynników, które mogą się wzajemnie wzmacniać.

Takie nieliniowe powiązania stawiają pod znakiem zapytania konwencjonalne stanowisko przyjęte w naukach biomedycznych, na podstawie którego chorobę przypisuje się jakiejś jednej tylko przyczynie. Wykazują też błąd w teorii "genetycznego determinizmu" - nie jest słuszne przekonanie, że fizyczne i umysłowe cechy organizmu są "kontrolowane" czy też "narzucone" przez jego układ genetyczny. Geny stanowią raczej część uporządkowanej całości i przyczyniają się do jej ogólnej organizacji.

Dwa podstawowe dynamiczne zjawiska, będące skutkiem samoorganizacji żywego organizmu, to samoodnowa - zdolność organizmów żywych do stałej odnowy "części składowych", przy równoczesnym zachowaniu integralności ogólnej struktury, oraz samotranscendencja - zdolność do twórczego wykraczania poza własne fizyczne i umysłowe granice w procesie uczenia się, rozwoju i ewolucji.

Aby zachować zdolność do samoorganizacji, organizm musi pozostawać w określonym stanie, który niełatwo jest opisać przy pomocy konwencjonalnej terminologii. Zegar, na przykład, jest układem izolowanym, który mógł działać - potrzebuje energii, ale niekoniecznie musi w tym celu współdziałać ze swym otoczeniem. Organizmy żywe natomiast działają na zupełnie innej zasadzie. Są systemami otwartymi i, aby pozostać przy życiu, muszą uczestniczyć w bezustannej wymianie energii i materii z otoczeniem. Wymiana ta to pobieranie z otoczenia pewnych struktur - np. pożywienia - ich rozkład i zużycie - częściowe lub całkowite - w celu utrzymania, lub nawet podniesienia, stopnia uporządkowania organizmu. Proces ten znany jest pod nazwą przemiany materii. Pozwala on na utrzymanie stanu nierównowagi, w którym organizm "stałe działa".

Systemy samoorganizujące się wykazują jednocześnie wysoki stopień stabilności - jest to jednak stabilność dynamiczna, co zupełnie odmiennie od stanu równowagi. Polega ona na utrzymywaniu niezmienionej ogólnej struktury, mimo zachodzących stale przemian i wymiany części składowych. W ciągu kilku lat

następuje w organizmie ludzkim pełna wymiana wszystkich komórek poza komórkami tkanki mózgu, mimo to każdy z nas bez trudu rozpoznaje dawno niewidzianego przyjaciela. To właśnie jest dynamiczna stabilność samoorganizujących się organizmów.

Maszyna nie będzie działać, jeśli zmienią się założone przez konstruktora warunki, natomiast organizm żywy utrzymuje swe funkcje bez względu na zmiany zachodzące w otoczeniu, dokonując niezbędnych "napraw" poprzez procesy gojenia się i regeneracji. Zdolność regeneracji maleje jednak ze wzrostem stopnia złożoności organizmu. Jaszczurki, salamandry, kraby i langusty - a także wiele owadów - potrafią "odtworzyć" utraconą kończynę, natomiast zwierzęta wyższe - w tym także człowiek - potrafią regenerować uszkodzenia tkanki, zadane im rany goją się i zablizniają.

Mimo jednak tych zdolności, żaden żywy organizm nie może działać wiecznie. Jego sprawność spada wraz z postępującym procesem starzenia się, aż wreszcie ginie z wyczerpania, nawet jeśli nie jest jeszcze całkowicie "zużyty". Aby przeżyć - gatunki wykształciły więc swego rodzaju "metodę supernaprawy" zamiast wymieniać części uszkodzone lub zużyte, wymieniają cały organizm. Na tym właśnie polega mechanizm reprodukcji.

Umiejętność przystosowania się do zmienionych warunków otoczenia jest cechą wszystkich organizmów żywych i społecznych. Organizmy wyższe posiadają na ogół trojaką zdolność adaptacji, przy czym kolejne stadia następują po sobie, jeśli zmiany zachodzące w otoczeniu nie ustają na przestrzeni dłuższych okresów czasu. Pierwszy typ adaptacji obejmuje procesy łatwo i szybko odwracalne. Człowiek, który z poziomu morza wspina się nagle na znaczną wysokość zaczyna dyszczeć, a jego serce bije coraz prędzej. Ale gdy tylko zacznie schodzić w dół, wszystkie te zmiany szybko się cofają. Jeśli wpływ zmian otoczenia nie ustaje, następuje druga faza

procesu adaptacji, zaczynają zachodzić złożone zmiany fizjologiczne. Nasz człowiek na szczycie wzniesienia znacznie normalnie oddychać dopiero po upływie pewnego czasu, przyspieszony oddech pomoże mu się przystosować do innych czynników otoczenia, które mogłyby się okazać dla niego zgubne. Ta forma adaptacji znana jest jako adaptacja somatyczna.

Trzecim rodzajem adaptacji, znanym żywym organizmom, jest adaptacja gatunku w procesie ewolucji. Przemiany, jakie następują w wyniku mutacji - znane pod nazwą zmian genotypu - są czymś całkowicie odmiennym od zmian somatycznych. Poprzez zmianę genotypu gatunek przystosowuje się do otoczenia. Tak na przykład, gdy klimat ochładza się, zwierzę pokrywa się grubszym futrem, natomiast nie zaczyna więcej czy szybciej biegać. Zmiana genotypu zapewnia większą elastyczność, niż zmiana somatyczna. Ponieważ każda komórka posiada "kopię" nowej informacji genetycznej, będzie się zachowywała w zmieniony sposób, bez konieczności dalszych przekazów informacji od sąsiednich tkanek czy organów.

Liczne organizmy to nie tylko elementy ekosystemów, lecz złożone ekosystemy same w sobie, złożone z rzeszy drobniejszych organizmów, które cieszą się stosunkowo dużą autonomią, a przy tym łączą się w harmonijne działanie całości, której są częścią. Typowym przykładem takiego organizmu-ekosystemu jest koralowiec - małe wielokomórkowe organizmy łączą się w wielkie kolonie rafy, aby wspólnie budować potężne piaszkowe konstrukcje. Na rafach żyją niezliczone bakterie, rośliny i zwierzęta - powierzchnie raf porastają rośliny, ryby i bezkręgowce kryją się w ich załawkach. Aby stworzyć owe gęsto zaludnione ekosystemy koralowce muszą działać w sposób trudno uwierzyć, że są to kolonie indywidualnych organizmów.

Podobna koordynacja działań występuje również w świecie zwierząt o wyższym stopniu organizacji. Typo-

wym przykładem są tu owady - osy, pszczoły, mrówki, termity i inne - które żyją w społecznościach jednostek tak dalece ze sobą powiązanych, że całość sprawia wrażenie jednego organizmu. Powiązania symbiotyczne przynoszą korzyści wszystkim partnerom, którymi bywają zwierzęta, rośliny i mikroorganizmy połączone ze sobą w niemal wszystkich wyobraźalnych układach. Na przykład - żyjące w glebie bakterie zmieniają konfigurację cząstek materii w taki sposób, aby mogła się ona stać użyteczną dla potrzeb energetycznych roślin.

Na mniejszą skalę symbioza zachodzi w obrębie komórek wszystkich organizmów wyższych. Wiele komórek zawiera organelle, które do niedawna uważano za molekularne produkty komórki. Dzisiaj wydaje się, że są to odrębne mikroorganizmy. Mitochondrie, na przykład, zwane czasem "elektrowniami komórek", ponieważ dostarczają "paliwa" systemom energetycznym komórek, zawierają własny materiał genetyczny, który może się reprodukować niezależnie od procesu reprodukcji komórki.

Tendencja organizmów żywych do tworzenia wielopoziomowych struktur o różnym stopniu złożoności jest tendencją powszechną i należy w niej upatrywać podstawową zasadę samoorganizacji. Komórka może stanowić element tkanki, może jednak także być mikroorganizmem stanowiącym element ekosystemu - często trudno jest rozgraniczyć między tymi dwiema funkcjami. Każdy podsystem jest stosunkowo autonomicznym organizmem, będąc jednocześnie składnikiem jakiegoś większego organizmu, posiada on zarówno niezależne cechy całościowego układu, jak i zależne cechy części składowej. Koncepcja "porządku warstwowego" pozwala na właściwe spojrzenie na zjawisko śmierci biologicznej. Samoodnowa - rozkład struktur i budowa nowych w ciągłych cyklach - jest podstawowym aspektem działania żywych organizmów. Ale owe struktury, które podlegają ciągłej wymianie, są same w sobie żywymi organizmami. Z ich punktu widzenia samoodnowa większego organizmu jest ich cyklem narodzin i śmierci.

Ponieważ my także urodziliśmy się i musimy umrzeć, czy więc i my stanowimy elementy jakichś większych organizmów, które bezustannie się odnawiają? Tak chyba jest w istocie. Jak wszystkie inne żywe stworzenia należymy do ekosystemów, sami zaś tworzymy własne systemy społeczne. Ponad nimi istnieje biosfera - ekosystem całej naszej planety - od której zależy życie.

Badania nad sposobami, jakimi biosfera reguluje skład chemiczny powietrza, temperaturę na powierzchni ziemi i wiele innych czynników środowiska ziemskiego, doprowadziły wielu uczonych do przekonania, że istotę tych zjawisk można w pełni zrozumieć dopiero wtedy, gdy spojrzysz się na naszą planetę jako na jeden ogromny żywy organizm. Jest to powrót do potężnego mitu starożytności. Hipotezie tej nadano więc imię Gaia, greckiej bogini ziemi. Zasadniczą rolę w przyszłych rozważaniach holistycznych odegra zapewne element rytmu. Biologia systemów wskazuje, że rytm jest podstawową cechą dynamizmu samoorganizacji. Leży on u podstaw porządku w świecie istot żywych. Oparcie koncepcji struktury na pojęciu rytmu może się okazać bardzo użyteczne w próbach poszukiwania wyjaśnienia zjawisk natury. Układy rytmiczne jawią się nam na wszystkich poziomach analizy i opisu zjawisk. Rośliny, zwierzęta i istoty ludzkie podlegają cyklicznym fazom aktywności i spoczynku, a wszystkie ich funkcje fizjologiczne oscylują w rytmach o różnej częstotliwości. Składniki ekosystemów są ze sobą powiązane poprzez cykliczną wymianę materii i energii, cywilizacje rodzą się i giną w rytmie cykli ewolucji, a cała nasza planeta "żyje" rytmem zmian wynikających z jej obrotu wokół własnej osi i obiegu wokół Słońca.

Rytm jest więc zjawiskiem uniwersalnym, a jednocześnie rytm właśnie pozwala jednostkom na wyrażenie cech własnej osobowości. Poszczególni ludzie odznaczają się sobie tylko właściwym sposobem mówienia i poruszania się, gestami, szybkością chodzenia - wszystko to są wszak odmiany rytmicznych układów. Z dokładnej analizy taśm filmowych wynika, że każda rozmowa to w gruncie rzeczy subtelny i niedostrzegany świadomie przez uczestników układ taneczny, w którym mowa jest idealnie zsynchronizowana nie tylko z ruchami mówiącego, ale także z najdrobniejszymi poruszeniami partnera.

Koncepcja struktury wielowarstwowej odgrywa zasadniczą rolę w wielu dziedzinach ludzkiego życia i działalności. Jak we współczesnych naukach ścisłych, łączy się ona z pojęciem wielu poziomów rzeczywistości, które różnią się od siebie stopniem złożoności i które są od siebie nawzajem zależne. Pojęcie procesu, przemiany i fluktuacji, tak istotne w systemowym ujęciu istoty życia, pojawiają się u wschodnich mistyków - np. w taoizmie. W licznych kulturach życie i śmierć uchodzą za kolejne stadia powtarzających się w nieskończoność cykli, które odzwierciedlają bezustanną samoodnowę, tak charakterystyczną dla tanca życia.

STARY ROK 1984

*Ciąg dalszy
z poprzedniego numeru*

TASS informuje o zainstalowaniu nowych rakiet z głowicami nuklearnymi na terenie NRD i Czechosłowacji

10 NRD, CSRS, Węgry, Bułgaria, PRL, Mongolia, Laos, Wietnam, Kuba i Korea Płn przylączają się do bojkotu Olimpiady

11-18 Uroczystości z okazji 40-lecia zdobycia Monte Cassino przez II Korpus Polski

Ojciec Święty na audiencji przyjmuje 5 tysięcy kombatantów Prymas Polski odprawia Mszę Świętą u stóp góry na cmentarzu poległych

20 000 górników brytyjskich w Mansfield (Nottinghamshire) brało udział w walkach z policją 40 policjantów rannych 57 górników aresztowanych

14 Dalsze ataki lotnicze w Zatoce Perskiej niedaleko wyspy Kharq (Iran) uszkodzono jeden super-tankowiec płynący pod flagą Arabii Saudyjskiej

15 Premier ChRL Zhao-Ziyang oświadcza, że państwo jego będzie dążyło do odzyskania należącego do Wlk Brytanii portu Hong-Kong Powoduje to dalszy spadek cen posiadłości w tym mieście (o 80% w ciągu 5 lat) oraz waluty lokalnej, która obecnie jest 7-krotnie mniej warta do US\$ niż w latach 70-tych

16 Na aukcji w Sotheby (Londyn) obraz Paula Gauguin przedstawiający scenkę z Tahiti zatytułowany "Matu Mua" został sprzedany za 3,3 miliona US\$

Irwin Shaw, pisarz, autor powieści "Młode Lwy" oraz wielu innych powieści i nowel zmarł w wieku lat 71

18 Dwie bomby podłożone przez IRA w różnych miejscach zabiły 2 żołnierzy

21 Strajk w RFN praktycznie unicestwił niemiecki przemysł samochodowy Strajkujący domagają się 35-godzinnego dnia pracy przy utrzymaniu 40-godź płacy

21 Tydzień walk ulicznych między Muzułmanami a wyznawcami religii Hindu w Bombaju przyniósł plon w postaci 193 zabitych

22 Sowiecki dyplomata Arkadi Gouk został wydalony z Wlk Brytanii Dzień wcześniej wydalono dyplomata czeskiego, obydwu za szpiegostwo W odwecie ZSRR wydała dyplomata brytyjskiego w Moskwie

24 3 dalszych obywateli brytyjskich zostaje aresztowanych w Libii (w sumie 5) w odwecie za wydalenie dyplomatów tego kraju z Londynu

25 Prezydent USA R Reagan zdecydował się dostarczyć Arabii Saudyjskiej 200 (później powiększono dostawę do 400) rakiet przeciwlotniczych "Stinger" Powodem dostaw jest zagrożenie żeglugi w rejonie Zatoki Perskiej oraz konieczność ochrony instalacji i rafinerii naftowych w tym kraju

28 Dalsze 200 tysięcy robotników metalowych w RFN przylączają się do strajku żądającego 40-godzinnej zapłaty za 35-godzinny dzień roboczy

29 Zamieszki wśród strajkujących górników brytyjskich powodują aresztowanie dalszych 84 (w sumie około 3000 od początku strajku) W wyniku starc rany odniosło 41 policjantów i 28 górników

CZERWIEC

Prezydent USA R Reagan przybył z oficjalną wizytą do Irlandii

W wyniku wznowienia walk w Bejrucie między oddziałami chrześcijańskimi a Muzułmanami 4 osoby poniosły śmierć

Co najmniej 17 osób zginęło w wyniku walk między Siksami a wojskami indyjskimi, które otoczyły kordonem Złotą Świątynię w Armussar prowincja Punzab (Indie)

3 Brygandyna "Marques" płynąca do Halifax (Nova Scotia, Canada) zatonała koło Bermudy Z 28 członków załogi uratowano o 11 dzięki pomocy polskiego szkułnera "Zawisza Czarny"

Mimo rezolucji ONZ potępiającej ataki lotnicze na statki państw niezaangażowanych w konflikcie w Zatoce Perskiej, lotnictwo Iraku zbombardowało statek turcki

4 Prezydent USA R Reagan przybył z oficjalną wizytą do Wlk Brytanii, gdzie spotkał się z Premierem M Thatcher

5 Myśliwce Arabii Saudyjskiej zestrzeliły dwa samoloty irańskie, które naruszyły terytorium Arabii Saudyjskiej

W ataku sił wyzwoleńczych w Afganistanie niedaleko Kabulu na konwoj sił rządowych zginęło 45 tych ostatnich, a 27 odniosło rany Zniszczono także 7 transporterów opancerzonych

6 Wojska indyjskie zaatakowały Złotą Świątynię w Armussar W walkach zginęło 48 żołnierzy oraz 250 Siksów w tym przywódca grupy ekstremistycznej S J Bhindranwale

7 W Londynie zakończył się spotkanie ekonomiczne, na którym reprezentowane były USA, Kanada, Francja, RFN, Japonia, Włochy i Wlk Brytania

Przywódcy tych państw wydali wspólną deklarację, w której wystrzegają się użycia siły jako środka rozwiązującego konflikty międzynarodowe oraz podkreślają znaczenie wartości demokratycznych

9 Na zakończenie spotkania przywódców 7 państw wystosowano apel do przywódców ZSRR o wznowienie rozmów dotyczących zredukowania wzajemnego posiadania arsenału zbrojeniowego

10 Samoloty Iranu zaatakowały tankowiec Kuwejtu na wodach Zatoki Perskiej

Na całym świecie odbywają się marsze protestujących Siksów przeciwko zajęciu Złotej Świątyni przez wojska indyjskie W największej demonstracji w Londynie wzięło udział ponad 30 000 osób

11 Pentagon oznajmił, że po raz pierwszy w historii udało się zestrzelić międzykontynentalną raketę wystrzeloną z Atlantyku pociskiem przeciwrakietowym wystrzelonym z łodzi podwodnej na Atlantyku Zestrzelenie miało miejsce nad obszarem powietrznym USA

Zmarł Enrico Berlinguer w wieku 62 lat na raka, I Sekretarz Włoskiej Partii Komunistycznej, drugi obok b I Sekretarza Partii Hiszpańskiej promotor "Eurokomunizmu" W przeszłości Berlinguer potępił najazd sowiecki na Czechosłowację oraz stan wojenny w Polsce wraz z rozwiązaniem "Solidarności"

Za czasów jego kadencji partia włoska wolna była od unizności względem Sowietów

14 Wybory do Parlamentu Europejskiego w Strassburgu ciesząc się różną frekwencją wyborczą od 57% w Wlk Brytanii do 84% we Włoszech Klęska partii komunistycznych i lewicowych Komunistki francuscy zdobyli tylko 11,3% głosów, a więc tyle samo co skrajnie prawicowa UFN W RFN zieloni zdobyli 8% głosów

Ojciec Święty bierze udział w pielgrzymce do Szwajcarii

22 Eksplozja w Siewieromorsku koło Murmanską Glinie w niej około 200 osób, drugie tyle zostaje rannych Wybuch ten niszczy cały zapas broni rakietowej będący w posiadaniu Sowieckiej Floty Połnocnej

23 Spotkanie przywódców RWPG w Moskwie

24 Władze Bezpieczeństwa aresztują jednego z czołowych działaczy opozycji B Lisa, przyczyną było zbyt jawne pokazywanie się w miejscach publicznych

28 Izrael wymienia jenców z Syrią, w relacji 6 do 291 Byli to jency wzięci do niewoli podczas inwazji Libanu

29 Kandydat do nominacji z ramienia Partii Demokratycznej w tegorocznych wyborach prezydenckich Jesse Jackson wyjeżdża na Kubę skąd przywozi 48 obywateli USA przesiadujących tam w więzieniach

LIPIEC

Sekretarz Spraw Zagranicznych Wlk Brytanii Geoffrey Howe przybył z oficjalną wizytą do Moskwy Po dwu dniach bezowocnych rozmów orzekł, że Rosjanie nie są skłonni powrócić do rozmów rozbrojeniowych w Genewie

2 Australię nawiedzila plaga myszy Są to skutki ubiegłorocznej "klęski urodzaju", kiedy to nie wszystkie zboże zostało sprzątnięte z pola

5 Był Minister Transportu Nigeru i obecny szwagier byłego Prezydenta Nigeru Shagari, A U Dikko został porwany na zewnątrz swego domu w Bayswater koło Londynu, a następnie w bagażu dyplomatycznym zawieszony na lotnisku w Heathrow wraz z 3 innymi osobami także przeznierzonymi do "wysylki" Zostało aresztowanych 3 obywateli Izraela oraz dyplomata nigeryjski kierujący tą akcją

8 J McEnroe wygrał w finale Wimbledonu z J Connorem M Navratilova w grze pojedynczej pan wygrywając z C Lloyd J Lloyd z W Turnbull debła mieszanego, P Fleming z J McEnroe debła męskiego a M Navratilova z P Shriver debła kobiet

9 Pożar spowodowany przez uderzenie pioruna, zapalił dach nad płd transeptem XIII-wiecznej świątyni w Londynie (York Minster) Szkody oceniane na około 2 miliony US\$, restauracja zaś potrwa kilka lat

Sześć dni kiedy Narodowa Armia Libanu objęła kontrolę nad miastem i kilka godzin po otworzeniu lotniska w tym mieście, muzułmanie szycy porwali dyplomatę libijskiego Nabih Berrri

11 Muzułmanie szycy zaatakowali, a następnie zniszczyli budynek ambasady Libu w Bejrucie

12 Walter Mondale najpoważniejszy z kandydatów z ramienia Partii Demokratycznej w nadchodzących wyborach prezydenckich, mianował swego następcę Jest nią Geraldine Ferraro, członek Kongresu ze stanu Nowy York

W związku z próbą uprowadzenia U Dikko Wlk Brytanii wydalila dwóch dyplomatów nigeryjskich, oraz poinformowała Wysokiego Komisarza Nigeru, że "byłoby niewłaściwe w obecnej sytuacji powrócić z Lagos do Londynu"

Nigeria w odwecie wydalila 2 dyplomatów Wlk Brytanii i zażądała odwołania Wysokiego Komisarza Wlk Brytanii

13 W PRL rozpoczął się proces 4 doradców "Solidarności" oskarżonych o próbę obalenia ustroju Na ławie sądowej zasiadli J Kuron, A Michnik, Z Romaszewski i H Wujec

14 Prokuratura Wojskowa skierowała do Sądu Rejonowego w Warszawie, Akt Oskarżenia przeciw J Popiełuszko i M Bednarkiewiczowi Książd J Popiełuszko oskarżony jest o "nadużywanie wolności sumienia i wyznania" na szkodę interesów PRL, oraz o przechowywanie wydawnictw nielegalnych, a także amunicji i materiałów wybuchowych Adwokat M Bednarkiewicz oskarżony jest o udzielenie pomocy dezertterowi z ZOMO, a także o ujawnienie wiadomości stanowiących tajemnicę służbową i państwową resortu MSW

16 Wydano wyrok uniewinający pracowników MSW oskarżonych o zamordowanie Grzegorza Przemyska, skazano zaś pracowników służby zdrowia na kary 2 oraz 2,5 roku

16 Ruch partyzancki UNITA walczący z rządem centralnym w Luanda zanotował następny sukces, wysadził w powietrze rurociąg naftowy w rejonie Kabinidy w środkowej Angoli 22 osoby zginęły 15 zostało rannych

17 Rząd Francuski P Mauroy poddał się do dymisji Nowym Premierem został L Fabius, uprzedni Minister Przemysłu

19 W Bernie w Szwajcarii, rozpoczęły się rozmowy między Argentyną a Wlk Brytanią, które zostały zerwane na drugi dzień kiedy wypłynęła kwestia przyszłości Wysp Falklandzkich

W San Francisco Walter Mondale wygrał wybory nominacyjne w łonie Partii Demokratycznej w pierwszym głosowaniu

21 Sejm w PRL ogłosił amnestię dla więźniów politycznych z okazji 40-lecia władzy komunistycznej w Polsce Ma ona objąć 652 więźniów politycznych skazanych po wprowadzeniu stanu wojennego w 1981

23 Wybory w Izraelu nie przyniosły większości żadnej ze stron Partia Likud, której przewodniczy Shamir zdobyła 45 miejsc w Knesecie (Parlament Izraelski a Partia Pracy kierowana przez S Peresa 41 (ze 120)

25 Przewodniczącym Brytyjskiej Partii Pracy został ponownie N Kinnock Bardziej niepokojąca wydaje się być przyszła platforma wyborcza partii, która zakłada wycofanie rakiet Polaris, Trident, Cruise missile" oraz zamknięcie nuklearnych baz amerykańskich

26 Następnym państwem, które się wycofało z uczestnictwa w Olimpiadzie w Los Angeles

Angeles jest Libia. Powodem było nieudzielenie wiz wjazdowych 3 Libijczykom, którzy mieli być sprawozdawcami olimpijskimi ze względu na ich domniemaną uprzednią działalność terrorystyczną.

29 Prezydent USA R Reagan dokonał oficjalnego otwarcia XIV Igrzysk Olimpijskich.

30 Sekretarz Spraw Zagranicznych Wlk Brytanii G Howe po 4-dniowych spotkaniach z przywódcami ChRL oznajmił, że osiągnięto porozumienie w sprawie Hong-Kongu. Wszystkie obecne prawa i przywileje miasta będą zachowane zgodnie z tą umową przez najbliższe 50 lat od chwili wygasnięcia obecnego porozumienia czyli od 1997.

SIERPIEN

2 Bomba eksplodowała na lotnisku w Madras (Indie) zabijając 31 osób i raniąc 23. O podłożeniu podejrzewa się separatystów tamilskich z Sri Lanka (Cejlon).

4 Liberyjski tankowiec natrafił na minę morską w rejonie Morza Czerwonego, będąc pierwszym z 15 uszkodzonych statków na tym często uczęszczanym szlaku morskim. Muzułmańskie ugrupowanie "Jihad" (Święta wojna) wzięło na siebie odpowiedzialność.

5 Przewodniczący Partii Pracy S Peres uformował nowy gabinet w Izraelu.

8 Po pięciu dniach zamieszek ulicznych separatystów tamilscy zostali rozprzeczni przez wojska rządowe. Na terenie całej Republiki Sri Lanka zginęło około 200.

9 TASS podało, że Tu-144 konkurent anglo-francuskiego superponaddźwiękowego samolotu "Concorde" zostanie wycofany z eksploatacji. Powodem miały być przyczyny ekonomiczne czyniące przelot nieopłacalnym.

10 W Tripoli Libia rozstrzelano 4 libijskich dyplomatów, którzy brali udział w kwietniowym obłężeniu placówki tego kraju w Londynie. Powodem miała być "zdrada stanu".

12 Premier Zimbabwe (dawna Rodezja) R Mugabe uformował swój 14-osobowy gabinet, który aż do 1990 będzie sprawował władzę monopartyjną.

13 Zginęło 10 Tamilów w starciu z wojskami rządowymi w Sri Lanka (dawny Cejlon). Liczba zabitych od początku konfliktu wynosi 107.

Zart Prezydenta R Reagana odnosnie "zdelegalizowania Sowietów i rozpoczęcia bombardowania w ciągu 5 minut" został puszczony na "żywo" przez techników radiowych. Wywołało to falę wściekłości wśród nie posiadających humoru mieszkańców kremlowskiego państwowego domu starców nr 1.

15 Arabia Saudyjska zakupiła 10 samolotów Boeing 747 (Jumbo jet) płaćc ropą naftową wartości 1,2 miliarda US\$. Nieznani sprawcy zamknęli tor wodny na Morzu Czerwonym. W akcji rozminowywania biorą udział jednostki morskie USA, Francji, Wlk Brytanii i Włoch.

17 Powodzie w Indiach spowodowały śmierć 144 oraz pośrednio 56 dodatkowo kiedy pociąg osobowy spadł z podmytego toru.

W Moskwie otworzono "Igrzyska Przyjaźni", które dla sportowców kilkunastu państw bojkotujących Olimpiadę w Los Angeles miały być namiastką tej ostatniej.

19 Pakistan poinformował, że w wyniku naruszania granicy przez żołnierzy marionetkowego rządu w Kabulu zginęły 33 osoby.

20 Konwencja Partii Republikanckiej rozpoczęła swe obrady w Dallas. R Reagan i G Bush zostali przyjęci przez aklamacje jako tegoroczni kandydaci prezydenci z ramienia partii.

22 Po raz pierwszy w historii Republiki Południowej Afryki w głosowaniu wzięli udział wyborcy pochodzenia mulackiego (coloured) i hinduskiego. W wyborach cieszących się słabą frekwencją (60% zarejestrowało się i 30% wzięło udział) zwyciężyła Partia Pracy kierowana przez pastora A Hendrickse.

23 Wybuch bomby w Teheranie spowodował śmierć 18 osób i rany ponad 300.

25 Kolidzja w kanale La Manche francuskiego statku "Mont Louis" powoduje przecieki materiałów radioaktywnych przewożonych.

Księż Franciszek Józef II z Liechtenstein abdykował na rzecz swego syna Hansa.

Truman Capote, autor "Śniadanie u Tiffany" zmarł w wieku lat 59 w Los Angeles.

28 Samoloty Izraelskie atakowały pozycje antyrafatowskich członków PLO dowodzonych przez płk Abu-Mussa, na terenie ptn Libanu.

29 Zmarł P Gemayel założyciel libanckiej "Falangi" organizacji para-militarnej zrzeszającej Maronitów. Ojciec dwu ostatnich prezydentów Libanu.

30 Nowa stacja kosmiczna USA wraz z 6-osobową załogą została wystrzelona w powietrze.

31 28 osób zginęło i 350 zostało rannych kiedy wybuchła bomba na lotnisku w Kabulu tuż przed załadowaniem pasażerów na samolot "Aeroflotu" lecący do Moskwy.

Pokojowe manifestacje połączone ze składaniem wieńców odbyły się w wielu miastach Polski z okazji 4-rocznicy upamiętniającej podpisanie porozumienia w Gdańsku.

WRZESIEŃ

2 Na skutek tajfunu "Ike" jaki nawiedził Filipiny zginęło ponad 500 osób.

3 Zamieszki w Soweto (Johannesburg, Rep Pld Afryki) przyniosły śmierć 29 osobom.

4 Zwycięstwo Partii Postępowo-Konserwatywnej w Kanadzie. Brian Mulroney nowym Premierem. Zwycięstwo zakończyło 21-letnie panowanie Partii Liberalnej.

Na 282 miejscach w Parlamencie P C zdobyła 211, Liberalowie 40, NDP 30.

1 Sekretarz Komunistycznej Partii NRD E Honecker wobec nacisków Moskwy odwołał planowaną na wrzesień pierwszą wizytę w RFN.

5 Szymon Pres Premier dezygnat Izraela i Yitzak Shamir Premier ustępujący zgo-

dzili się, że Peres będzie kierował rządem przez 2 lata, zaś zastępcą będzie Szamir. Następnie zamienią się pozycjami. Jest to spowodowane faktem, że żadna z partii nie uzyskała większości pozwalającej jej na samodzielne uformowanie rządu.

6 Rok i 5 dni po wydaniu rozkazu zestrzelenia koreańskiego samolotu pasażerskiego, który miał naruszyć obszar powietrzny Kraju Rad, został odwołany ze stanowiska Wiceministra Obrony ZSRR oraz Szeffa Sztabu marszałek N Ogarkow (66 lat).

8 Rozpoczęła się pierwsza w dziejach Kanady pielgrzymka Ojca Świętego. Objęła ona wszystkie regiony kraju oraz największe miasta i ośrodki kultowe.

12 Nowa seria zamieszek w murzynskiej dzielnicy Johannesburga, Soweto spowodowała śmierć 40 osób oraz straty materialne w wysokości 20 milionów US\$.

13 Pan-American zamówiło 91 samolotów typu "Airbus" produkowanych wspólnie przez państwa EWG. Transakcja jest wartości ponad miliarda US\$.

14 Spotkanie Ojca Świętego z Polonią na stadionie CNE w Toronto.

18 Sowiecki dziennikarz Oleg Bitow, który został na Zachodzie ponad rok temu powrocił nagle do Moskwy. Podejrzewa się porwanie lub szantaz, jako iż nie zdążył skasować konta w banku oraz odebrać zamówionej sztucznej szczęki.

20 Ponad 20 osób zginęło podczas wybuchu w sekcji wizowej Ambasady USA w Bejrucie, spowodowanej atakiem w stylu "kamikadze". Organizacja "Jihad" (Święta Wojna) wzięła na siebie odpowiedzialność.

Milicja złożona z Drużów zaatakowała posterunek muzułmanów szyickich w Libanie w rejonie Sakhmur, zabijając 13 z nich i 22 raniąc.

24 Królowa Brytyjska rozpoczęła oficjalną wizytę w Kanadzie.

Rząd "Sandinistów" w Nikaragua wyraził chęć podpisania porozumienia w Contadora (Wyspa w Panamie, gdzie Meksyk, Kolumbia i Wenezuela wraz z Panamą w ubiegłym roku zawarły umowę międzynarodową regulującą sprawę Ameryki Łacińskiej), jeśli to samo uczynią USA, które jednak odrzuciły propozycję, gdyż Nikaragua w przeciwieństwie do państw sygnatariuszy nie gwarantuje przeprowadzenia wolnych wyborów.

26 Strajk generalny w Hiszpanii w regionie zamieszkanym przez Basków, po wydaniu przez Francję 3 baskijskich uciekinierów oskarżonych przez Madryt o terrorizm.

28 Prezydent USA R Reagan i Minister Spraw Zagranicznych ZSRR A Gromyko spotkali się w "Białym Domu" w Waszyngton. Dwa dni wcześniej na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ Gromyko oskarżył USA o załamanie się rozmów rozbrojeniowych w Genewie.

PAZDZIERNIK

Brytyjska Partia Pracy coraz bardziej schodzi na lewo. W swej dorocznej Konwencji uchwalono rezolucję potępiającą używanie policji przeciw strajkującym górnikom. Pochwalono strajkujących, potępiono policję i wypowiedziano się za wprowadzeniem

w wypadku wygrania wyborów polityki antynuklearnej.

1 Złota Świątynia w Armitsar została zajęta na krótko przez Sighów ekstremistów, którzy wywiesili flagi separatystyczne.

4 Abisynia zagrożona jest klęską głodu. Na skutek od lat trwających wojen domowych w Erytrei i Ogadenie, blisko 6 milionów mieszkańców Abisynii jest zagrożonych głodem potęgowanym długotrwałą suszą.

5 150 mieszkańców Niemiec Wschodnich przedarło się na teren Ambasady RFN w Pradze licząc że w ten sposób otrzymają wize wyjazdowe do RFN.

Chile i Argentyna osiągnęły porozumienie w ponad 100 lat trwającym sporze dotyczącym wysp w rejonie kanału Beagle. Wyspy Lennox, Picton i Nueva będą należały jak do tej pory do Chile. Argentyna uzyskała jednak prawa do eksploatacji ekonomicznej spornego obszaru.

7 Z okazji 35-lecia NRD na paradzie z tej okazji przylecieli Minister Spraw Zagranicznych ZSRR A Gromyko oraz I Sekretarz PZPR gen W Jaruzelski.

9 W Salwadorze ugrupowania partyzanckie zaakceptowały propozycje Prezydenta N Duarte odnośnie rozpoczęcia rozmów pokojowych.

11 Po raz pierwszy w historii nagrody Nobla otrzymał ją czeski poeta Jarosław Siefert. Laureat liczy 83 lata, przebywa w szpitalu i od lat był związany z ruchem dystrydenckim, przed okresem "praskiej wiosny" 1968 i po.

15 Nagroda Nobla w dziedzinie medycyny przyznana została 3 naukowcom pracującym na Uniwersytecie w Cambridge. Są nimi profesorowie N Jerne, C Milstein i G Koehler.

17 Książd Jerzy Popiełuszko wracając samochodem z Torunia do W-wy, został zatrzymany przez 3 osobników w mundurach milicyjnych, a następnie uprowadzony. Kierowca księdza zbiegł.

17 Spadała ropa na rynkach światowych. Po Norwegii i Nigerii Wlk Brytania zredukowała cenę ropy naftowej o 2 US\$.

18 Wznowienie walk na froncie iracko-iranskich. Iran twierdzi, że siły zbrojne tego państwa opanowały 16 km kw terytorium irackiego.

Sir R Stone profesor Uniwersytetu w Cambridge otrzymał nagrodę Nobla w dziedzinie ekonomii. Nagrodę Pokojową otrzymał biskup anglikański Tutu, walczący pokojowo o równouprawnienie czarnych mieszkańców Rep Pld Afryki.

21 Zmarł w wieku lat 52 francuski reżyser F Truffaut (400 batów).

22 Zamieszki w Sebokeng w Pld Afryce przyniosły śmierć 70 osobom, dalsze 350 zostało aresztowanych.

23 Wizyta Prezydenta Francji F Mitteranda we Wlk Brytanii spowodowała incydent dyplomatyczny, kiedy brytyjska policja odkryła na terenie Ambasady Francuskiej atrapy bomb podłożone przez Francuzów chcących sprawdzić fachowość swych brytyjskich kolegów.

25 Mówca Bundestagu R Barzel zrezygnował ze swej funkcji na skutek oskarżenia o wzięcie łapówki od koncernu Flicka.

30 Cała Polska, a wraz z nią cywilizowany świat jest wstrząśnięty morderstwem dokonany na księdzu Jerzym Popiełuszko, którego zmasakrowane ciało zostało znalezione w zbiorniku wodnym koło Włocławka. Aresztowano, a następnie oskarżono o uprowadzenie i zamordowanie 3 oficerów Milicji Obywatelskiej. Aresztowano także pułkownika oskarżonego o podjudzanie do zbrodni. Zwolniono także generała Płatka szefa departamentu MSW, w którego dziale zajmującym się kosciółem pracowali wszyscy oskarżeni.

31 Premier Indii Indira Ghandi została zastrzelona przez swoich dwu strażników w wieku lat 66. Zabójcy byli Sighami, którzy uczynili to w odwecie za zajęcie "Złotej Świątyni" przez wojska brytyjskie wiosną tego roku. Następcą Ghandi został jej 40-letni syn Rajiv. Zaborstwo spowodowało serię pogromów Sighów w wyniku czego ponad tysiąc osób poniosło śmierć.

Dokonczenie v następnym numerze

ATRAKTCJE KAMCZATKI

Pobyt w Olszynie nie mógł równać się pod względem ilości atrakcji z pobytami w Białolecie (znanym mi z opowiadań). Pewną wadą było to, że siedemdziesiąt par osób ma mniejszą "siłę przebicia" niż dwieście czy trzysta. Nie zdołaliśmy wywalczyć sobie otwarcia cel, ani żadnych specjalnych "luzów", co okresowo udawało się mężczyznom. Za to nie straszono nas psami i "ścieżką zdrowia" (dwa szeregi "zomitów" w pełnym rynsztunku bojowym, między których pojedynczo wypuszcza się ofiary - *szabwa stara, jak świat*). Spokój, przygaszenie i ciężką atmosferę powetowałyśmy sobie trochę później. Jednej rzeczy nie zdołaliśmy nadrobić - luk informacyjnych. Kiedy zaczęły się widzenia, po Gwiazdce, Białoleka stała się najlepszym chyba bankiem informacji w Warszawie. My od początku do końca pozostaliśmy niedoinformowane. Rodzinom rzadko kiedy przychodziło do głowy, że jesteśmy ciekawe nie tylko, co dzieje się z najbliższymi, ale także ogólnej sytuacji. Było to trochę denerwujące, bo chociaż "za kratkami" trochę się działo, to na zewnątrz działo się więcej i ważniejszych rzeczy. Bardzo prędko zaczęła dręczyć nas nuda, więc sporo uwagi poświęcałyśmy wszystkiemu, co mogło dostarczyć nawet chwilowej rozrywki, jakiegoś urozmaicenia.

Pierwszym ważnym wydarzeniem i dużą atrakcją była chyba msza. O ile sobie przypominam odbyła się w drugi dzień świąt, za parę dni druga, a dalsze w kolejne niedziele. Przed wszystkim mogłyśmy wreszcie zobaczyć się, odszukać znajome. Klawiszki usiłowały zapobiec rozmowom, ale nawet w czasie mszy słychać jeszcze było poszeptywania. Ja nie znalazłam znajomych i nie bardzo miałam z kim rozmawiać, mogłam się skupić na tym dość niezwykłym dla mnie przeżyciu. Już sama scenaria była imponująca - więzienny korytarz, ciemny, bo z jedną tylko jarzeniówką, pod którą na tle kraty ustawiono zamprobowany ołtarz. Wspaniałe kazanie było w połowie biuletynem informacyjnym, w połowie podtrzymaniem na duchu. Cała atmosfera narastającego skupienia i napięcia, aż do zjednoczenia się w uścisku pokoju i końca mszy, gdy uklękliśmy, nie, padliśmy na kolana i bez zadnego umawiania się zaspiewaliśmy. Pewnie była to sprawa emocyjna, ale "Boże, coś Polskę" zabrzmiało tak potężnie i pięknie! Wróciłyśmy do cel spokojniejsze, silniejsze i jakby zespolone ze sobą, z ludźmi na zewnątrz, a bardziej religijne pewnie i z Bogiem. Te więzienne msze były bardzo silnym przeżyciem, znacznie silniejszym niż normalne. Moze miało to pewien wpływ na liczne internatowe nawrocenia.

Mszę poprzedziła spowiedź. "Obsługa" usiłowała zaaranżować ją pod kontrolą klawiszek, ale wobec zdecydowanego protestu księży i penitentek - ustąpiła, tak że spowiedź odbywała się bez świadków. Część z nas prosiła księży o przekaza-

nie wiadomości do domów. Później dowiedzieliśmy się, że odwiedzili wiele rodzin, przekazali wiadomości i ostrzegali, aby zachować ostrożność i nie wpuszczać nieznanych osób, podających się za duchownych, gdyż mają informacje, że MSW zamawiało w jakichś zakładach odzieżowych kilkadziesiąt sutann.

W porównaniu z tymi pierwszymi mszami blado wypadła wizyta Glempa. Zabawne było tylko to, że dostał się do Olszyny przez zaskoczenie. Po prostu zjawił się pod bramą i naczelniczka nie osmieleła się wyprosić go, ani trzymać na dworze. Przemieszny był widok klawiszek bijących przed nim pokłony i klękających (dosłownie). Jedna prosiła nawet o autograf - na świętym obrazku. Kazanie jednak było tak "dyplomatyczne", że nic nie można było z

nego zrozumieć, a sam prymas, roztrącony i jakiś protekcyjny, podobał nam się znacznie mniej, niż "nasi" księża. Niemniej uścisk dłoni prymasa robi wrażenie. Drugie efektywne wejście już się Głównowi nie udało. Kiedy przyjechał do Olszyny, wyłączono po prostu światło i w tych warunkach nie mogło być mowy o mszy. Parę godzin spędziliśmy w ciemnościach, układając obelżywe piosenki o Jaruzelskim, WRONie i "czerwonych" w ogóle, a ponieważ nie mogliśmy posłużyć się pocztą dziurkową, śpiewaliśmy je bardzo głośno, aby cele usłyszały się nawzajem. W sumie popołudnie było udane.

Przy którejś z pierwszych mszy udało się nam napisać i przekazać list do Ojca Świętego. Doszedł jako jeden z pierwszych, jeśli nie pierwszy list od internowanych.

Zaraz po mszach, nie pamiętam czy był to koniec grudnia, czy początek stycznia, zaczęły się widzenia. Pierwsze spotkania, pierwsze w pełni wiarygodne wiadomości z domu. Dziwna atmosfera rozgorączkowania. Po paru minutach zorientowałam się, że mam patrzyć na mnie z przerażeniem, a ja zasmiewam się i opowiadam jakieś anegdoty, które jej wcale nie wydają się śmieszne. Miałam tylko jedno pytanie - czy wszyscy zdrowi, i jedną prośbę - "oczyszczyć" mieszkanie z notatek, adresów i książek. Od samego początku dręczyło mnie to i pierwszym pytaniem zadawanym nowo przybyłym było, czy w Warszawie są rewizje, ale na szczęście nie było. Prośba o wyczyszczenie mieszkania brzmi bardzo prosto, lecz nie prosto ją zrealizować. Zwłaszcza gdy w mieście pełno patroli zatrzymujących samochody i pieszych, i rewizyjujących ich. Większość rodzin miała podobne problemy. Można było ukryć tylko notatki, ale książek było szkoda także - były bardzo potrzebne, nie mówiąc już o tym, że miały dużą wartość. Inwencja rodzin przekraczała wszelkie oczekiwania. Pomysły były wprost "kryminalne", albo komediowe. Na przykład - pakuje się wszystko do samochodu, który jest w ten sposób wypełniony pod dach, i starannie posypuje go śniegiem. Zima jest ostra, benzyny nie ma, więc taka zaspasza nie budzi żadnych podejrzeń. Później, gdy śniegi topnieją, trzeba przewieźć ładunek w bezpieczniejsze miejsce.

I co robi rodzina? Wzywa pomoc drogową, która spokojnie i bez ryzyka holuje samochód z zawartością w upatrzone miejsce. W nocy można go oproznić i schować wszystko w "zaprzyjawnionej" piwnicy. Inna dobra metoda, to metoda "na babcię". Bierze się torbę z bibułą i babcią staruszką, i najspokojniej idzie. Ryzyko zatrzymania minimalne. Babcię, nie wiedząc czemu, były najmniej podejrzane. Zresztą babcie, jak twierdzą osoby zorientowane, były doskonałymi kurierkami w tym pierwszym, najgorszym okresie. Gdy trzeba było jechać do innego miasta, na co należy mieć zezwolenie z komendy, babcia wyrusza bez zezwolenia i na ogół nikt jej nie sprawdza. Nawet jeśli wpadnie, to najbardziej bestialski zomita nie osmiele się szarpać siedemdziesięcioletniej staruszki publicznie, najwyżej ją zawroci. Wyczyny babć w tym zakresie są niestety mało znane.

Wracając do tematu - poza tymi organizowanymi niejako z zewnątrz atrakcjami, były także atrakcje "wewnętrzne", a nie najmniejszą z nich było towarzystwo. Kiedy na początku przyjrzałyśmy się sobie, doszłyśmy do wniosku, że zamknięto co najmniej czterdzieści tysięcy ludzi. W istocie internowano według niepojętego klucza, albo też MSW nie orientowało się zbyt dobrze w sytuacji (co było pocieszające). Pierwszym szokiem było dla mnie to, że właśnie mnie zamykają. Prędko się przekonałam, że zamykali jeszcze drobniejsze płoteczki, a nawet osoby zupełnie nieoczekiwane, jak zona partyjnego prominenta z Łodzi. W każdym razie móc o sobie powiedzieć - siedziałam z Gajką Kuroniową i Anką Kowalską - to było coś bardzo poprawiającego samopoczucie, a mogło nawet wbić w dumę. Różnice statusów były duże od "starej opozycji" po świeżych działaczy i od robotnic po filozofów i znane aktorki. Różnice wieku także - od dwudziestu do sześćdziesięciu czterech lat. Nie miałymy takiego śmiesznego incydentu, jak w Białolecie (w maju), gdy nowo przybyły internista na sakramentalne pytanie "skąd cię wzięli" odpowiedział "z trzeciej lekcji". Rozniłyśmy się poglądami - pro- i antywałęśowcy, neopisudczycy, zwolennicy KORu i nawet jedna zwolenniczka Prawdziwych Polaków - grupy, która próbowała wprowadzić rozłam w Regionie Mazowsze, w opozycji do Zbyszka Bujaka (proszę wybaczyć, że poświęcałam w tym zdaniu sens dla formy, ale nie umiem wyobrazić sobie żeńskiej formy "neopisudczyka"). Oprócz tej ostatniej pani, którą prędko reedukowałyśmy, w czym pomogło zachowanie niektórych Prawdziwych Polaków - próby kooperowania z władzą, nie rozmawiałyśmy o przekonaniach i szanowałyśmy swoje poglądy - nie było sensu prowadzić dyskusji na tak drażliwe tematy, gdy wszystkie siedziałyśmy w jednym worku, nie wiadomo na jak długo. Różniłyśmy się także usposobieniem i temperamentami, i bardzo różnie znosiłyśmy przymusową beczynność.

POLSKA PARANOJA

(zakończenie)

Pisałam poprzednio, że ludzi odczuwa się od samodzielnej, odpowiedzialnej pracy Demokracji po prostu nie uczy się ich, do tego stopnia, że samo to pojęcie wydaje się niejasne i często bywa opacznie rozumiane. Mało kto posługuje się słownikowymi definicjami. Są zresztą różne słowniki. W odczuciu laika demokracja może przybrać postać totalnej "urawniłowki", co nie jest specyficznie "socjalistycznym" podejściem. Interesująco opisuje to Kurt Vonnegut Jr w paru swoich opowiadaniach. Żywą ilustracją jest chyba szwedzka telewizja, gdzie wszystkie spikerki są tak nieładne, że chyba musi to być zamierzone, albo też telewizja polska, gdzie (z innych przyczyn) spikerzy mają fatalną dykcję i niepoprawnie mówią po polsku. Na wyównywaniu do poziomu, w którym nikt nie ma i nic sobą nie przedstawia, bazuje część oficjalnej propagandy w Polsce - to ciągle rozbudzanie i podtrzymywanie antagonizmów między "miastem" a "wsią", między "robotnikami" a "inteligencją", między małymi a dużymi zakładami pracy.

Demokracja może być też pojmowana jako "vox populi, vox dei" - całkowity wolażymy w ustalaniu i zmienianiu zasad, byle większością głosów. A większość, jak niestety wiadomo, zwykle nie reprezentuje sobą najwyższego poziomu, lecz raczej mierny. Dość smutnym przykładem bezpośredniego działania takiej demokracji jest zdarzenie z czasów Solidarności. W styczniu 81 r. władze sprowokowały sprawę wolnych sobot. Region nie wypowiedział się zdecydowanie, lecz udzielił tylko zalecenia, aby nie przychodzić w sobotę do pracy. Może był to zresztą tylko brak informacji w zakładzie. W rezultacie prezydium zakładowe zdecydowało się także na zalecenie. Jeśli ktoś chciał przyjść do pracy, mógł to zrobić bez żadnych konsekwencji ze strony Związku. Mała grupka pracowników w istocie przysłała, gdyż miała projekty do wykonania na poniedziałek. Na następnym zebraniu jedną z tych osób, członka prezydium, usunięto z niego (bardzo demokratycznie, przytłaczającą większością głosów), mimo wcześniejszych postanowień o braku konsekwencji. W tym wypadku wystarczyłoby oczywiście wyjaśnienie, że członkowie prezydium obowiązują własne zalecenia. Metoda zmieniania zasad postępowania ex post i "prawa działającego wstecz" jest obok odpowiedzialności zbiorowej najbardziej charakterystyczna w państwach realnego socjalizmu i trudno sobie uświadomić, jak bardzo jest niewłaściwa, gdy wyrosło się w świecie, gdzie jest normą.

Innym błędem w pojmowaniu demokracji jest zakładanie, że wszystkie problemy są tak samo ważne. W realnym życiu pojawia się to zwykle w postaci przekonania, że własne problemy są równie ważne, co wszystkie pozostałe. Towarzyszcze temu może wiara, że każdy problem najlepiej rozwiązywać na najwyższym szczeblu - to pozostałość centralizmu, socjalistycznego, rzecz jasna. Bardzo spektakularnych przykładów tego dostarczył I Zjazd Solidarności. Posłowie powtarzali się, poruszali problemy bardzo szczegółowe i z reguły nie zdawali sobie sprawy, że dla ich rozwiązania należy najpierw rozwiązać problemy ogólne. Na przykład, przed reformą wychowania przedszkolnego i lokalnej służby zdrowia, należy zwiększyć uprawnienia pracowników w zakresie podejmowania decyzji i zmienić międzyresortowy podział funduszy. Część posłów nie miała nic do powiedzenia i popadała w rozwlekłe gadulstwo, myśląc chyba, że demokratycznie będzie, gdy wykorzystają swoje prawo głosu. Ogólnie rzecz biorąc, sytuacja wyglądała jednak znacznie lepiej niż można by się spodziewać w kraju, gdzie obywatele przechodzą od wczesnego dzieciństwa "pranie mózgu" ("Dlaczego Kochamy klasę robotniczą?" - to autentyczny temat przedszkolnej pogadanki). Chyba łatwiej byłoby stworzyć w Polsce demokrację polityczną niż zreformować gospodarkę. Z pewnością też reforma gospodarcza nie jest możliwa bez poprzedzającej ją reformy politycznej. Bez niej Polska na zawsze pozostanie krajem, gdzie przy wzroście cen o 400% przedsię-

biorstwa stają się jeszcze bardziej nierentowne, przynoszą większy deficyt.

Demokracja, jak sądzę (ja też nie mam pod ręką słownika), polega najogólniej rzecz biorąc, na współdecydowaniu obywateli o swym losie i ich aktywnym udziale w kształtowaniu sytuacji politycznej kraju. Ktoś, zdaje się Kisiel, powiedział, że w Polsce kupno kilograma schabu jest decyzją polityczną, odpowiada to w pełni polskiemu realiom. Oczywiście, w normalnym państwie aktem polityki nie może być kupienie czegośkolwiek. Praktyka władz w Polsce polega jednak na rezerwowaniu wszelkich działań politycznych dla siebie i jednocześnie na rozciąganiu tego pojęcia na wszystkie możliwe przejawy życia. Takie mętne określenie polityki, jako wszystkiego, co się w kraju dzieje, ułatwiało wydatnie wysuwanie pod adresem Solidarności oskarżeń, że zajmują się działalnością polityczną, a nie związkową. W oczach władz już domagał się przez pracowników przestrzegania przepisów BHP było politycznym warcholstwem. Działalność związku winna polegać na wyłączeniu działu socjalnego w zakupie ziemniaków dla załogi, a jeszcze lepiej na byciu "wykonawczym ramieniem Partii" (to cytat z książki Podstawy Nauk Politycznych, która znajduje się w programie wszystkich studiów wyższych). Takie związki zawodowe są satysfakcjonujące dla władzy, ale równie absurdalne, jak centralizm demokratyczny partii utożsamia się przecież z państwem czyli uniwersalnym pra-

P red Daniel Passent w jednym z felietonów w Polityce dał wyraz swej dezaprobowanie dla faktu, że zachodnie mass-me-

CZYTANE

dia dostrzegają PRL przede wszystkim na "placzkach praw obywatelskich", że walką na ogół te same sprawy "kogo posa-

MIĘDZY

dził, kogo wypuścili, co kto podpisał, kto głodówkę ogłosił, a kto przerwał" i że mar-

WIERSZAMI

wych dotyczących problemów gospodarczych. Choc przecież i owe, dodajmy nawiasem, prowadzi as autoway peerelowskiej propagandy, czyli p Urban Tak, "p" a nie "tow", Urban zawsze publicznie chwalił się tym, że jest bezpartyjny.

Prawdę mówiąc to Zachod powinien żywo interesować się gospodarką PRL, jeśli ma zamiar ładować w nią dalsze kredyty. A i prasa tych krajów, gdzie rządzą (z wesoty mi czy niekiedy mniej wesoty mi społecznymi konsekwencjami, to już inna sprawa) czyste prawa rynku, miałaby chyba niezłe michałki z informacją na peerelowskie tematy ekonomiczne. Zwłaszcza, że gospodarka jest w cuglach reformy, która miała przynieść opłacalność, samowystarczalność, samodzielność przedsiębiorstw itp atrybuty rynkowego gospodarowania.

Ale ja dziś nie pokuszę się o michałki tego rodzaju, że np - powtarzam za Polityką - "stocznie nie mogą reagować elastycznie na zamówienia klientów, bo są zmuszone zamawiać blachę na przeszło 2 lata z góry" (akurat że stoczniami mniejsza o tyle bieda, że największy ich klient to potężny sąsiad płacący wyłącznie w walucie niewymienialnej). Chociaz to na pewno mniej błyskotliwe, a może dla niejednego i nieco nużące, warto dobrać do sedna sprawy. I okazy się, że takie "szczegóły" jak wielkość sprzedanej produkcji, jak dochód, nie przesądzają wcale o sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa ani o wysokości zarobków jego pracowników. W reformie, pamiętajmy, w reformie.

Materiału do analizy dostarczyło pismo Zarządanie, które wzorem amerykańskiego dwutygodnika gospodarczego Fortune sporządziło listę klasyfikującą 500 peerelowskich przedsiębiorstw przemysłowych. Dane liczbowe z Zarządania, doty-

codawcą. Żeby zresztą było jeszcze smieszniej - aktem politycznym może być nierobienie niczego - np niepojsie na tzw prace społeczne (obowiązkowe), nienależenie do związków, nieuczestniczenie w pochodzie pierwszomajowym, powstrzymanie się od głosowania. W ten sposób, według kryteriów władzy, większość Polaków bierze udział w działalności politycznej, w oczach społeczeństwa zaś wszelka działalność polityczna jest zakazana i karana.

Państwowa "definicja" polityki wprowadza oczywiście okropny zamęt, ale ma też pewną zaletę. Otóż każdy, chce czy nie, jest uwikłany w "politykę". Najbardziej powszechne jest jawne lub skryte bojkotowanie zarządzeń, obchodzenie przepisów, zdobywanie i rozpowszechnianie informacji poza państwowym monopolem informacyjnym. Informacja nie jest przecież w Polsce dobrem ogólnie dostępnym. Zdobywanie informacji niezafalszowanej wymaga wysiłku. Dzięki temu ma ona znacznie większą wartość niż w krajach zwyczajnej, nie "ludowej" demokracji. Bardzo przyczyniła się do tego Solidarności i niezależny ruch wydawniczy rozbudzając, zwłaszcza po sierpniu 80 r., informacyjne apetyty społeczeństwa. Większość ludzi nie może lub nie umie działać, więc chce przynajmniej wiedzieć. Mogę chyba śmiało zaryzykować twierdzenie, że przeciętny Polak orientuje się w sytuacji wewnętrznej i polityce międzynarodowej znacznie lepiej od przeciętnego mieszkańca normalnego, demokraty-

czące 20 pierwszych na liście, prezentuje i omawia Polityka, a dane to niezmiernie interesujące!

Otoz największą sprzedażą pochłubić się może Polmos (monopol spirytusowy), jest ona zarazem "najbogatszą brutto" czyli ma największą rzeczywistą nadwyżkę wpływów nad wydatkami, przed zapłaceniem podatku. Na liście 20 najbogatszych netto, czyli po zapłaceniu podatku, Polmosu już nie ma. Jest on za to pierwszy na liście płacących podatki - czyli płaci je w najwyższej kwocie. Proste to, notabene, wyjaśnienie kulis "walki" z alkoholizmem. Polmos na tej liście największych podatników, łupionych przez skarbnicę państwa niemal do gołej skóry, jest w dobranym towarzystwie grupki przedsiębiorstw produkujących towary rynkowe - fabryk, które by można podciągnąć pod wspólne miano "motoryzacja" (z rafineriami włącznie), zakładem produkcji lodówek i matymi firmami wytwarzającymi wyroby ze srebra, dywany, rozmaite drobiazgi codziennego użytku oraz słodycze. "Lista największych podatników dość zasadniczo różni się od listy największych potencjałów - jak pisze Polityka. Owe największe to, oprócz 7, takie które konsumentowi nie bezpośrednio nie dają.

Nie ma Polmosu także na liście najwięcej płacących pracownikom. Jest na niej za to, i to na drugim miejscu, huta Katowice, która zajmuje chlubne czwarte miejsce w szeregu najhojniej dotowanych przedsiębiorstw. Jeśli idzie o płace, to wszystkie huty z listy są właściwie porównywalne, a Polityka komentuje to tak: "W grupie najlepiej płacących znalazły się zaledwie trzy przedsiębiorstwa z dwudziestki największych pod względem sprzedaży. Zarobki zależą więc od branży, a nie od wielkości przedsiębiorstwa. Nie widac też związku między zarobkami a sytuacją finansową firmy. Wysokim zarobkom nie szkodzi jej deficyt. Powściągliwie, ale czy trzeba więcej słów? A zarazem czy można się dziwić, że podła opozycja terminu "reforma" używa w cudzysłowie?"

Zdziwić może tu kogos, że wśród najlepiej płacących znalazła się mała mleczarnia z Murowanej Gosiłny. A przecież sprawa nie jest tajemnicza - takie małe przedsiębiorstwa, bywa, mają dobrych, rozsądnych gospodarzy i na tyle mocnych w swym małym lokalnym środowisku, że im zadni miejscowi dygnitarze nie odważają się nic namieszać, no a wielcy są zbyt daleko i wysoko, by się interesować jakimiś mikrusem. Czyli, że nawet "mając pod gorzkę" cos zrobić można. Nie moj to wymysł czy raczej

cznego państwa. Zderzenie informacji oficjalnej i nieoficjalnej stwarza też dobrą podstawę do nauki krytycznego myślenia. Nauki, dodajmy, zaczynającej się bardzo wcześnie. Zwyczajny jest widok pięcioletków omawiających w piaskownicy wiadomości podawane przez Radio Wolna Europa. Co do Wolnej Europy - ciekawostka - oficjalne, ale niepublikowane badania wykazały, że jej popularność spadła i słucha jej obecnie tylko 30 do 40% Polaków. Może to wynikać po części z istnienia "pocztę pantoflowej" - nie trzeba słuchać, żeby się dowiedzieć. Poza tym Wolna Europa jest najpilniej zagłuszoną stacją radiową i łatwiej słuchać gorszego informacyjnie Głosu Ameryki, czy też świetnych dziennikarsko, ale bardzo krótkich audycji Radio France Internationale.

Moim prywatnym ideałem była kiedyś demokracja pozwalająca (wzorem niektórych zachodnich) na całkowitą ucieczkę obywateli od problemów polityki, zwłaszcza międzynarodowej. Mogłabym zacytować tu Leopolda Staffa "Od polityki, to mam Piłsudskiego". Tylko że w naszych niespokojnych czasach to chyba za mało. Niebezpieczne. Brak orientacji i powierzchowność zainteresowania politycznych pozwalają manipulować dorosłymi ludźmi, jak dziećmi. Casus ruchów pacyfistycznych wystarczy za przykład.

OLA C

plon ilus - tam - letnich w PRL obserwacji. Oto tekst Polityki " w pozostałych gałęziach deficyt jest rezultatem raczej kiepskiej gospodarki czy złej struktury produkcji. Tylko tym można wytłumaczyć, że np przedsiębiorstwo Cukrownie Wielkopolskie daje do budżetu na czysto 200 mln zł, a np Cukrownie Mazowieckie ciągną z budżetu blisko 500 mln zł, a jedna tylko cukrownia Ropczyce - prawie 700 mln zł. Podobnie z cementowniami i hutami". No, co do hut, można by zrobić wrogiego komentarz, porównując nowohucką im Lenina - zaliczaną do najbogatszych netto i płacących nieźle podatki - z hutą Katowice, dotowaną, deficytową, za to połączoną szerokotorową linią kolejową ze Wschodem. Jeśli idzie o deficyty, to wśród 500 analizowanych dotacje "otrzymywało w roku ubiegłym co trzecie przedsiębiorstwo".

"Wiele razy zastanawiałem się np czy gdyby decyzja była w moich rękach, wprowadziłbym i egzekwowałbym od samego początku zasadę bankructwa przedsiębiorstw nierentownych albo rynkowy system cen" - pisze w tymże numerze Polityki publicysta gospodarczy i zaraz dodaje, że być może nie, "miarkowany dodatkowymi racjami, choćby społecznymi". Hm czy bankructwo takiej cukrowni Ropczyce, pochłaniającej setki milionów dotacji rocznie, byłoby rzeczywiście bankructwem szkodliwym społecznie, grożącym bezrobociem, czy mocnym uderzeniem, zmuszającym do całkowitej zmiany kadry zarządzającej, a więc "autorów" deficytu? Boc przecież na terenie gdzie się uprawia buraki cukrowe, cukrownia jest niezbędna. Racje dodatkowe, nazwane tak enigmatycznie, aa, to co innego. Tu dyskusja, przynajmniej dla prawomysłnych autorów, się konczy. A nieprawomysłni szaraczkowie nadają tym racjom symboliczną nazwę huty Katowice.

Orientują się oni zresztą dobrze i w innych niuansach "zreformowanej" gospodarki. Toteż nic dziwnego, że w ankiecie przeprowadzonej przez radiowy ośrodek badania opinii publicznej" spośród ogółu badanych tylko 7% stwierdziło, że interesuje się reformą bardzo, a 35% średnio. Niewielkie zainteresowanie zadeklarowało 42%, a całkowity brak zainteresowania - 15%. "Zas publicysta Polityki słusznie pisze, że "to, co w racjonalnym systemie ekonomicznym jest najważniejsze dla efektywności, czyli chęć, inicjatywa, umiejętności - u nas wciąż jest na odległym planie". Nie dobrze, nie da się ukryć, że niedobrze.

KAROLINA JANKOWSKA

Wykaz stanowi wybór tradycyjnych najpopularniejszych dni imienn oraz zawiera część nowych dat wprowadzonych ostatnio do liturgii. Czcionką tłustą oznaczono daty imion katolickich, które pokrywają się ze współczesnymi kalendarzami kościelnymi.

chillesa 12.V
Adalberta 23.IV
Adama 24.XII.
Adelajdy 5.II.
Adeń 23.XI.
Adelny 23.VIII.
Adolfa 19.IV 17.VI.
Adriana 5.III.
Adrianny 5.III 8.IX.
Ady 12.XII.
Agapita 18.VIII.
Agatona 10.I.
Agaty 5.II.
Agenora 22.VI.
Agnieszki 21.I, 20.IV.
Agrypiny 23.VI.
Aidy 28.VII.
Alana 14.X.
Alberta 15.XI.
Albina 1.III, 15.IX.
Albiny 16.XII.
Albrechta 25.VI.
Aldony 11.X.
Atego 14.X.
Aleksandra 26.II, 12.XII.
Aleksandry 18.V.
Alekszego 17.VII.
Alfonsa 1.VIII, 2.VIII.
Alfreda 14.VIII, 14.XII.
Alfredy 19.VII.
Alicji 21.VI.
Aliny 16.VI.
Almy 10.VII.
Alojzego 21.VI.
Amadei 10.VIII.
Amadeusza 17.IX.
Amalii 20.IV.
Amaty 5.I.
Ambrozego 7.XII.
Amelii 30.III.
Aminy 2.VI.
Anastazego 22.I.
Anastazji 27.II, 15.IV.
Anatolia 1.VII, 28.XI.
Anastolii 9.XI.
Androna 10.X.
Andrzeja 4.II, 16.V, 21.VII 30.XI.
Anety 16.VI, 17.VII.
Angela 6.II.
Angeli 27.I.
Angeliki 4.I.
Angeliny 29.IV.
Anicety 17.IV.
Anieli 4.I, 28.III, 31.V.
Anity 26.VII.
Anny 26.VII.
Antoniego 17.I, 13.VI, 5.VII, 7.XI.
Antonina 10.V.
Antoniny 1.III, 3.V.
Anzelma 21.IV.
Apołnarego 22.VII, 23.VIII.
Apolia 9.III.
Apolonii 9.III.
Apoloniusza 18.IV.
Arety 24.X.
Ariadny 7.VI.
Ariela 16.XI.
Arkadiusza 12.I.
Arietty 3.I 13.II.
Arnolda 13.I, 19.II, 9.X.
Arona 2.IV 13.V.
Artura 6.X.
Aspazji 29.XII.
Atanazego 2.V.
Augusta 7.V, 3.VIII.
Augustyna 27.V, 28.VIII.
Augustyny 9.IX.
Aurelego 27.VII.
Aureliana 4.VII.
Aurelii 25.IX 2.XII.
Aureliusza 27.VII, 13.IX.
Aurory 15.X.
Axela 2.IX.

albina 21.XII.
Balbiny 31.III, 2.XII.
Baltazara 6.I.
Barabasza 11.VI.
Barbary 4.XII.
Barnaby 11.VI.
Bartolomeja 24.VIII, 11.XI.
Bartolomej 26.VII.
Bartoza 21.IV 24.VIII.
Bazylego 21, 20.V 14.VI.
Beatrzyce 29.VII.
Beatusa 31.VII.
Beaty 3.III, 6.IX.
Beginy 9.V.
Benedykta 21.III, 11.VII.
Benedykty 6.V.
Beniamina 31.III.

Benity 16.VII.
Benona 16.VI.
Bereniki 14.IV.
Bernadety 16.IV.
Bernarda 12.III, 28.VIII, 14.IX.
Bernardety 18.II.
Bernardyna 20.V.
Bernardyny 14.IV.
Berny 4.XII.
Bertolda 29.III.
Bertranda 9.VI.
Berty 15.V.
Bibianny 2.XII.
Bjorna 18.VI.
Blanki 1.XII.
Błażeja 1.II, 29.XI.
Bogdana 19.III, 17.VII.
Bogdany 6.II.
Bogny 20.VI 23.VII.
Bogumila 10.VI.
Bogumity 13.I, 20.XII.
Bogusława 22.III, 22.IX 18.XII.
Bogusław 18.IV.
Bogusza 24.II.
Bohdana 6.II 31.VIII.
Bohdany 2.XI.
Bolesława 19.VIII.
Bolesławy 22.VII.
Bonawentury 14.VII, 15.VII.
Bonifacego 14.V, 5.VI.
Borysa 10.VIII.
Borysława 25.V.
Borzysława 19.VI.
Borzysławy 2.VIII.
Bożeny 13.III.
Bożydara 9.V.
Bożymierza 9.I.
Bratumila 8.IX.
Bratumity 4.XII.
Brodzysława 1.VIII.
Bronimira 20.V.
Bronisława 18.VIII.
Bronisławy 1.IX.
Bruna 17.V.
Brunona 6.X.
Brygidy 1.II, 8.X.
Budzysława 3.III.
Budzysławy 10.X.

cecyla 16.IV.
Cecyliana 16.IV.
Cecylii 22.XI.
Cecyliusza 16.IV.
Celestyna 6.IV 27.VII.
Celestyny 6.IV.
Celiny 15.XII.
Cezara 25.IX.
Cezarego 25.II, 22.VIII.
Cezaryny 8.IV.
Chrystiana 4.XII.
Chwałimira 8.VII.
Chwałistawa 3.XI.
Chwałistawy 30.IV.
Ciechostawa 13.V.
Cypriana 10.III 16.IX, 28.IX.
Cyrjaka 8.VIII.
Cyrusa 21.I.
Cyryla 14.II, 19.III.
Czibora 12.XI.
Czislawa 19.II.
Czesława 20.IV 28.VII.
Czesławy 12.I.

agmary 12.XII.
Dagny 11.IX.
Daidy 21.VII.
Dalii 29.X.
Damazego 11.XII.
Damiana 23.II 26.IX, 27.IX.
Daniela 21.VII, 18.X.
Danieli 10.XII.
Danuty 3.I 16.II, 24.VI, 1.X.
Darii 25.X.
Dariusza 19.XII.
Dawida 26.VI, 29.XII.
Deifina 9.XII.
Delfiny 26.XI.
Demetrii 21.VI.
Demetriusza 8.X.
Dezyderego 11.II.
Dezyderyi 8.V.
Dezyderyusza 23.V.
Diany 13.VIII.
Diny 20.VI.
Dionedy 11.VIII.
Dionizego 8.IV, 9.X, 28.XII.
Dionizji 2.X.
Ditty 6.V.
Dobiegiewa 30.I.
Dobiesława 14.V.
Dobiesławy 14.II.
Dobrawy 13.I.

Dobrochny 1.II.
Dobrogosta 14.VII.
Dobromierza 31.III.
Dobromila 21.X.
Dobromily 11.X.
Dobromura 5.VI.
Dobrosława 10.I.
Dobrosławy 9.IV.
Dolores 15.IX.
Domarada 16.VIII.
Domiceli 12.V.
Domicjana 12.V.
Dominika 4.VIII 8.VIII, 20.XII.
Dominiki 6.VII.
Domusławy 7.IX.
Domostawa 15.I.
Donata 17.II 7.IV 22.X.
Donatw 7.VIII.
Doriana 22.I.
Doris 7.VIII.
Doroty 6.II, 5.IX.
Dragomira 9.XI.
Duszana 28.III.
Dymitra 8.IV.
Dymitriusza 26.X.
Dyzmy 25.III.
Dzierżkraj 17.VII.
Dzierżysława 16.VII.
Dzierżysławy 24.III.

dgara 8.VII.
Edmunda 16.XI.
Edwarda 18.III, 13.X.
Edwina 4.X.
Edvty 16.IX.
Egberta 24.IV.
Egona 15.VII.
Eleonory 21.II.
Elizasa 20.VII.
Elizgusa 1.XII.
Elizy 14.VI.
Elwiry 10.II.
Elżbiety 18.VI, 8.VII 5.XI, 17.XI, 19.XI.
Emanuela 26.III.
Emilia 11.X.
Emiliana 8.VIII.
Emiliany 5.I 30.VI.
Emilii 30.VI 24.VIII.
Emmy 24.XI.
Epifaniesz 21.I.
Epifaniesz 12.V.
Erazma 2.VI 25.XI.
Erazmy 3.IX.
Erharda 8.I.
Ernesta 27.III 13.VII.
Ernesty 31.VII.
Erwina 18.VII.
Erwiny 25.IV.
Eryka 18.V.
Eryki 9.II.
Estery 24.V 7.VII.
Eudoksyi 1.III.
Eudoksyusza 2.XI.
Eufemii 20.III.
Eufrozyny 2.IX.
Eugenii 7.II, 13.IX.
Eugeniusza 4.I, 6.IX 30.XII.
Eulalii 12.II.
Eustachego 29.III 16.VII, 29.IX, 12.X.
Euzebii 29.X.
Euzebiusza 5.III, 14.VIII.
Ewald 7.VII 3.X.
Ewarysta 26.X.
Eweliny 26.V 24.XII.
Ewy 24.XII.

abiana 28.I.
Fabioli 27.XII.
Fausta 16.VII.
Faustyna 15.II.
Faustyny 20.IX.
Felicjana 9.VI 29.X.
Felicji 24.I 27.IV.
Felicysma 6.VIII.
Feliczy 7.III, 22.XI.
Feliksa 14.I, 30.V 6.XI.
Ferdynanda 30.V.
Fidelisa 24.IV.
Filemona 21.III.
Filipa 11.IV, 1.V 25.V, 23.VIII.
Filipiny 20.IX.
Filomeny 10.VIII.
Flawiana 16.II, 22.XII.
Flawii 5.X.
Flawiusza 22.VI.
Florencjusza 27.X.
Florentyna 7.XI.
Florentyna 23.II.
Florentyny 20.VI, 16.X.
Floriana 4.V.

ENCYKLOP

Flory 24.XI.
Floryna 17.XI.
Fortunata 21.II.
Fortunaty 15.XII.
Franciszka 29.I 2.IV, 4.VI, 17.IX 4.X, 10.X, 1.XII.
Franciszki 9.III.
Fryderyka 5.III 29.XI.
Fryderyki 6.X.
Frydy 19.X.

abora 24.III.
Gabriela 27.II, 24.III.
Gabrieli 19.XII.
Gajusza 22.IV.
Galla 16.X.
Gandy 30.VIII.
Gardenii 10.V.
Gaudencji 30.VIII.
Gaudentego 23.I.
Gawla 16.X.
Gedeona 28.III.
Genowefy 3.I.
Georginy 15.II.
Gerald 13.X.
Gerarda 24.IX.
Germana 28.V.
Gertrudy 16.XI.
Gerwazego 19.VI.
Gilberta 4.II.
Gildy 19.I.
Gizeli 7.V.
Glikkerii 22.X.
Glorii 13.V.
Gniewomira 8.II.
Godfryda 8.XI.
Godzimuera 31.X.
Godzimir 31.X.
Godzislawa 28.XII.
Gorzysława 9.II.
Gostława 29.XII.
Gościłwa 4.VI.
Gościłwa 18.IV.
Gotarda 6.VII.
Gotfryda 8.XI.
Gracjana 18.XII.
Gracjany 1.VI.
Gracji 13.VI.
Grażyny 1.IV 28.VII.
Grety 12.I.
Gryzeldy 22.XII.
Grzegorza 12.II 12.III 9.V 25.V 17.XI.
Grzymisława 12.X.
Gustawa 2.VIII.
Gustawy 7.V.
Gwałberta 12.VII.
Gwido 31.III 12.IX.
Gwidona 12.IX.

adriana 5.III, 6.XI.
Haliny 1.VII.
Haliki 22.X.
Halszki 2.III.
Hanny 5.I 26.VII.
Heleny 2.III, 22.V.
Heliodora 3.VII 3.X.
Helmuta 29.III.
Henryka 19.I, 15.VII.
Henryki 2.III 16.III.

Herakliusza 17.IV.
Herberta 16.III.
Herkulana 25.IX.
Herkulesa 5.IX.
Hermana 7.IV 24.IX.
Hermenegilda 13.IV.
Hermenegildy 13.IV.
Hermesa 31.XII.
Hermilii 24.XII.
Hiacenty 30.I.
Hieronima 20.VII 30.IX.
Hilarego 14.I 16.III 21.X.
Hilarii 12.VIII.
Hildegardy 17.IX.
Hipolita 3.II 13.VIII.
Honoraty 11.I, 22.XII.
Honoriusza 30.IX.
Honoryny 27.II.
Horacego 24.IV.
Horacjusza 24.IV.
Hortensji 1.VI.
Hortensjusza 1.VI.
Huberta 3.XI.
Hugo 1.IV.
Hugona 1.IV.
Humberta 13.IX.

idali 15.XI.
Idy 4.IX.
Idziego 1.IX.
Ifigenii 21.IX.
Igi 11.V.
Ignacego 1.II 31.VII.
Ignacji 25.X.
Igora 5.X.
Ildelfonsa 23.I.
Ilony 18.VIII.
Ilzy 8.V.
Inez 21.I.
Ingeborgi 25.X.
Ingi 25.X.
Ingridy 6.VI.
Innocentego 28.VII.
Ireneusza 28.VI.
Ireny 5.IV, 5.V, 20.X.
Irminy 24.XII, 30.XII.
Irmy 18.IX.
Irwina 13.VII.
Irydy 5.V.
Ismeny 29.I.
Ity 6.V.
Iwa 19.V.
Iwana 27.XII.
Iwetty 29.VI.
Iwony 23.V 27.X.
Iwy 1.XII.
Izaaka 19.X, 12.XI.
Izabell 16.III 3.IX.
Izoldy 6.IV.
Izydora 21 4.IV, 10.V 14.XII.

acentego 10.II.
Jacka 3.VII 17.VIII, 11.IX.
Jadwigi 17.VII, 15.X 16.X.
Jagody 2.VII.
Jakobiny 24.VII 16.IX.
Jakuba 1.VI 25.VII, 6.VIII.
Jana 31.I, 27.V 24.VI, 25.VI.

12.VII 29.VIII, 27.XII.
Janiny 12.VI.
Janisława 24.VI.
Januarego 19.IX.
Janusza 21.XI.
Jaremy 6.XII.
Jarmily 14.III.
Jarogniewa 6.XII.
Jaromira 28.V.
Jarosława 25.IV.
Jarosławy 21.I.
Jasminy 24.II.
Jeremiasza 1.V.
Jeremiego 1.V.
Jerzego 23.IV 24.IV 24.VIII.
Jędrzeja 16.V.
Joachima 26.VII, 16.VIII.
Joanny 24.V 28.V, 21.VIII.
Jolanty 15.VI.
Jonasza 21.IX.
Jordana 6.III.
Jowity 15.II.
Jozefa 19.III, 1.V, 27.VIII, 18.IX.
Jozefata 12.XI.
Jozefiny 12.III.
Józefy 3.X.
Judyty 6.V.
Juliana 7.I 19.VIII, 2.IX 18.X.
Julianny 16.II.
Julietty 17.VII.
Julity 30.VII.
Julii 16.IV, 22.V, 10.XII.
Juliusza 12.IV, 27.V.
Juranda 6.V.
Juraty 12.IV.
Justyna 1.VI, 1.VIII.
Justyniana 5.II.
Justyny 16.VI, 26.IX.

acpra 6.I.
Kajetana 7.VIII.
Kaj 22.IV.
Kalasantego 27.VIII.
Kaliksta 14.X.
Kaliny 11.VII.
Kamelii 3.VIII.
Kamila 14.VII, 16.VII.
Kamilii 16.IX.
Kandyda 11.III.
Kareny 9.V.
Karyny 2.VIII.
Karola 4.VI 4.XI.
Karolina 5.VIII.
Karoliny 5.VII.
Karsjana 13.VIII.
Kaspra 6.I.
Katarzyny 13.II, 9.III 22.III 30.IV 25.XI.
Kazimierzy 21.VIII.
Kazimierza 4.III.
Kiejstuta 21.II.
Kingi 24.VII.
Kiry 20.III.
Kiryła 22.VI.
Klary 11.VIII 13.VIII.
Klarysy 1.VII 12.VIII.
Klaudiana 6.III.
Klaudii 29.III.
Klaudiusza 26.IV 7.VII.
Klaudyny 18.XI.
Klemensy 21.IX.
Klemensa 15.III, 23.XI.
Klementyna 23.XI.
Klementyny 8.IX.
Kleofasa 25.IX.

Rycina pochodzi z książki TWOJE IMIĘ Henryka Frosa Franciszka Sowy Wydawnictwa Apostolstwa Modlitwy

IMION

leopatra 20 X
 otyldy 3 VI
 oty 6 III
 ombiny 10 I
 onarda 19 II, 21 XI, 26 XI
 onardyna 2 XI
 onstancji 18 II 19 IX
 onstancjusza 18 II
 onstantego 11 III
 onstantyna 29 VII
 orduli 22 X
 ornela 16 IX
 ornelo 31 III
 ornelu 31 III, 6 IX
 ornellusza 16 IX
 osmy 26 IX, 27 IX
 ospina 21 V
 ospiny 5 XII
 ostanta 4 XII
 ostanty 15 XII
 ostantyna 12 XI 13 XI
 ostanty 12 III, 24 VII
 ostantyna 11 I
 ostantyna 25 VII
 ostantyna 3 XII
 ostantyna 22 XII
 ostantyna 16 IV
 ostantyna 1 III
 ostantyna 8 XII
 ostantyna 20 III
 ostantyna 4 VI

amberta 17 IX
 larysy 26 III
 laurencji 18 XII
 larenjusza 3 VI
 larentego 6 VI
 larentyny 3 VI
 lary 17 VI
 lach 12 VIII
 lachosława 26 XI
 lachosławy 26 XI
 lachy 5 II
 lachta 6 XI
 lachy 10 XI
 lachy 9 XII
 lachy 20 II, 14 III 11 IV
 lachy 2 VI
 lachy 6 XI
 lachy 27 XI
 lachy 19 II
 lachy 15 IV 22 IV
 lachy 15 V I
 lachy 22 IV
 lachy 19 IV 6 XII
 lachy 15 VI
 lachy 15 XI
 lachy 28 XI
 lachy 28 XI
 lachy 3 VI
 lachy 23 IX
 lachy 27 III, 3 VIII
 lachy 11 VIII
 lachy 14 II
 lachy 4 IX
 lachy 27 VII
 lachy 13 II
 lachy 14 X
 lachy 23 IX
 lachy 8 V
 lachy 15 IX
 lachy 15 III
 lachy 10 XII
 lachy 21 III
 lachy 21 III
 lachy 21 III

Lubora 13 IX
 Lubosława 12 IV
 Luby 28 IX
 Lucjana 7 I, 13 VI
 Lucji 13 XII
 Lucjoli 3 III
 Lucjusza 11 II
 Lucyli 31 X
 Lucyn 26 VI
 Ludgarda 16 VI
 Ludmily 7 V 30 VII
 Ludomila 20 II
 Ludomily 7 V
 Ludomira 31 VII 10 XI
 Ludomiry 7 V
 Ludosława 11 III
 Ludwika 25 VIII
 Ludwika 31 I 15 III
 Ludwiny 15 IV
 Lułzy 25 VIII
 Lukrecji 9 VII
 Lutogniewa 11 V
 Lutomira 28 II
 Lutostawa (29 II)
 Lwa 13 I

Madysława 25 IX
 Lazarza 17 XII
 Lucjana 26 X
 Lucji 4 III 25 VI 13 XII
 Lukasz 22 IV 10 IX 18 X

Madleja 30 I 24 II, 14 V
 Madleny 25 V
 Magdaleny 29 V 22 VII
 Magdy 25 V
 Mai 9 IV
 Makarego 2 I 28 II 10 III, 10 IV
 Maksyma 8 VI 13 VIII
 Maksymiliana 14 VIII 12 X
 Maksymina 29 V
 Maliny 24 VIII
 Malkolma 28 III
 Malwina 4 VII 1 X
 Malwiny 4 VII
 Malgorzaty 18 I, 22 II, 10 VI 13 VII 17 X
 Mamerta 11 V
 Manfreda 4 X
 Mansweta 19 II
 Marcela 16 I 10 III
 Marcellego 16 I 10 III
 Marcelli 31 I 28 VIII
 Marcelina 26 IV 14 VII
 Marceliny 9 I
 Marcina 24 X 11 XI, 7 XII
 Marcjale 20 VI
 Marcjana 17 VI
 Marcjanny 9 I
 Margarety 13 VII
 Mariana 30 IV, 1 VII
 Maria 2 VI
 Marii 11 II 24 III 2 V 16 VII 22 VII, 15 VIII,

26 VIII, 8 IX, 12 IX, 7 X, 16 XI 8 XII
 Mariki 16 VII
 Marioli 25 III
 Marity 17 X
 Mariusza 19 I
 Marka 24 III 25 IV, 18 VI 7 X 22 XI
 Marieny 16 VI 23 X
 Marty 22 II 29 VII
 Martyniana 2 VII
 Martyny 30 I
 Maryli 27 VI
 Maryny 3 III
 Marzanny 2 VI
 Marzeny 26 IV
 Mateusza 21 IX
 Matyldy 11 I 14 III
 Maura 15 I, 22 XI
 Maury 30 XI
 Maurycego 22 IX
 Mauryca 10 VI
 Medarda 8 VI
 Melanii 31 XII
 Melchiora 6 I 7 IX
 Metodogo 14 II
 Metody 7 VII
 Michaliny 29 IX
 Michała 10 IV 29 IX
 Mieczysława 1 I
 Mieszka 1 I
 Mikołaja 10 IX 13 XI 6 XII
 Milenii 22 VII
 Mileny 24 I 24 V
 Milostawa 2 II
 Milosza 25 I
 Mirabelli 27 IX
 Miandy 11 V
 Mirelli 7 X
 Miromira 26 VI
 Mirona 17 VIII
 Mirosława 26 II
 Mirosławy 26 VII
 Mity 11 V
 Modesta 12 II
 Modesty 5 XI
 Moniki 4 V 27 VIII
 Mscibora 10 IX
 Mscisawa 8 I
 Mscisławy 9 III
 Mscisłowa 4 XI
 Myslibora 18 V

Nadli 1 VIII
 Nadziel 15 V
 Namysława 25 VIII
 Napoleona 15 VIII
 Narcyza 18 III 29 X
 Narcyzy 18 III
 Natalii 27 VII 1 XII
 Natasy 9 XII
 Nestora 8 IX
 Niemira 14 II
 Nikifora 9 II
 Nikity 10 VI
 Nikodem 15 IX
 Nimsy 10 XI
 Niny 15 XII

Noego 24 XII
 Norberta 6 VI
 Normana 6 I
 Nory 12 II

dona 4 VII 18 XI
 Odila 2 II
 Odilli 23 X
 Ody 27 XI
 Odyseusza 1 I
 Ofelii 13 V
 Oksany 12 IV
 Oktawiana 23 III
 Oktawii 16 III
 Oktawiusza 20 XI
 Olafa 29 VII
 Olecha 8 VIII
 Olega 20 IX
 Oligi 11 VII
 Olgierda 4 XI
 Olimpii 17 XII
 Oliwiera 21 XI
 Oliwii 5 III
 Onufrego 12 VI
 Orchidei 1 VIII
 Orestesa 23 XI
 Orfeusza 27 II
 Orny 7 I
 Oskara 3 II
 Oswalda 5 VIII
 Otmara 16 XI
 Ottona 1 VII, 18 XI
 Otyli 13 XII
 Ozanny 9 IX

afnucego 19 IV
 Palomy 19 IX
 Pankracego 12 V

Pantaleona 27 VII
 Parysa 17 III
 Paschalisa 17 V
 Patrycego 17 IV
 Patrycji 28 VIII
 Patrycjusza 9 VII
 Patryka 17 III
 Pauli 26 I
 Paulina 22 VI
 Pauliny 26 V 10 X 2 XII
 Pawła 15 I, 23 I 7 III 22 IV 26 VI 29 VI
 Pelagii 9 VI 8 X
 Pelagusza 23 III
 Petronii 31 V
 Petroniusza 6 IX
 Pii 19 I
 Piotra 18 I 8 II 29 IV, 19 V, 29 VI 19 X
 Piusa 11 VII 21 VIII
 Placyda 2 X
 Polikarpa 26 I 22 II
 Praksedy 21 VII
 Prokopa 8 VII
 Prospera 23 VI
 Prota 11 IX
 Protazego 19 VI 4 VIII
 Przeclawa 7 IV
 Przeclawy 7 IV
 Przemysława 13 IV 30 X
 Przesława 3 IX
 Przybysława 27 I
 Przybysławy 27 I 22 X
 Pulcherii 10 IX

Radomira 9 IX
 Swiatopelka 1 VI
 Swiatozara 8 XII
 Swietoslawa 31 VIII
 Swietoslawy 3 V

Radomila 11 VI
 Radomily 13 VIII
 Radomira 28 I
 Radomysla 27 XII
 Radosława 1 III
 Radosławy 9 IX
 Radowida 27 V
 Radzimierza 12 II
 Radzimira 12 IX
 Radziława 16 X
 Rafaela 20 VI
 Rafaela 29 IX, 24 X
 Rajmunda 23 I 31 VIII
 Rajnolda 9 II
 Ramona 4 VII
 Ramony 31 VIII
 Rebeki 30 VIII
 Reginy 7 IX
 Remigiusza 1 X
 Rene 18 X
 Renaty 12 XI
 Rity 29 IV
 Roberta 17 IV, 7 VI
 Roberty 13 V
 Rocha 16 VIII
 Roderyka 13 III
 Rodryga 13 III
 Rogera 14 XI
 Roksan 14 IX
 Rolanda 9 VIII
 Romana 22/29 II, 9 VIII, 18 XI
 Romany 23 II
 Romea 7 II
 Romualda 7 II 13 VI, 9 VIII
 Romy 23 II 22 V
 Rościława 17 I

Rozalii 4 IX 4 X
 Rozanny 14 IX
 Rózy 6 III, 30 VIII
 Rudolfa 17 IV 12 X
 Rudolfiny 17 IV 21 VI
 Rufina 7 IV
 Rufiny 10 VII
 Rufusa 27 VIII
 Ruperta 24 IX
 Ruprechta 27 III
 Ryszarda 7 II, 1 IV
 Ryszardy 7 IX

Sabina 20 XII
 Sabiny 29 VIII, 27 X
 Saby 5 XII

Salerego 29 I
 Salomei 17 XI 19 XI
 Salomona 28 IX
 Sambora 25 X
 Samuela 16 II, 20 VIII
 Samuelli 20 VIII
 Samsona 26 VII
 Sandry 18 V 26 VIII
 Sary 13 VII
 Saturnina 31 X 23 XI
 Sawy 7 V
 Scholastyki 10 II
 Sebastiana 20 I
 Serafina 14 XI
 Serafyny 29 VII
 Sergiusza 24 II, 9 IX
 Serwacego 12 V
 Sewera 8 XI
 Seweriana 8 XI
 Sewery 13 VIII 20 VII
 Seweryna 8 I, 23 X
 Seweryny 19 XI
 Sędzimir 20 XI
 Sędziwoja 8 XI
 Skarbimierza 19 X
 Skarbimira 19 X
 Stawoja 9 VI
 Stawomira 17 V 5 XI
 Stawomiry 23 XII
 Stawosza 23 VII
 Staw 6 VIII
 Sobiesława 20 VIII
 Sobiesławy 1 XII
 Soni 30 IX
 Stanisława 8 V, 18 IX, 13 XI
 Stanisławy 5 VIII
 Stefana 16 VIII 2 IX
 Stefanu 18 IX
 Stelli 15 VIII
 Sulibora 17 XI
 Sultimery 30 V
 Sultimierza 30 V
 Sultimira 26 V
 Sultisława 2 XII
 Sultisławy 17 X
 Swetlany 13 II
 Sybilii 8 X
 Syktusa 28 III 7 VIII
 Sylwana 18 II
 Sylwany 10 VII
 Sylwiersza 20 VI
 Sylwestra 26 XI 31 XII
 Sylwii 3 XI
 Sylwina 17 II
 Sylwiusza 8 VIII
 Symeona 18 II
 Szczepana 26 XII
 Szczepana 20 VIII
 Szymona 18 VII, 3 IX 23 X
 Szymonety 16 V

Swietoslawa 31 VIII
 Swietoslawy 3 V

Swietoslawa 31 VIII
 Swietoslawy 3 V

Tamary 3 VI
 Tatyana 25 I
 Tekli 23 IX
 Telesfora 5 I
 Teobalda 1 VII
 Teodora 19 IX, 24 IX, 9 XI
 Teodory 1 IV
 Teodorji 29 V
 Teodozjusza 11 I 25 X
 Teofila 27 IV 2 X
 Teofili 28 XII
 Terencjusza 23 IV
 Teresy 1 X 3 X 15 X
 Tezeusza 11 I
 Tobiasza 2 XI
 Tomasz 7 III 22 IX, 21 XII 29 XII

Tomila 10 X
 Tomira 24 IX
 Tomiry 24 V
 Tomisława 21 XII
 Toski 18 V
 Tristiana 28 XI
 Tyberiusza 12 VIII
 Tyburejusza 14 IV
 Tycjana 3 III

Tymona 19 IV
 Tymoteusza 24 I 26 I
 Tytusa 4 I 26 I

Ubalda 16 V
 Ulryka 16 VII
 Urbana 2 VII, 21 X
 Urayna 8 XI
 Urszuli 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Urbana 2 VII, 21 X

Opracował: WOJCIECH SAWICKI (Przekroj)

Na drugie miejsce jeśli chodzi o tempo rozwoju gospodarczego (naturalnie po Japonii) wysuwa się Republika Korei zwana też od południowej części półwyspu jako Republika Korei Południowej. Jeszcze w 1963 dochód narodowy brutto (Gross National Product) przekroczył po raz pierwszy 100 US\$ na głowę mieszkańca. Dekadę później już 1000 US\$ w 1979 - 1500 US\$ w roku ubiegłym 1880 US\$, a w obecnym przekracza już 2000 US\$. Wprawdzie przyrost gospodarczy (liczony w wartościach stałych) zmniejszył się z dwucyfrowego do 9% (1984) jednak mimo to tempo jego rozwoju jest imponujące. Wiele gałęzi przemysłu stworzono dosłownie z niczego.

Przemysł samochodowy tego kraju, który przed rozpoczęciem importu samochodów "Pony" wytwarzanych przez koncern Hyundai, znany był w Kanadzie wyłącznie ekspertom lub hobbystom tej branży nie jest wypadkiem osobnym (obecnie w Kanadzie w dziale importów samochodów "Pony" wysunął się na trzecie miejsce po Toyota Corolla i Mazda bijąc Nissan (Datsun) w ilości sprzedanych samochodów jednego modelu). Liczono, że sprzedaż "Pony" wyniesie 5 lub 6 tysięcy pojazdów tymczasem przekroczy 30 tysięcy, wypierając wszelkie Łady, Skody et concorses.

Oczywiście Hyundai jest jedyną firmą koreańską, która buduje samochody. Zajmuje się tym Daewoo (obecnie trwają rozmowy z General Motors na temat kooperacji), Samsung (podobne rozmowy z Chryslerem) i Kia Motors (pojazdy ciężarowe i przemysłowe). Produkcja tegoroczna przekracza 200 tysięcy pojazdów, lecz na 1990 projektowane jest jej pięciokrotnienie, gdyż rynek lokalny jest ciągle niedosycyony. Na podobną skalę światową cieszy się sukcesami przemysł stoczniowy, największy w Azji po japońskim. W 1981 po raz pierwszy zwodowano statki o pojemności miliona BRT (brutto register ton), dwa lata później 1,2 miliona (w PRL która jest rzekomo potęgą w tej branży nigdy jeszcze nie zwodowano miliona ton rocznie). Także przemysł stalowy (6 milionów ton rocznego wytopu) zaczynał od podstaw, gdyż tradycyjnie przemysł ciężki znajdował się w północnej części kraju, zasobnej w konieczne do przetwórstwa minerały.

Innym ewenementem rozwoju gospodarczego jest budownictwo. Boom budowlany widac wszędzie, najczęściej w Seulu, gdzie w tej branży pracuje się 24 godziny na dobę co jest zrozumiałe, gdyż trwają na dużą skalę przygotowania do Igrzysk Olimpijskich w 1988 i dwa lata od nich wcześniejszych Igrzysk Azjatyckich.

Właśnie we wrześniu tego roku dokonano oficjalnego otwarcia Stadionu Olimpijskiego, także gotowa jest już większość wysokiej klasy hoteli (Lotte, President, Shilla, Hilton w rozbudowie). Jednak Koreanczyki są w stanie nie tylko o siebie stawiać imponujące budowle. Koncern Hyundai, który na tym polu ma także coś do powiedzenia, w roku bieżącym wygrał 50% międzynarodowych kontraktów w Arabii Saudyjskiej, do których przystąpił. Na atrakcyjność tych ofert wpływa niewątpliwie taniosc siły roboczej. Kobiety w tym kraju zarabiają dolara lub dwa na godzinę, mężczyźni 2 lub 3, zaś na wyjazdach kontraktowych mogą zarobić znacznie więcej.

Do niedawna rzemiosło, rękodziełnictwo, krawiectwo i wszystko to, co tworzy przemysł lekki (na ogół na skalę chałupniczą), było podstawą gospodarki - dziś obraz ten ulega zmianie. Jednak w dalszym ciągu w Korei można w ciągu 24-48 miec uszyty na miarę garnitur ze smokingiem włącznie, za jedyne 100 US\$ lub jedwabną koszulę za 20 US\$. Rozwój gospodarczy jednych gałęzi przemysłu nie spowodował jak dotychczas likwidacji drugich. Ceny wyrobów rzemieślniczych ciągle jeszcze przystępne przykładowo bluzki jedwabne w "boutique" od 15 US\$ w górę, na rynku Namdaemun w centrum Seulu o połowę taniej, sukienki z tego samego materiału od 30 US\$. Kuriosum są wyroby ze skóry węgorskiej, z którego Koreanczyki robią dosłownie wszystko, od portfeli (10 US\$, ale cztery razy więcej w Eaton's Centre) po buty (od 30 US\$), od tecek (50 US\$ i więcej) po palta i kurtki (50-100 US\$).

Tradycje rzemieślnicze mają tam nie wielowiekowe, ale wielotysięczny rodowód. Produkcja jedwabiu była znana już w VI-VII wieku, porcelany pięć wieków później, oczywiście obydwie rzeczy przejęli po Chinczykach (jako drudzy na świecie). Zresztą ory-

Impresje koreańskie

ginalnie Koreanczyki traktowali porcelanę jako materiał budowlany budując z niej pałace królewskie, które miały nie tylko ściany i podłogi pokryte kafelkami z tego materiału, lecz cała konstrukcja dachowa i nosna też była z tego tworzywa. Nic dziwnego, że te cacka znane są tylko z okolicznych znalezionych przez archeologów. Wpływy chińskie na Półwyspie Koreańskim zawsze były duże, osłabły dopiero pod koniec XIX wieku wyparte przez Japonczyków. Nawet pierwsze wzmianki o tym regionie pochodzą ze źródeł chińskich z XII, XI p n e (czyli z okresu wojny trojańskiej). W wieku V-IV, kiedy następował najwspanialszy rozwój kultury greckiej, na terenie Półwyspu Koreańskiego istniały samodzielne państwa. W 108 p n e podbite okresowo przez Chiny.

W 57 p n e nastąpiło zjednoczenie państw na południu półwyspu, tak powstało istniejące do 935 naszej ery królestwo Silla, które w latach 660-668 podbiło inne samodzielne państwa Pekdze i Kogurio, kon-

natrz. W drugiej połowie XIX wieku ekspedycja francuska (1866) i amerykańska (1871) napotykały silny opór zbrojny Koreanczyków, którzy finalnie decydują się nawiązać kontakty z sąsiadami, a także państwami europejskimi. Wojna chińsko-japońska i kończą ją pokój w Shimonoseki (1895) wypierają wpływy chińskie zastąpione japońskimi, szczególnie silnymi po wojnie z Rosją Carską (1904-05). Sytuacja polityczna doprowadziła w 1907 do abdykacji króla Korei. W dwa lata później pod pretekstem zamachu na przedstawiciela Japonii (faktycznie rządzącego krajem) doszło do włączenia do tej pory formalnie niepodległego państwa do Japonii (1910), z którą we wspólnym związku przetrwała aż do sierpnia 1945, kiedy to na południu wylądowały wojska amerykańskie a na północy sowieckie. Ustalono wówczas prowizoryczną linię demarkacyjną wzdłuż równoleżnika 38, na północ od której wojska japońskie miały kapitulować przed Rosjanami zaś na południu przed

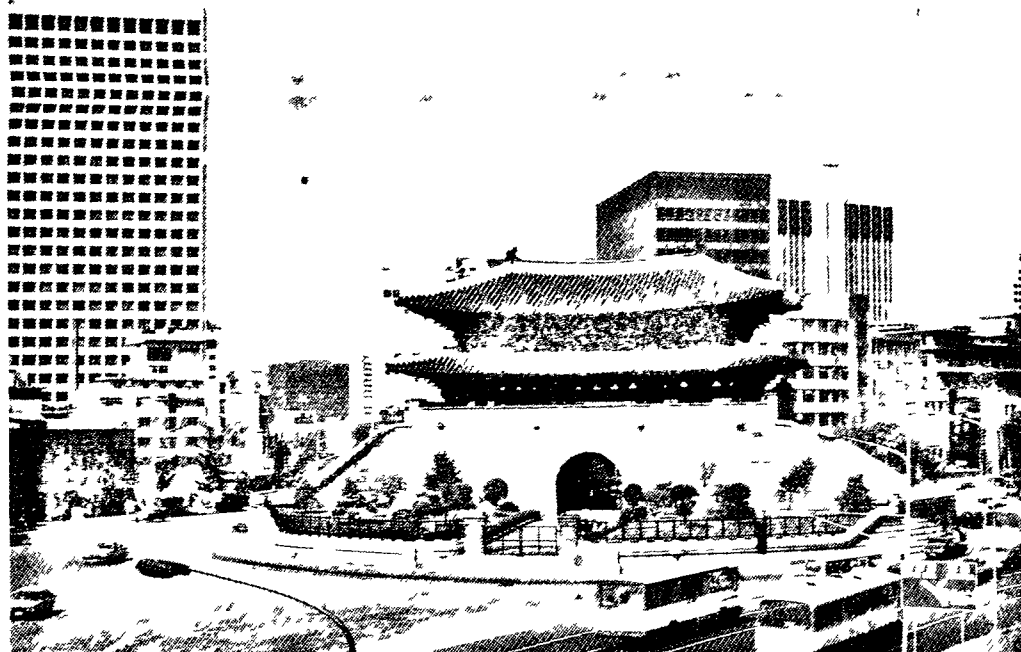
Amerykanami. W 1947 14 listopada Tymczasowa Komisja do Spraw Koreańskich przy Organizacji Narodów Zjednoczonych zaleca przeprowadzenie wyborów nadzorowanych przez obserwatorów tej instytucji, którzy jednak nie są dopuszczeni na północ. Wobec powyższego wolne wybory mogą się odbyć tylko w części południowej, gdzie zostają przeprowadzone w sierpniu 1948. Zwycięża dr Li-Syng-Man, który jeszcze w kwietniu 1919 utworzył w Szanghaju rząd emigracyjny szukający poparcia dla sprawy niepodległości Korei nawet na Konferencji Wersalskiej (czerwiec 1919).

Wybory te zostały uznane w grudniu 1948 przez ONZ w przeciwieństwie do wyborów w północnej części przeprowadzonych we wrześniu, gdzie zwyciężył dotychczasowy szef rządzącej Partii Pracy Kim-Ir-Sen. W czerwcu 1949 wycofały się z Korei wojska amerykańskie, co z kolei już rok później powoduje niczym nie spowodowany napad osmielonych komunistów 25 czerwca 1950, na skutek zaskoczenia zajmująca cały niemal półwysp. Uchwała ONZ została podjęta w sprawie konkretnej pomocy wojskowej, została niezablokowana dzięki zbojkotowaniu posiedzenia Rady Bezpieczeństwa przez Rosjan. Choc w Zgromadzeniu Ogólnym kilkadziesiąt państw głosowało za udzieleniem pomocy militarnej Korei, jednak tylko 16 było na tyle konsekwentnych, aby dotrzymać słowa wśród nich USA, Wlk Brytania, Francja, Austra-

lia, Kanada, które wysłały największe kontingenty wojskowe występujące pod auspicjami ONZ (propaganda komunistyczna w Polsce starannie ukrywała informacje aż do dziś że była to decyzja ONZ i że partycypowało w tym więcej państw niż USA i Korea Płd). Udana kontrofensywa wojsk ONZ wyzwala cały kraj, jednak wkroczenie na scenę armii ochotników chińskich (stał określenie w gwarze polskiej "ochotnik chiński" osoby, która pod naciskiem jest zmuszona do odgrywania narzuconej roli w entuzjastyczny sposób) powoduje częściową utratę terenu aż po obecne granice. Rozmowy pokojowe w latach 1951-53 ani później na Konferencji Pokojowej w Genewie w 1954 nie przyniosły widocznych rezultatów, do dziś dnia istnieje stan zawieszenia broni między Koreą Płn a ONZ pod flagą której występuje Korea Płd.

Stosunkowo niedawne wspomnienia wojenne ciąży nad mentalnością szczególnie władz pld-koreańskich. W państwie tym które w końcu strukturalnie przypomina przynajmniej w teorii demokrację zachodnią (w praktyce zaś często państwa Trzeciego Świata gdzie występują zamachy wojskowe) istnieje relikty rodem "z żelaznej kurtyny" w postaci polityki paszportowej. Paszporty wyjazdowe zarówno w celach turystycznych jak i emigracyjnych udziela się kobietom, mężczyznom zaś tylko gdy są niezdolni do służby wojskowej, bądź ukończyli 50 rok życia. Oczywiście, nie dotyczy to Koreanczyków jadących na kontrakt lub w interesach - choć w tym ostatnim wypadku trzeba wpłacić zwrotną kaucję w wysokości 10 milionów wongów (równowartość 12 tysięcy US\$). Nic dziwnego, że podobnie jak w PRL są afery paszportowe, właśnie podczas pobytu w Seulu wyczytałem w "The Korea Herald" dzienniku wydawanym naturalnie po angielsku, o wykryciu szajki, która sprzedawała paszporty w cenach od 3 do 5 mln wongów (3, 8-6, 2 tys US\$).

No coż potrzeba jest matką wynalazków, a spryt kształtuje świadomość nawet i tam. Jeśli się tworzy nierealne przepisy - nie dżawnego, że w społeczeństwie zawsze znajdą się ochotnicy gotowi ulżyć swej doli. Władza, która stwarza niezyciowe przepisy, stwarza jednocześnie pożywkę dla korupcji, gdyż zawsze się znajdą chętni do ich obejścia w taki czy inny sposób, niezależnie od systemu polityczno-społecznego czy położenia geograficznego. Mimo takich czy innych niedogodności czy ograniczeń społeczeństwo Republiki Korei Płd zdaje się być zadowolone z obecnej sytuacji szczególnie zaś z jej wycinka gospodarczego. Inflacja minimalna 2-3%, bezrobocie niewiele większe, mimo iż wiele osób pracuje w takim wymiarze godzin, że tutaj uznano by to za dwa etaty. Chociaż dochód na głowę mieszkańca rzędu 2 tysięcy US\$ nie ustawa za wysoko tego kraju w statystykach ONZ, należy jednak pamiętać że siła nabywcza dolara tam w porównaniu z Kanadą posiada dwukrotnie większą wartość w wypadku żywności, a 3 czy nawet 4-krotnie w wypadku ubran czy wyrobów rzemieślniczych. W sumie choć do niedawna nie do pomyslenia mieszkańiec Korei Płd żyje obecnie na wyższym poziomie niż mieszkaniec PRL, któremu wprawdzie władza wypisuje na potrzeby międzynarodowych organizacji zbierających dane statystyczne znacznie większy dochód na głowę, ale który przy sensownym podziale i właściwym obliczaniu przestałby być rozdęty przez propagandową fikcję. Jednak na pytanie czy sytuacja gospodarcza w Korei będzie opóźniona o 2 dekady replika japońskiego cudu gospodarczego, należy odpowiedzieć negatywnie. Po pierwsze Korea Płd posiada 3-krotnie mniejszy rynek wewnętrzny jeśli chodzi o liczbę konsumentów (40 milionów ludności) relatywnie jeszcze mniejszy obszar, co wyklucza ekspansywny rozwój gospodarczy (98 tys km kw versus 370 tys km kw). Posiada także zadłużenie międzynarodowe, które nie nastęca problemu ze spłaceniem, wynosi jednak 42 miliardy US\$, i będzie spłacone na początku lat 90-tych. I wreszcie ostatni choć nie najmniejszy powód, Japonia na wydatki zbrojeniuowe wydaje 1% produktu narodowego brutto (G N P). Korea zaś 6%, utrzymując dwukrotnie więcej ludzi pod bronią niż Japonia czyli 600 tysięcy. Jest to jednak cena którą w obronie swego stanu posiadania są gotowi płacić Koreanczyki.

cząc tak zwany okres Trzech Królestw. W 935 Królestwo Silla zostało zdominowane przez dynastię Koryo przenoszącą stolicę do Kesong. Państwo to zaadoptowało wiele wzorców chińskich zarówno w dziedzinie administracji czy prawa jak również w dziedzinie sztuki literatury czy religii (budyzm) jednak niektóre z nich jak druk udoskonalono wprowadzając czcionki ruchome odlewane z metalu (pierwsze na świecie), a przede wszystkim alfabet uporządkowany w XV wieku składający się z 28, a później z 24 znaków. Dzięki temu stopień analfabetów wynosi 5% wśród mężczyzn i 12% wśród kobiet, co jak na Azję jest nader niskim wskaźnikiem.

W 1231 Korea zostaje podbita przez Mongołów, którzy utrzymują się tam przez następny wiek. Od 1392 stolicą państwa noszącego wówczas nazwę Dżoson staje się Seul. W latach 1592-98 półwysp przeżywa potop, nie tyle biblijny czy szwedzki ile japoński, którego rezultatem jest ogólne zniszczenie kraju, spotęgowane przez trzykrotne najazdy Mandżurów w wieku następnym. Dynastia Mandzurska Cing zdobyła wówczas Pekin i potrafiła zholdować sobie nie tylko Chiny, ale i Koreę, której przypadł los wasala aż do 1894.

W wieku XVIII i przez niemal cały XIX Korea prowadzi podobnie jak Japonia, politykę "zamkniętych drzwi", nie dopuszczając do żadnych kontaktów na zew-

Amerykanami. W 1947 14 listopada Tymczasowa Komisja do Spraw Koreańskich przy Organizacji Narodów Zjednoczonych zaleca przeprowadzenie wyborów nadzorowanych przez obserwatorów tej instytucji, którzy jednak nie są dopuszczeni na północ. Wobec powyższego wolne wybory mogą się odbyć tylko w części południowej, gdzie zostają przeprowadzone w sierpniu 1948. Zwycięża dr Li-Syng-Man, który jeszcze w kwietniu 1919 utworzył w Szanghaju rząd emigracyjny szukający poparcia dla sprawy niepodległości Korei nawet na Konferencji Wersalskiej (czerwiec 1919).

Wybory te zostały uznane w grudniu 1948 przez ONZ w przeciwieństwie do wyborów w północnej części przeprowadzonych we wrześniu, gdzie zwyciężył dotychczasowy szef rządzącej Partii Pracy Kim-Ir-Sen. W czerwcu 1949 wycofały się z Korei wojska amerykańskie, co z kolei już rok później powoduje niczym nie spowodowany napad osmielonych komunistów 25 czerwca 1950, na skutek zaskoczenia zajmująca cały niemal półwysp. Uchwała ONZ została podjęta w sprawie konkretnej pomocy wojskowej, została niezablokowana dzięki zbojkotowaniu posiedzenia Rady Bezpieczeństwa przez Rosjan. Choc w Zgromadzeniu Ogólnym kilkadziesiąt państw głosowało za udzieleniem pomocy militarnej Korei, jednak tylko 16 było na tyle konsekwentnych, aby dotrzymać słowa wśród nich USA, Wlk Brytania, Francja, Austra-

MAGDA I MAREK
CZYŻYCCY

MAREK BILIŃSKI - czyli muzyka nowej generacji

Prawie każdy kraj ma swojego przedstawiciela w nurcie współczesnej muzyki elektronicznej. Dosc przypomnieć tak świetne nazwiska jak Francuz - Jean-Michel Jarre, Japonczyk - Isao Tomita czy Niemiec Klaus Schulze. Polska muzyka elektroniczna także może się poszczycić posiadaniem bardzo silnej indywidualności twórczej jaką jest Marek Bilinski.

Sam mówi o sobie, że wyrosł na tradycjach dokonanych przez Jarre'a, Tomity, Vangelisa, zespołów Tangerine Dream i Kraftwerk. Ale jego muzyka to nie tylko proba naśladowania świetnych wzorów. Bilinski robi polską muzykę elektroniczną, która w niczym nie przypomina czystych, chłodnych kompozycji Jarre'a czy uporządkowanych, logicznych i zwartych utworów Tangerine Dream. W muzyce Bilinskiego bowiem wyraźnie pobrzmiewają inspiracje wzięte z czysto polskiej tradycji, coś, jakby tłumaczenie zachodniej muzyki elektronicznej na polskie dźwięki, ale bez uproszczeń często tak właściwych dla tłumaczeń. Albo inaczej Bilinski tłumaczy samą płaszczyznę muzyczną, tworząc nową atmosferę. Taka jest właśnie jego suita elektroniczna - "Ogrod Krola Switu" - harmonijna opowieść muzyczna, ilustracja jakby do jakiegoś gigantycznego video, basn elektroniczna o wielu wariantach interpretacyjnych.

Płyta składa się kolejno z siedmiu części - "Ogrod w przestworzach", "Wśród kwiatów zapomnienia", "Błękitne nymfy", "Taniec rajszych ptaków", "Fontanna radości", "Taniec w zaczarowanym gaju" i finał - "Krol Switu". Dwa szczególnie wyróżniające się na płycie utwory to "Taniec rajszych ptaków" i "Taniec w zaczarowanym gaju". Właśnie w tym ostatnim Bilinski użył - podobnie jak kiedyś sławny zespół hardrock'owy Deep Purple czy znakomity muzyk Mike Oldfield - motywu klasycznej formy muzycznej. I tak walczyk, równie doskonale wkomponowany w całość, jak czeska polka, której użył zespół Deep Purple w swojej kompozycji "Lazy" - jest już nie tylko świadectwem na to, że Bilinski w bardzo sugestywny dla słuchacza sposób czerpie inspiracje nie tylko ze wzorów współczesnie akceptowanych, ale także udowodnia, że inspiracje czerpać można praktycznie ze wszystkiego - o ile robi się to swobodnie, tak, jakby się to czuło od wewnątrz.

Ciekawa jest droga artystyczna Marka Bilinskiego, która doprowadziła go wreszcie do punktu samodzielnej kreacji. Bilinski skończył bowiem Wyzszą Szkołę Muzyczną w klasie kontrabas, grał później w międzynarodowej orkiestrze symfonicznej, kolejno związał się jako pianista z zespołami Młodej Generacji, a wreszcie na dłuższą przystał do nowo utworzonej grupy rockowej - Bank. Pierwszą jego samodzielną pracą była muzyka do

spektaklu "Grupy Trzech" z Wrocławia, a już po wydaniu płyty "Ogrod Krola Switu" razem z Wojciechem Trzcińskim skomponował i nagrał muzykę do przygotowanej przez Teatr Dramatyczny w Płocku inscenizacji sztuki Karola Wojtyły - "Brat Naszego Boga".

Pełnię swoich muzycznych możliwości pokazał Bilinski dopiero wtedy, gdy zdecydował się odejść od Banku. Posiadając bowiem dobry sprzęt elektroniczny, a także doskonale umiejętności - żeby nie powiedzieć talent - aranżacyjne i kompozytorskie, udało mu się stworzyć jednorodną całość muzyczną. Do tego oczywiście potrzebna była jeszcze indywidualność artystyczna, którą Bilinski posiada także. Owa właśnie artystyczna indywidualność pozwoliła Bilinskiemu "oprawić" swoją muzykę w niecodzienne ramy. Rzadko któremu muzycznemu twórcy udaje się stworzyć taką muzykę, która będzie jednocześnie obrazem z dźwięków, będzie nasuwała ciąg wizji i skojarzeń czysto plastycznych. Dlatego może o takiej muzyce trudno się pisać. Łatwiej byłoby opowiedzieć o niej obrazem, za obrazem dopiero iść powinno słowo. Muzyka jest bowiem tą szczególną sferą dokonania artystycznych w której barwa, kolor, "wnętrze" słowa przestają być wartościami posiłkowymi. Kompozytor, a potem słuchacz zostaje sam na sam z dźwiękiem. Bilinski oswoił dźwięk nagiął go do swoich wymagań, jego suita "Ogrod Krola Switu" stoi na bardzo wysokim poziomie muzycznym i w pełni dorównuje kompozycjom "mistrzów" muzyki elektronicznej.

Czy jest to jednak "muzyka czasów, w których żyjemy", jak to określił Jerzy Kordowicz w krótkiej notatce na okładce płyty? Nie jest to chyba najbardziej słuszna definicja. Jest to raczej muzyka czasów, w których chcieliśmy żyć. Nasze czasy w niczym nieestety nie przypominają tonalnej, zwartej, harmonijnej kompozycji - czy to barw, czy to dźwięków, czy też choćby doświadczeń. Muzyka rzadko kiedy jest świadectwem epoki, prawie zawsze ją wyprzedza, a już na pewno dzieje się tak w wypadku muzyki elektronicznej. Ze znowu wrocimy do terminu "tłumaczenie" - o to muzyka tłumaczy świat, ale w taki sposób jakby wyprzedzała każdą chwilę, jakby tłumaczenie następowało z pozycji kogos, kto już zrobił krok do przodu i właśnie się ogląda, ale jednocześnie patrzy także w przyszłość i to jego oglądanie się za siebie służy tylko potwierdzeniu słuszności już dokonanego kroku.

I w świetle tego płyta Marka Bilinskiego tym bardziej warta jest uwagi. Bo oto otrzymujemy gotowy produkt, gotową wersję świata, który trwa i świata, który zaraz ma nastąpić. Gotowy efekt "pracy" wyobrazni jednostki, która jednocześnie trwa w zamierzeniu tego symbolicznego kroku, lecz także go już zrobiła,

a czas zaprzęśli i przeszły dokonany łagodnie i "bezbolesnie" zaczynają tworzyć muzyczną teraźniejszość, a przeszłości już nie ma, chociaż jest w zamysle i świadomości twórcy.

To są jednak tylko luźne dywagacje, które albo mogą rozjaśnić obraz, albo mogą tylko wprowadzić do niego niepotrzebny chaos. Jak się ma więc ten ciąg artystycznych dokonania Marka Bilinskiego do ogólnej sytuacji światowej muzyki elektronicznej? Niestety, Bilinski ciągle jeszcze pozostaje nieznaną. Nie słyszano o nim nawet niektóre kregi intelektualistów polskich, mimo że - jak donoszą nam z kraju - wydał właśnie drugą swoją płytę długogrającą - "E=□m2". My kupiliśmy płytę Bilinskiego tu, w Toronto, w jednym ze sklepików z wędliną na Roncesvalles Ave. Wygląda to na zabawny paradoks, ironiczne *qui pro quo* z jednej strony "umieszczenia wyższego rzędu", a z drugiej pachnący wędzonką sklepik w "polskiej dzielnicy". O tym, aby Bilinski stał się znany w kregach zachodnich na razie trudno ma-

ryzować. O tym, aby stał się znany wśród Polonii też jakby nie najłatwiej, bo polonijne księgarnie pękają w szwach od płyt - składek "Opole 71". Czy coś można zrobić? Można "nagabywać" panie w tych księgarniach pracujące, aby zamówiły interesujące nas płyty, albo "zamecząc" rodzinę lub przyjaciół w kraju, aby uganiał się po sklepach i zdobywali te muzyczne perełki. Pomysł numer dwa nie jest specjalnie rewelacyjny, zaś pomysł numer jeden niezbyt z kolei nowatorski. Można by jeszcze zmusić (tylko jak?) tutejszych rozrywkowych decydentów, aby zamiast z lubością rozsmakowywać się w muzyce różnych przyszłowiec Terzetów Egzotycznych i mumifikować własne gusta muzyczne, zainteresowali się tym, co się naprawdę w polskiej muzyce dzieje (abyśmy nie zostali pomowieni o subiektywizm i krytykanctwo, albo różnego rodzaju szykany i szukaniki oświadczamy uroczystie, że określenie "tercet egzotyczny" odnosi się także do kwartetów, kwintetów, sekstetów, jak również wykonawców solowych

mniej lub bardziej egzotycznych). Można by jeszcze iść w ślady angielskiego impresario, który wydał w Anglii płytę Republiki i nosi się z wydaniem płyt kolejnych zespołów rockowych, tylko skąd wziąć na to pieniądze?

W ten to właśnie chytry sposób zrobiliśmy sobie znowu spacer po obwodzie zamkniętego koła i wrociliśmy w to samo miejsce nasze kochane pieniążki!!!

Żeby więc powrócić do basnowej atmosfery "Ogrodu Krola Switu" posłuchajmy doskonałej muzyki Marka Bilinskiego, oczywiście w tym tylko wypadku, że komus jeszcze udało się "upolować" tę płytę w sklepiku z wędlinkami na naszej kochanej Roncesvalles Ave.

MIŁOŚNICY POLSKIEGO
ROCKA!!!!!!!

Jeżeli chcecie się dowiedzieć czegoś więcej na temat możliwości posiadania nagranych polskich zespołów rockowych piszcie do Magdy i Marka Czyżyckich na adres Echa Tygodnia!!!! Mamy dla Was ofertę, która z pewnością bardzo Was zainteresuje!

INCOME TAX

PRINCIPAL RESIDENCE

Jezeli jestesmy juz przy temacie nieruchomosci, to chcialabym jeszcze raz przypomniec zasady podatkowe dotyczace ich sprzedazy

Zdarzylo mi sie bowiem nie tak dawno, ze jeden z moich klientow, Kanadyjczyk z urodzenia, zwrócił się do mnie, aby obliczyć mu podatek od sprzedazy jedynego domu, który posiadał i w którym mieszkał od lat. Zdawałoby się, że już każde dziecko w Kanadzie wie, że tzw.

Principal Residence, to znaczy dom, w którym sami mieszkamy jest zwolniony od "Capital Gain". Co to jest w ogóle Capital Gain? Jest to po prostu zysk, jaki osiągnęliśmy przy sprzedazy nieruchomosci czy tez innych nalezających do nas przedmiotow. Jest to więc różnica między ceną kupna i sprzedazy. Jezeli cena sprzedazy była wyzsza od ceny kupna, czyli ze na nieruchomosci zarobiliśmy pewną sumę, to wówczas od połowy tego zysku płacimy podatek. Moze się jednak zdarzyc, że zamiast zysku ponieśliśmy stratę. Analogicznie, połowa tej straty moze być odliczona od podatku. Płacimy Capital Gain nie tylko od sprzedazy nieruchomosci, ale także i od sprzedazy innych przedmiotow posiadających jakąś wartość. Najczęstszym przykładem są akcje "bondy" złoto antyki itp. Jedynym wyjątkiem jest tutaj "Principal Residence" to znaczy dom okupowany przez nas samych, a nie podnajmowany lokatorom. Nasuwa się zaraz pyta-

nie, co się dzieje jeśli wynajmujemy część naszej "Principal Residence". Czy w takim przypadku nasz dom przestaje być "Principal Residence" i czy po sprzedaniu go musimy płacić podatek od zysku. Przepisy podatkowe mówią wyraźnie, że jeżeli podnajmujemy część naszego własnego domu czy mieszkania to dom ten nadal zachowuje status "Principal Residence", pod warunkiem jednak, że nie potrąca się kosztów na amortyzację tego domu (Capital Cost Allowance). Jest to jeszcze jedna dodatkowa korzyść z podnajmowania części domu w porównaniu do wynajmowania całego domu ponieważ przy sprzedazy domu wynajmowanego w całości obowiązuje Capital Gain.

Do grudnia 1981 każde z małżonków, miało prawo do osobnego Principal Residence. Tak więc dom rodziny w miescie mógł być własnością jednego z małżonków, a cottage nad jeziorem własnością drugiego małżonka. Przy sprzedazy obu tych posiadłości nie płacono podatku. Od roku 1982 przepisy te zostały zmienione i małżonkowie mogą posiadać tylko jedną "Principal Residence". Co się dzieje więc w wypadku sprzedazy cottage'u? W jaki sposób obli-

cza się podatek od zysku? Ponieważ przepis ograniczający liczbę "Principal Residence" został wprowadzony w życie z dniem 1 stycznia 1982 roku, wobec tego przyjmuje się wartość posiadłości w tym dniu jako cenę kupną, którą następnie odejmuje się od ceny sprzedazy i różnica stanowi Capital Gain. Wskazany jest aby wszyscy ci, którzy posiadają więcej niż jedną rezydencję postarali się o dokument stwierdzający wartość na dzień 31 grudnia 1981 roku tych rezydencji, które przestały być "Principal Residence". Dokument taki można uzyskać od miejscowej firmy handlu nieruchomościami (Real Estate) Ci, którzy tego jeszcze nie uczynili, powinni to zrobić jak najszybciej, bo czym więcej czasu upłynie tym trudniej będzie potem ustalić wartość posesji na grudzień 1981. Po sprzedazy takiej nieruchomosci Tax Department moze zażądać dokumentacji wartości podanej przez nas, lub nawet wartość tę zakwestionować, jeżeli nie będziemy mieć odpowiednich dowodów na poparcie naszego rozliczenia.

ANNA DUBISKI
Tel 925-8128

Doradca podatkowy
TEL 925 - 8128
udziela bezpłatnie
porad podatkowych
Pytania proszę kierować
na adres naszej redakcji
pod hasłem "PODATKI"

PIOTR CHWALISZ INCOME TAX SERVICE TEL 530 - 0305

Fachowe wykonywanie zeznan podatkowych
SOLIDNIE - SZYBKO - TANIO

Po sporządzeniu tej ostatniej listy, wiesz już co możesz zrobić aby wprowadzić Twój ulubiony sposób zarabiania. Teraz pojawia się pytanie, czy idea, jaką wybrałeś jest idea, którą lubisz w sposób wystarczający abys odniósł sukces.

Łatwo się możesz o tym przekonać. Wystarczy, że odpowiesz na pytanie, czy chcesz trzymać się Twojej idei niezależnie od okoliczności i dopóki nie uzyskasz pierwszych \$100.

Jezeli "nie", to wroc do punktu 1 i zacznij cwiczenie od początku. To, co znalazłeś nie jest widocznie tym, co lubisz najbardziej.

Jezeli znajdziesz swoją idee i będziesz się jej trzymał dopóki nie zarobisz pierwszych \$100, nigdy nie będziesz zmieniał swojej kariery z uczuciem przegranej. Po zarobieniu pierwszych \$100 możesz zdecydować czy chcesz kontynuować tę idee czy też nie. Jezeli odpowiedziałeś "tak", to z ostatniej listy zrób kalendarz i ją realizuj.

Jezeli obawiasz się zaczynać od początku, to zauważ, że mało jest osob, które nie zmieniały zajęć. Opanowanie jakiejś idei i przechodzenie do innej jest podstawową cechą ludzi, którzy odnoszą sukcesy. Poszukiwanie doskonałej kariery dla siebie rozpoczni już dzisiaj, jezeli nawet robiłeś to już kilka razy. Decydując się na samozatrudnienie zauważ, że głównym powodem dla którego tak mało ludzi jest samozatrudnionych wynika z tego, że rodzice zabraniali im robic wiele rzeczy bez instrukcji i pozwolenia. Tacy ludzie często traktują zatrudniających jako sub-

stytut rodziców i doświadczają podobnych uzależniających stosunkow ze swoimi zatrudniającymi, jakie mieli z rodzicami.

Jak pamiętasz Twój sukces jest w znacznym stopniu uwarunkowany przez Twoją samoocenę.

Celem niezatrudnienia i zasiłków dla niezatrudnionych jest zapewnienie ludziom wpływów, podczas gdy przeznaczają oni swój czas na podwyższanie swojej samooceny, aby mogli potem zwiększyć swoje dochody.

Niestety większość niezatrudnionych i urzędow nie zdaje sobie sprawy z tego celu. Stąd obie strony czują do siebie urazę. Niezatrudnieni często czują gniew z powodu życia z zasiłku. Gniew ten skutecznie blokuje odnalezienie swoich twórczych możliwości. Ta niemożność pozostawia ich dłużej na zasiłku, co z kolei powiększa ich rozgoryczenie.

Z drugiej strony istnieje bardzo wiele przykładow ludzi, którzy zwiększając swoją samoocenę tworzą własny biznes.

Podwyższyc swoją samoocenę możesz na kilka sposobow.

1) Jezeli masz myśli, w których występują słowa Potrzebuję, Muszę, Powiniennem, Koniecznie zamien je na "Ja chcę". I zapytaj siebie czy myślisz ta jest dalej prawdziwa.

2) Znajdź cos co lubisz w kazdym kogo znasz.

3) Znajdź czas na afirmacje.

U W A G A
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL 762-9523

Konta depozytowe	7 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	7 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	9 1/2 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	9 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	9 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	11 %	rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable	10 1/2 %	rocznie
RRSP i RHOSP	9 1/2 %	rocznie
Pozyczki personalne	14 %	rocznie
Hipoteki	13 1/2 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CEBKOWE
(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)

CODZIENNIE od 12 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2:30 po poł. oraz **SOBOTY** od 10 do 12:30

Całonkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM

**OSRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley Str
Tel 979-9634

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave
Tel 533-9471

Zostań właścicielem domu przy pomocy Credit Union

Fundusz kupna domu (RHOSP), który oferuje nasza Credit Union pozwala zaoszczędzić ponad \$10,000 00 wolnych od podatku.

Informujemy ze:

- 1) rocznie można zainwestować w RHOSP do \$1,000 00 i odjąć tę kwotę od dochodu, który podlega podatkowi.
- 2) efektem powyższego oszczędzania są odsetki - wolne od podatku.

UWAGA!

Pieniądze zainwestowane w fundusz RHOSP łącznie z odsetkami - nie podlegają opodatkowaniu - jezeli posłużą jako zadatek w momencie kupna domu.

Ostateczny termin depozytu upływa z dniem **31 grudnia**

Przyjdź lub zadzwoń

220 Roncesvalles Ave
tel 537-2181

2987 Bloor Str W
tel 236-1225

12 Denison Ave
tel 863-0996

4260 Cawthra Rd
tel 848-4303

TWÓJ SUKCES FINANSOWY III

Zanim opanujesz praktyczne wykorzystanie techniki afirmacji w celu powiększenia Twoich dochodow proponuję Ci kolejne cwiczenie. Powtarzając to cwiczenie codziennie przez dwa tygodnie możesz zwiększyć swoją wyobraźnię w płaszczyźnie finansowej.

Prawie wszystko co potrzebujesz do tego cwiczenia, to znalezienie trochę wolnego czasu.

Zrelaksuj się!

1 Znajdź i wypisz 15-cie Twoich największych przyjemności.

2 Przejrzyj to, co napisałeś i wybierz największą przyjemność za którą chcesz dostawać pieniądze.

3 Wypisz 15-cie sposobow na jakie mogłbyś realizować swoją największą przyjemność, za którą chcesz otrzymywać pieniądze.

4 Przeglądaj to, co zapisałeś i wypisz sposób ulubiony przez Ciebie najbardziej, za który chcesz otrzymywać pieniądze. Jest to Twój ulubiony sposób zarabiania.

5 Jako ostatnią sporządź listę 15-tu rzeczy, które chcesz zrobić, żeby wprowadzić Twoją ulubioną idee w życie i osiągnąć finansowy sukces.

POLSKA W OCZACH...

druha harcerskiego

Przyszedł do redakcji szukać drog do nawiązania kontaktu ze Związkiem Harcerstwa Polskiego w Kanadzie. Jest na trzy-miesięcznej wycieczce. Oczywiście obiecają pomoc chociaż okres przedświąteczny, a dni pozostało niewiele

ET Czy pan działa aktywnie w harcerstwie?

PS Tak. To znaczy nie.

ET Pan wybacz, ale nie rozumiem.

PS Bo widzi pani, to trudno wytłumaczyć. Ja jestem starym działaczem. Ja działałem, ale nie należałem do organizacji. Byłem podharcemistrzem do 1951 roku. Odszedłem, bo mi kazali należeć do ZMP i wychowywać dzieci w duchu socjalistycznym. Miałem je przygotowywać na przyszłych obywateli komunistycznego PRL-u, a to było niezgodne z apolityczną ideą harcerstwa. Byłem jednak nauczycielem więc kontaktu z dziećmi nie straciłem.

ET Ale później była "odnowa" 56 r. Co pan robił? Co robili inni byli działacze?

PS Wrociliśmy, lecz tylko na rok. W 1957 roku zaczęło się nowe "czerwone harcerstwo" - wszystkie drużyny dostały czerwone chusty, zmieniono słowa przysięgi i wymyślono nowe stopnie. Harcerstwo miało być zabawą dla dzieci do 14 roku życia, a później miały być automatycznie gotowe do ZMS. Trzeba było wynosić się. Po 70 r. chusty zmieniono, ale czerwona ideologia pozostała.

ET A jaki był statut harcerstwa w okresie stalinowskim?

PS Statutu nie zmieniono. Niektóre drużyny pozornie działały na sposób przedwojenny i ze starą przysięgą, ale władze i ideologia były narzucane przez partię. Takie oszustwo.

ET Czy dziś jest dużo takich jak pan, czyli nieoficjalnych działaczy bez mundurów?

PS Dużo i są to wszystkie ludzie na stanowiskach.

ET Co to znaczy "na stanowiskach"?

PS Naukowcy, lekarze, inżynierowie, artyści. Ale wszyscy są bezpartyjni.

ET A co robiliście po sierpniu 1980? Czy władze w tym bałaganie interesowały się harcerstwem?

PS Rząd wykazywał niezdecydowanie. Myslimy chcieli nawrotu do tradycji - czyli harcerstwa apolitycznego. Szczepki przejęły sposób pracy przedwojenny, ale niestety nie wszystkie. To zależało od tego, kto w onym czasie był instruktorem. Byli przeciw partyjni, co zapisywali się do "Solidarności". Panowała taka niby samowola, ale kiedy na obozie chłopcy służyli do mszy św w mundurach, to natychmiast wezwano instruktorów i udzielono im nauki, że do mszy służyć nie zabrania się, lecz w mundurach nie wolno. Czujność była.

ET A jak jest z harcerstwem po stanie wojennym? Czy jakieś radykalnych działa - czy internowano?

PS Nie słyszałem, żeby za harcerstwo internowano, ale co tu mówić. Obecnie harcerstwo prawie się nie liczy. Pozostało tak niewiele dzieci. Z dwóch drużyn co były kiedyś w mojej okolicy i liczyły 120 dziewcząt i chłopców zostało dziś 17 dzieci. Nie

ma prawie z kim pracować. Rodzice do takiego harcerstwa posyłać nie chcą. Wydaje mi się, że dopiero parę miesięcy temu zainteresowanie harcerstwem jakby trochę wzrasta, bo jak to mówi przysłowie "Dziad swoje a baba swoje". Nie poddajemy się.

ET A jak wy się spotykacie, tzn. ci "stary"?

PS Wielu z nas widuje się regularnie kilka razy w roku z okazji rocznic śmierci byłych kolegów-instruktorów i w święta koscielne. Spotykamy się też z młodymi instruktorami, bo organizujemy wieczory z piosenkami harcerskimi, opłatek itd. Nie odmawiają, bo tak naprawdę, to nas cenią i lubią. Nawet mamy teraz trochę własnych ludzi wśród nich. Niby partyjni, ale służą prawdziwym Polakom. Jeszcze chcę powiedzieć, że mamy raz w roku 15 grudnia oficjalną mszę św w intencji poległych i pomordowanych harcerzy. A to już coś.

ET Co robią obecnie harcerze?

PS Zbiórek jest mało, wycieczek też coraz mniej. Harcerzy używa się do łapania dziurcapstrzyki, apele, pochody i witanie delegacji. Ostatnio władze zrobiły bardzo złą robotę. Ubrali w mundury harcerskie dużą grupę studentów i wysłali ich do NRD. Nałożyli im białe-czerwone chusty, a ci poupijali się i strasznie rozrabiali. Okropna propaganda.

ET Czy są jednak jakieś jasniejsze chwile w harcerstwie?

PS Owszem. Właśnie i o tym też chciałem powiedzieć. W sierpniu tego roku w Łącku mieliśmy mszę św za poległych AK-owców. Przybyli Prymas Glemp i Episkopat. Wysłaliśmy delegację harcerzy z całej Polski. Było tysiąc pięćset umundurowanych dziewcząt i chłopców. Nie muszę chyba dodawać, że cała stara kadra stała się w komplecie. Chociaż po cywilnemu, ale z harcerskimi krzyżami i odznaczeniami bojowymi. W październiku na naszym terenie obchodziliśmy uroczystości 50-lecie harcerstwa. Obchody były uzgodnione z władzami, lecz bez uzgodnienia przygotowano odznaczenia dla kilku "starych" najbardziej aktywnych. Dostaliśmy miniaturowe krzyże harcerskie w dowód pamięci. No i widzi pani, nie jest tak źle. Jeszcze coś można zrobić.

ET A jak reagujecie, gdy dzieci zadają wam "kłopotliwe" pytania o politycznej treści?

PS Nie odpowiadamy wprost. Tłumaczymy natomiast dzieciom, że są to sprawy dorosłych. Jesteśmy konsekwentnie apolityczni w myśl idei twórcy skautingu Baden-Powella i twórcy polskiego harcerstwa Andrzeja Małkowskiego.

ET A jak wygląda współpraca harcerstwa z wojskiem? Czy np. obecnie wojsko chce przekazywać harcerstwu jakieś nowe treści związane z sytuacją?

PS Współpraca z wojskiem zawsze była i układała się dobrze. Wojsko dawało sprzęt na obozy i harcerze odwiedzając jednostki wojskowe zaznajamiali się z życiem w koszarach, oglądali bron i sprzęt bojowy. Wojsko nie upolitycznia dzieci. Nie ma żadnych propagandowych pogadanek. Dla harcerzy wizyty w wojsku są atrakcją. Patrzymy na to pozytywnie.

ET Czytamy tutaj przedruki prasy podziemnej i dowiadujemy się o powstawaniu

jakich prywatnych kompletów nauki dzieci historii, literatury itd. Jak to funkcjonuje? Co pan może nam na ten temat powiedzieć?

PS Proszę pani, nic takiego nie funkcjonuje. Znam środowisko dobrze i jeżeli dzieci ktoś uczy, to są to tylko rodzice. Podobno były jakieś pojedyncze inicjatywy, ale się rozwiały. My się w tą działalność nie włączamy. Szkoda dzieci na szykanowania. To nie są czasy do "małego sabotażu" i tajnych kompletów. Jeszcze nie.

ET A jak przedstawia się sprawa z krzyżami w szkołach?

PS Władze poleciły krzyże zdjąć, ale są szkoły, w których krzyże zdjęto i takie w których krzyże wiszą.

ET Od kogo to zależy? Czy od organizacji partyjnych w terenie, czy od dyrektora szkoły?

PS Różnie. Ja znam taką szkołę, gdzie krzyże wiszą do dziś. Dyrektorka poleciła kilku nauczycielom krzyże zdjąć, a oni na to, że krzyże zawieszono są wysoko i wlaźć na górę nie będą. Niech zdejmie ten co powiesił - mówią. Dyrektor też nie zdejm-

muje, bo nie chce z siebie robić widowiska, a jak wejdzie na krzesło to nie sięgnie. Chyba też trochę się boi, a krzyże wiszą.

ET Z paskich inicjatyw widzę, że zależy wam jednak na utrzymaniu organizacji harcerskich, pomimo braku chętnych dzieci i komunistycznego patronatu. Jak więc widzicie dalszą działalność?

PS Właśnie dlatego poszukuję tu chętnych do pomocy i współpracy. Można harcerstwo uatrakcyjnić korespondencją z Polonią, wymianą znaczków itd. My chcemy wychowywać dobrych Polaków, a nie komunistów. Mamy więc wspólne cele.

ET Dziękujemy za udzielony wywiad i życzymy panu i pańskim kolegom wiele sukcesów i zadowolenia z trudnej pracy wychowawczej, której poświęciliście się.

PS Ja również dziękuję bardzo. Dzięki wam koleżdy harcerze w Kanadzie poznaję lepiej naszą pracę.

Rozmawiała
ZOFIA LEMAŃSKA

Krawiectwo damskie ciężkie

Tytuł naszego felietonu, dotyczącego aktualności w modzie, zaczerpnięty został z pospolitych w PRL szyldów pracowni krawieckich. Te trzy słowa budzą nie najlepsze skojarzenia. O tym, że "krawiectwo damskie ciężkie" niekoniecznie musi wyglądać ciężko i wazyć dużo, nie trzeba przekonywać nikogo. Powodowani sentymentami "Ducha czasu", projektanci ubran na chłodną porę roku, sięgnęli po gotowe wzory z przeszłości. Odpowiednie wzory z lat 50-tych potrafią zadowolić panie o orientacji, którą nazwalibyśmy konserwatywno-zachowawczą. Jednocześnie inne modele z tego okresu, z upodobaniem noszone są przez "młode-gniewne" lat osiemdziesiątych. Śmiało można powiedzieć, że linie palt modnych obecnie należą do klasyki w historii mody i jeśli nawet przestaną być popularne, nie potrwa to dłużej niż kilka sezonów. Podobnie zresztą dzieje się z kapeluszami i butami.

Praca

Ogłoszenia osób poszukujących i oferujących pracę zamieszczamy bezpłatnie (o ile starczy miejsca).

NOWO PRZYBYŁA podejmie pracę - sprzątanie, pilnowanie dzieci w Etobicoke albo w okolicy Roncesvalles
TEL Toronto 255-2013

ZATRUDNIĘ doświadczonego kierowcę z kat. A. Zarobki do 500 dol tygodniowo. **JACEK SZKOLAK**
TEL 245-8668

POWAŻNEJ pani na stałe do 6-miesięcznego dziecka i prowadzenia domu poszukuje
TEL 665-2799

POTRZEBNA dochodząca Pani do 9 miesięcznego dziecka od 7 stycznia. Okolica Lawrence. Keeping
TEL 241-7932 od 7 10 wiecz

Dr Inz. chemii ze specjalnością technologia organiczna poszukuje pracy w przemyśle chemicznym lub farmaceutycznym. TEL 923-3529

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy na weekendy. **MISSISSAUGA**
TEL 848-6331

Matrymonialne

POLAK z obywatelstwem kanadyjskim samotny lat 50, wzrost 166 cm, wagi 70 kg, włosy blond, oczy niebieskie, z dobrym zawodem katolickim, lubiący muzykę, kino oraz łono na tury, potrafi docenić piękno kobiece. **PRAGNIE** poznać Panią w wieku od 45 do lat 60, zgrabnej sylwetki, w celu matrymonialnym. Najchętniej Panią, która zamieszkuje na swym ranchu ewentualnie dobrze sytuowaną, bez żadnych zobowiązań. Dyskrecja zapewniona, tylko poważne foto-oferty proszę kierować na adres: Post Box 58437, VANCOUVER B.C. V6P 6K2

KAWALER (30) któremu inteligencja, kultura i ryterskość nie są obce, o młodej powierzchowności i przyjemnej aparycji, pragnie poznać Panią o zbliżonych walorach. Zdjęcia mile widziane. Oferty E.T.A. 12

KAWALER, lat 28, blondyn, wysokiego wzrostu, dobrze zbudowany, bez nałogów, chciałby poznać Panią w celu matrymonialnym. Zgłoszenia listownie na adres E.T. 108111

POSZUKUJĘ pracy jako Cleaning Lady
TEL 848-0051 MISSISSAUGA

HANDYMAN jest gotowy wykonać wszelkie prace w swoim domu lub jego otoczeniu. Proszę dzwonić 449-2741 wieczorem

PODEJMĘ pracę w budownictwie lub każdą inną
TEL 536-5747 po 19 00 Marian

PRZYJMUJĘ pracę chałupniczą w zakresie robot na drutach, opiekę nad dziećmi lub sprzątanie
MISSISSAUGA, TEL 273-5332

MECHANIK samochodowy z praktyką w RFN poszukuje pracy na weekendy
TEL 438-3943

NOWO PRZYBYŁA podejmie pracę - sprzątanie, opiekę nad dziećmi - w okolicy Don Mills i Eglinton
TEL 425-7880

PANNA lat 30, drobna, energiczna, niebrzydka, jasne oczy, szatynka, z wykształcenia technolog żywienia, serdeczna, uczciwa, muzykalna, do matorka, pozna panią o poważnych zamiarach, muzycznym (cudownie gdyby organista), do 37 lat, Rozwodnicy, wykluczeni
XYZ (115 125)

KAWALER lat 32, od 3 lat w Toronto, ustabilizowany, interesujący się poezją, muzyką klasyczną, filmem, z bardzo dobrą aparacją, pozna Panią do lat 30, w celu nawiązania kontaktów towarzyskich, najchętniej z nowo przybyłą emigracją, z kulturalnym obyciem i minimum średnim wykształceniem. Poważne foto-oferty kierować na adres E.T. Dla A-334

UCZCIWA, kulturalna, obywatelka kanadyjska, bardzo samotna, pragnie poznać również uczciwego, kulturalnego Pana w wieku 65-75, nie posiadającego żadnego majątku, gdyż sama go nie posiada.

KAWALER lat 28, na stałe w Kanadzie, bardzo samotny, pogodny, usposobienia, pozna panią do lat 30 o podobnym zainteresowaniu w celu matrymonialnym

TYLKO DLA CIEBIE NOWINKI KOSMETYCZNE

Ostatnio wprowadzono na rynek wiele nowych kosmetyków, co zapewne zainteresuje dbające o swój wygląd panie. Firma Coty wypuściła serię stosunkowo niedrogich preparatów do pielęgnacji skóry - "Overnight Success", które - stosowane na noc - nawilżają skórę i radykalnie poprawiają jej wygląd. Dermatolodzy twierdzą, że 98% testowanych kobiet już po trzech nocach stosowania preparatu firmy Coty zauważyło zdecydowaną poprawę stanu swojej cery. Orientacyjna cena kremu - "Cellular Moisture Cream" - \$11, zaś preparatu oczyszczającego skórę - "Cleansing Primer" - \$7,50. Nieco droższym kosmetykiem jest nowosc torontonskiej firmy Fata Alexandre - maseczka "Vita-Active Mask", która została wyprodukowana w oparciu o te same składniki, jakie znajdują się w wodzie mineralnej. Maseczka wygląda zmarszczki i poprawia wygląd zmęczonej cery. Cena orientacyjna - \$39 za 8 tubek po 40 ml każda.

Kolejną nowością na rynku jest nowa seria kosmetyków firmy Lise Watier, dostępna prawie dla każdej kieszeni. Za przykład niech posłuży jeden z kosmetyków wprowadzonej na rynek kolekcji - preparat, który oczyszcza skórę jednocześnie absorbując z niej nadmiar wody. Zalecany jest dla każdej cery i może być stosowany tak często, jak to jest konieczne. Cena 60 ml słoiczka - \$15.

Jeżeli zaś chcemy poświęcić większą ilość pieniędzy i skompletować zestaw doskonałych kosmetyków, polecić można preparaty słynnej na świecie firmy Erno Laszlo, odpowiednie dla delikatnej, suchej cery. Ceny tych kosmetyków wahają się w granicach 20-50 \$.

Na koniec zaś trzeba koniecz-

nie wspomnieć o bardzo dobrych kosmetykach firmy Germaine Monteil, która również wprowadziła w tym sezonie aż trzy nowe preparaty nawilżające: fluid - "Super Moist Hides Anything" - \$12,50, mydło, które zalecane jest dla pan o cerze suchej lub normalnej - "Super Moist Creamy Conditioning Soap" - \$12,50 i emulsję nawilżającą skórę całego ciała - "Body Emulsion" - \$15.

Nieco szokująca może być, szczególnie dla nowo przybyłych do Kanady pan, cena mydła, ale staję się zdrowsza i strawniejsza. W dawnych czasach uważano, że "okład" z woreczka napelnionego kminkiem pomaga na kaca! W niektórych krajach Europy uważało się także, że woreczek z kminkiem, noszony na piersiach, chroni przed złymi morami. Kminkiem jest jedną z najstarszych przypraw ziołowych. Jego ziarenka znaleziono w osadach z epoki kamiennej i w grobowcach faraonów. W średniowieczu kminkiem dodawano do chleba, zup i mięsa.

KLAUDYNA

Prawie każda z nas ma czasem nieprzepartą chęć na kupienie sobie czegoś "niepotrzebnego". Nie odmawiajmy sobie tej drobnej przyjemności, a żeby zachować czyste sumienie, że nie marnujemy pieniędzy przeznaczonych na niezbędne wydatki, przeglądajmy starannie różne gazetki informujące o tym co i gdzie można w danym tygodniu kupić taniej. Nie lekceważmy też kuponów uprawniających do zniżki przy zakupie tego, co i tak kupic musimy. Różnice między ceną normalną, a tą którą zapłaciliśmy, wrzucamy do specjalnej skarbonki. Zdziwicie się, jak szybko te odkładane centy zamieniają się w dolary, za które będziecie mogli kupić upragnione drobiazgi.

ZIOŁA

Kmink (Cumin seed)

Parę ziarenek kminku dodanych do potrawy sprawia, że nie tylko zyskuje ona na smaku, ale staje się zdrowsza i strawniejsza.

W dawnych czasach uważano, że "okład" z woreczka napelnionego kminkiem pomaga na kaca!

W niektórych krajach Europy uważało się także, że woreczek z kminkiem, noszony na piersiach, chroni przed złymi morami.

Kminkiem jest jedną z najstarszych przypraw ziołowych. Jego ziarenka znaleziono w osadach z epoki kamiennej i w grobowcach faraonów. W średniowieczu kminkiem dodawano do chleba, zup i mięsa.

Kminkiem jest zresztą nie tylko doskonałą przyprawą (np. do kapusty). Kminkiem także leczy. Olejki eteryczne zawarte w jego ziarenkach są najlepszym, roślinnym środkiem, ułatwiającym trawienie tych potraw, które powodują tzw. "wzdęcia".

Medycyna ludowa w dalszym ciągu zaleca picie herbatki kminkowej (rozdrobnione ziarenka, zalewa się na 10 minut wrzątkiem) przy chorobach żołądka, wątroby, a także przy bolesnych miesiączkach i kaszlu. Napar z kminku podawały nasze prababki matkom karmiącym jako środek mlekopędny.

Jeżeli zdarzy się, że zjemy coś, co nas później "rozsadzi", wystarczy zacyć pół łyżeczki kminku, aby sensacje znikły. No i pamiętajmy, aby do ciężkostrawnych potraw, takich jak kapusta, grochówka czy niektóre surówki - zawsze dodawać kminku.

DLA FIGURY

PADAHASTASANA - BOCIAN

Cwiczenie to nie jest wskazane dla ludzi z wysokim ciśnieniem

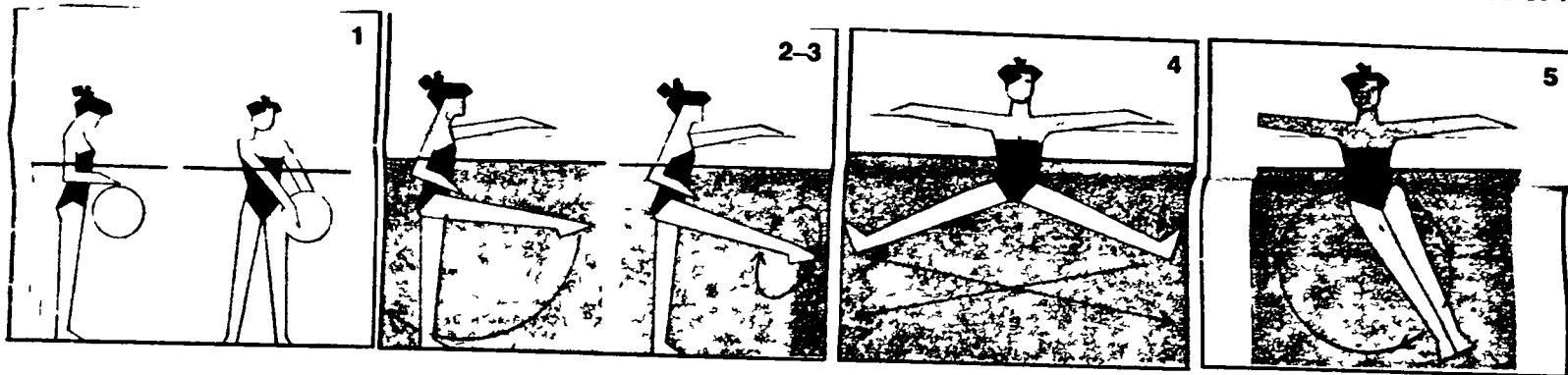
Stajemy z nogami złączonymi. Pochylamy się do przodu nie garbiąc się, a zginając tułów wyłącznie w biodrach. Głowę mamy uniesioną. Chwytny za nogi oplatając dłońmi wokół kostek. Robimy głęboki wdech, tułów unosimy w górę, naprzężamy ręce, głowę mocno odchylamy i ściągając łopatki, staramy się wyprostować plecy. Pozycję tę i wdech chwilę zatrzymujemy, potem, z wydechem, wolno pochylamy tułów w dół. Ręce zginamy, kierując łokcie do tyłu. Głowę opuszczamy i staramy się oprzeć czoło o nogi.

Cwiczenie możemy wykonywać do czterech razy w ostatnim skłonie pozostanmy o 20 sek oddychając normalnie

Gimnastyka w basenie

Paniom które chcą zadbać o swą sylwetkę ale nie mogą jakoś się zmusić do codziennych ćwiczeń na dywanie ani do biegania wieczorową porą zaleca się gimnastykę w wodzie. Po dobnym rezultacie takich ćwiczeń są doskonałe, a i zabawa lepsza

1) dużą piłkę odbijamy w wodzie 10 razy, mocno naciskając ją rękami. Następnie stajemy w lekkim rozkroku z rękoma wyciągniętymi do przodu. Naciskając piłkę - przetańczamy ją z jednej strony na drugą

2) opierając się jedną ręką o barierkę basenu, wykonujemy wyrzuty kolejno lewą i prawą nogą (po 10 razy), pamiętając o wyprostowaniu kolan,

3) opierając się o barierkę, nogą wyprostowaną w kolorze zataczamy niewielkie koła - po 10 razy każdą nogą,

4) rozłożone na boki ręce opieramy mocno o barierkę basenu i wyprostowanymi w kolanach nogami wykonujemy poziome nożyce, unosząc przy tym całe ciało do góry. Cwiczenie to znakomicie wyszczupla biodra,

5) pozycja wyjściowa jak przy poprzednim ćwiczeniu, prostymi, złączonymi nogami zakreślamy duże koła (10 razy w jedną i 10 razy w drugą stronę). Cwiczenie to zaleca się tym, którym zależy na wzmocnieniu mięśni brzucha

Jest kilka zaleceń generalnych. Przede wszystkim staraj się nie stać długo w jednym miejscu, nie siedzieć zbyt długo. Jeżeli pracujemy w pozycji siedzącej warto co 20 minut wstać i poruszać się trochę. Odnosi się to także do oglądania TV, czy też jazdy samochodem. Nie wolno zakładać nogi

na nogę, jeżeli nie chcemy mieć zylaków! Tak często zas, jak tylko można układaj nogi wyżej od poziomu miednicy - podczas snu układaj stopy o 5 cm wyżej. Unikaj wąskiego obuwi i pantofli na wysokim obcasie, jak najczęściej chodź boso. Codziennie stosować chłodny (ale nie zimny) natrysk nog, rozpoczynając od stop w

kierunku ud. NA ZAKONCZENIE — MASAZ SZCZOTKĄ, KOLISTYMI RUCHAMI, OD DOŁU KU GÓRZE

Unikaj uciskających nogę podkolanówek, a także zbyt obcisłych spodni i pasków. No i ćwicz chociaż przez kilka minut dziennie. A oto kilka przykładów

1) Położyć się na plecach i kilkakrotnie, na zmianę, stopy prostować od siebie i przyciągać ku sobie,

2) Leżąc na plecach, wykonywać krążenie stop - kilkakrotnie w obydwu kierunkach,

3) Stojąc - unosić stopy tak, by z podłogą stykały się tylko palcami i powoli opuszczać,

4) W pozycji leżącej na plecach lub siedząc - kilkakrotnie "podwijac" palce i prostować,

5) Siedząc - szybko, na zmianę, unosić stopy i opuszczać

TYLKO DLA CIEBIE Odchudzania się rzeczywistość i mity

Każdy ma swoje teorie na temat nadwagi, diety i odchudzania. Oto zaś najczęściej powtarzane teorie w świetle opinii fachowców - dietetyków

PRAWDA JEST, ŻE - otyłość może być dziedziczna. Nie jest to jednak często dziedziczność genetyczna, a raczej dziedziczenie pewnego sposobu życia i nawyków związanych z odżywianiem

PRAWDA JEST, ŻE po rzuceniu palenia waga może się zwiększyć. Nikotyna zabija bowiem samk wielu potraw. Po rzuceniu palenia odzyskuje się nagle przyjemność smakowania potraw. Wiele osób rekompensuje sobie poza tym brak nikotyny - jedzeniem słodczy. We wszystkich jednak przypadkach zwykła waga jest na ogół przejściowa

PRAWDA JEST, ŻE sol i cukier są wrogami smukłej sylwetki. Sol bowiem zaostrza apetyt, zaś cukier powoduje gromadzenie się i odkładanie tłuszczu w tkankach

PRAWDA JEST, ŻE każdy "wyłom" z diety rujnuje jej efekt. Niedzielny, obfity obiad może przekreślić wysiłek całego tygodnia

NIEPRAWDA ZAS JEST, ŻE idealna waga to ilość centymetrow wzrostu minus 100 i jeszcze minus 10 kg. Idealna waga jest sprawą indywidualną

Najważniejsze, aby dobrze czuć się we własnej skórze, a wtedy 2 kg w tę lub tamtą stronę nie ma żadnego znaczenia

NIEPRAWDA JEST, ŻE tydzień to głównie sprawa zaburzeń hormonalnych. Otyłość na tym tle to sprawa niezmiernie rzadka. Głównym winowajcą jest niestety zbyt obfite odżywianie się w stosunku do wydatkowanej energii

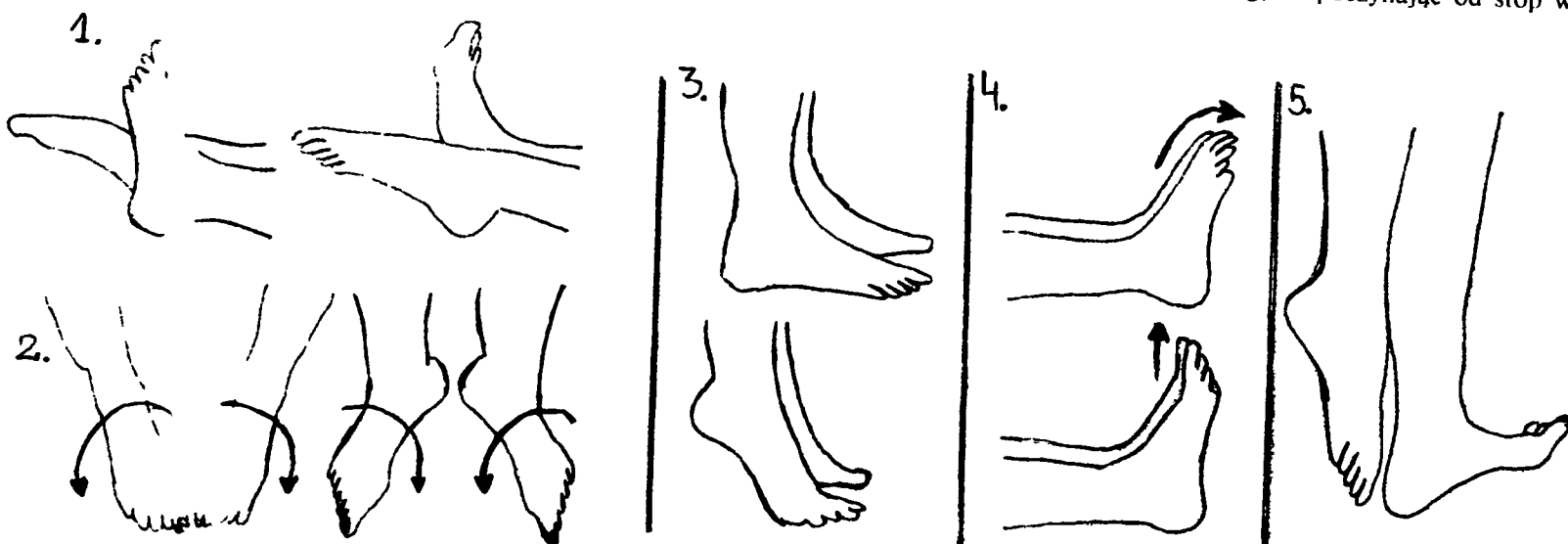
NIEPRAWDA JEST, ŻE po ukończeniu 40 lat kobieta zaczyna tyć. Tyć zaczyna się dużo wcześniej, już po ukończeniu 20 lat, rytmem powolnym, prawie niedostrzegalnym, mniej więcej 1 kg rocznie. Niewątpliwie najtrudniejszym dla kobiety momentem jest okres klimakterium, gdyż kobiety przybierają wtedy na wadze nie tyle ze względu na zmiany fizjologiczne zachodzące w ich organizmie, ale między innymi na skutek zmniejszonej ruchliwości

NIEPRAWDA JEST, ŻE dieta odchudzająca jest zawsze jednakowa bez względu na wiek. Innych składników wymaga organizm 17-letniej dziewczyny, a innych kobiety już w pełni dojrzałej. W każdym wypadku i wieku do każdej diety należy podchodzić indywidualnie i ostrożnie, aby nie dopuścić do poważnych zaburzeń w organizmie

NIEPRAWDA JEST, ŻE nie powinno się pić przy jedzeniu. Pić można tyle, ile się chce, byle nie były to napoje alkoholowe lub mocno słodzone

KLAUDYNA

Jak ustrzec się przed zylakami?

BARAN (Aries) 21 03 20 04

Początek tygodnia nie będzie wyglądał zachęcająco. Trochę prywatnych kłopotów czy może coś ze zdrowiem. Te to własne sprawy pociągną za sobą dodatki...

BYK (Taurus) 21 04 21 05

Trzeba od pierwszych dni tygodnia działać z dużą ostrożnością. Należy bardzo uważać by się nie potknąć w czymkolwiek bo każda taka sytuacja może bardzo zaszkodzić tożsamości...

BLIŹNIANKI (Gemini) 22 05 21 06

Na początku tygodnia skomplikują się sprawy prywatne. Staraj się nie dopuszczać do zdemotywowania bo sytuacja dość szybko sama rozejdzie się po kosiach...

RAK (Cancer) 22 06 23 07

To może się okazać bardzo udany tydzień i to pod wieloma względami. Przede wszystkim pojawi się szansa na realizowanie jakiegoś istotnego projektu...

L EW (Leo) 24 07 23 08

Pierwsze dni tygodnia to natłok spraw własnych i cudzych. Wszystkie wymagają będą niestę twojej obecności. Później trochę spokojniej ale nie zabraknie okazji do zdenerwowania...

PANNA (Virgo) 24 08 23 09

Pierwsza połowa tygodnia przyniesie sporo napięć i trudnych sytuacji wymagających z Twojej strony wiele wysiłku. Po drugiej stronie wiele sukcesów...

WAGA (Libra) 24 09 -23 10

Już w pierwszych dniach tygodnia stajesz przed koniecznością wyboru co wpłynie na twoją przyszłość. Ale sytuacja będzie taka że nie można niczego odkładać na później...

SKORPION (Scorpio) 24 10 22 11

Chyba nie uda ci się uniknąć wydatków które czekają cię w nadchodzącym tygodniu. Sprawy z tym związane nie uda się ani odłożyć na później ani o nich zapomnieć...

STRZELEC (Sagittarius) 23 11 21 12

Nie wszystko co będzie się działo w tych dniach koło ciebie musi odbywać się z twoim udziałem. Nie wolno ci się w tych dniach rozpraszać na drobne sprawy...

KOZIOROŻEC (Capricorn) 22 12 20 01

W pierwszych dniach tygodnia możesz oczekiwać pewnych dość istotnych zmian zarówno w swoich sprawach prywatnych jak i w bliskim ci otoczeniu...

WODNIK (Aquarius) 21 01 19 02

Już pierwsze dni tygodnia i to cząść się wówczas sprawy będą sygnałem że tydzień ten nie będzie ani taki łatwy ani też pozabawiony wrażeń...

RYBY (Pisces) 20 02 20 03

Dobre układy z bliskimi spokojna noworoczna atmosfera w domu mimo że powodów do zdenerwowania nie zabraknie...

DONACJE NA BUDOWĘ POMNIKA JANA PAWŁA II

Lista 15

- Bevel Stamping Company Ltd \$5 000 00
Ryszard Piątkowski z rodziną \$5 000 00
The Pharmacy Shoppe Andrew & Christine Musiał 1 000 00
Karl's Butchers and Grocery Karol & Helen Jarzabek 1 000 00
Wł & J Piszczek 500 00
CUMIS Life Insurance Company 500 00
B Janiszewska 500 00
S Boguski 200 00
Stanisław Wolejko 200 00
T Sidorczyk 100 00
Sylwester Solinski 100 00
Jacek Kryt 100 00
Franciszek Glabicki 100 00
Peter Bosa 100 00
Jan Noga 100 00
L & A Dzikowski 100 00
Janina Daszkiewicz 100 00
Veronica Swiatczak 100 00
Maria & Lech Wolanin 70 00
Zygmunt Lis 50 00
W Janiczak 50 00
Z & K Mankowski 50 00
Aleksandra King 50 00
Jan Skrok 50 00
K Warmuz 50 00
S & J Haponik 50 00
S & H Misztal 50 00
Maria Wysocki 40 00
Antoni Grabias 30 00
Anna Kiersnowski 30 00
G & A Beryllo 30 00
J & M Ratulowski 30 00
G & J Urbanski 25 00
David Kanar 25 00
Katarzyna Eckert 25 00
CHIN Multicultural Radio 25 00
Vincent Pogorzelski 25 00
Cecylia Królikowski 25 00
J Bernat 25 00
Helena Tucka 20 00
St & L Krzyzek 20 00
J & A Wydrzyński 20 00
Irena Ryba 20 00
K & H Chrusciel 20 00
E & S Suchocki 20 00
Zofia Zawisza 20 00
Wanda Wejman 20 00
Helena Szudy 20 00
Maria Domaszewska 10 00
T Jaroszczyk 10 00
Józef Muller 5 00

Lista #16

- Rose M Rzdaki \$850 00
J B Szpunar 50 00
pp W Jamrozek 50 00
J & S Piórko 50 00
S & H Malinowski 50 00
Stanisław Osostowicz 50 00
Z & D Piątek 40 00
F Gradowski 30 00
Apolonia Lis 25 00
L A Lancen 25 00
pp J Liziewicz 25 00
pp J Stegeman 25 00
B Koch 20 00
S Mazurek 20 00
W B Laskowski 20 00
H E Szczepanski 20 00
Roman Józwick 20 00
pp K W Duda 20 00
Ewa Rak 20 00
Bronisław Reszopnik 20 00
pp E Mazurek 20 00
Wł Obyrtacz 20 00
Wanda Trzos 20 00
Rudolph Maloch 20 00
Wł Dobrowolski 10 00
W Malec 10 00
Jan Wierciach 10 00
Marianna Kwiecien 10 00
Maria Szolopiak 10 00
H Podkowa 7 00
A Orzechowska 5 00
L Orłow 5 00
A Remoush 5 00
Gail Toureiro 5 00
E Bychowska 5 00
I Jelinek 3 00
K Wieckowski 3 00
Ch Dube 2 00

Razem \$850 00

Donacje można składać w biurach Credit Union i w polskich Parafiach lub przesyłać pocztą na adres 220 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2L7. Czeka proszę wystawiać na JOHN PAUL II MONUMENT FUND" Konto - 28554

RAZEM \$10 810 00

PRZELOTY DO POLSKI

z pobytem do 3 MIESIĘCY JUZ OD

\$ 699.00

+ PODATEK

BILETY POWROTNE

- MONTREAL-WARSZAWA-MONTREAL \$699 00
OTTAWA-WARSZAWA-OTTAWA \$699 00
TORONTO-WARSZAWA-TORONTO od \$749 00
THUNDER BAY-WARSZAWA-THUNDER BAY od \$899 00
SAULT STE MARIE-WARSZAWA-SAULT STE MARIE od \$899 00
WINNIPEG-WARSZAWA-WINNIPEG od \$899 00

CZARTEREM DO POLSKI

przez Kopenhagę od \$549.00

PO REZERWACJE I INFORMACJE

PROSZĘ DZWONIC

(416) 532-3042

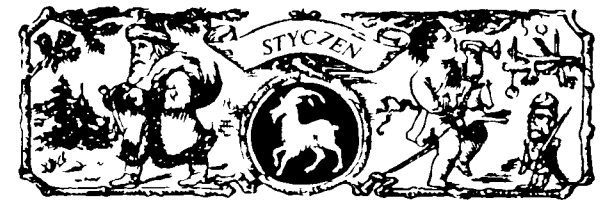
(416) 532-3794

OVERSEAS SERVICES

331 Roncesvalles Ave Toronto, Ont M6R 2M8

UWAGA! ZA POSREDNICTWEM NASZEGO BIURA MOZECIE PANSTWO WYSŁAC PILNE TELEGRAMY ORAZ PACZKI DO POLSKI - LOTNICZE I MORSKIE

Lokalni przedstawiciele w całej Kanadzie

- 3 C Amaty, Emuliany, Hanny, Szymona, Telesfora
4 P Kasptra, Melchiora, Baltazara, Bojmira, Normana
5 S Artura, Attyl, Lucjana, Oriany, Świętosławy
6 N Apolinari, Erharda, Mscislawa, Seweryna, Teofila
7 P Marceliny, Marcjanny, Władymura
8 W Agatona, Dobrosława, Grzegorza, Kolombiny, Wilhelma
9 S Honoraty, Krzesimura, Matyldy, Paulina, Tezeusza

WYPIEKI I CIASTA W NOWEJ CUKIERNI

Blue Donau Bakery & Deli

specjalizujemy się w europejskich ciastkach

2860 Dundas St West Toronto Ont M6P 1Y8 Tel 767 2532

HALINA'S DELICATESSEN

Swieze bułeczki, pieczywo i ciasta Europejskie wędliny i zakąski, kawa, importowane twarde sery

OPEN WINDOW BAKERY

780 ANFITE Str TORONTO, ONT IFL 767-9129

K O M I S

139 Roncesvalles Ave TEL 534-9362

Posiadamy w duzym wyborze

- wyroby rzemiosła artystycznego i rękodziełnictwa
kostiumy ludowe
bogata galeria kryształów
bursztyny, biżuterię artystyczną, srebro
polski fajans z Włocławka i porcelanę ZAPRASZAMY

DO NASZEGO SKLEPU SZTUKI I UDOWEJ

Tylko u nas bez kłopotu wybierzesz wytworny, elegancki prezent dla każdego!

Krzyżówka

Pozomo

- 1-A budowla wznosząca się półkolistie przeznaczona na widowiska
- 1-J oszust na wielką skalę, szalier
- 3-A miłuje swoją ojczyznę

- 3-K stolica Hawaj
- 4-H niski głos zenski
- 5-D aktor wyrażający uczucia i nastroje jedynie za pomocą mimiki
- 5-L tresc ich wyjasniana jest przez Cyganki, senniki lub psy choanalitkow
- 6-A ślad zwierzyzny
- 6-F oszkolona skrzynia uzywana w ogrodnictwie
- 6-O wojskowy skrot od batalion
- 7-D woda w stanie stałym
- 7-L pled
- 8-F pojazd poruszający się po lądzie i wodzie
- 9-A stolica Algierii
- 9-M nastrój uczuciowy, rzewny wyrazany głównie w wierszach
- 11-A utwor dramatyczny o tresci biblijnej
- 11-J skłonność do zmyslan, fantazjowania
- 12-A produkt otrzymywany z orzecha kokosowego

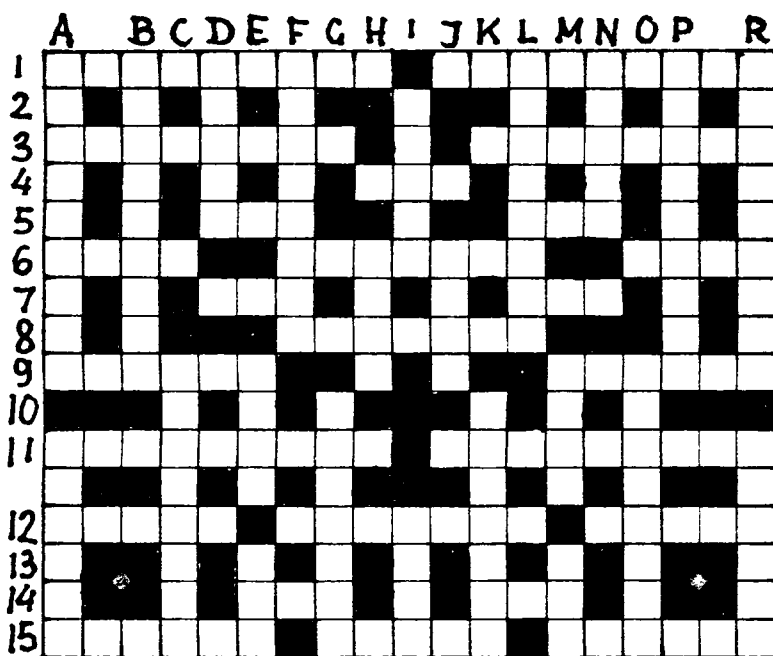
- 12-F stojaki do aparatów fotograficznych
- 12-N część nogi
- 14-E tajna organizacja wojsko-polityczna 1945-47 w PRL
- 14-K czarna partnerka Kalego z "W pustyni i w puszczy"
- 15-A instrument dęty klawiszowy
- 15-G pokryte są nimi dachy góralskich chat
- 15-M pierwszeństwo

- 1-R glin
- 2-I osiadła postać jamochłonów
- 6-H wygodny mebel
- 6-J miejsce pierwszego zesłania Napoleona Bonaparte
- 9-C technika zdobienia mozaiką z rozmaitych gatunków drzewa
- 9-E przewód np kanalizacyjny
- 9-M państwo w Azji
- 9-O urządzenie do kontrolowanego rozszczepiania jąder atomowych

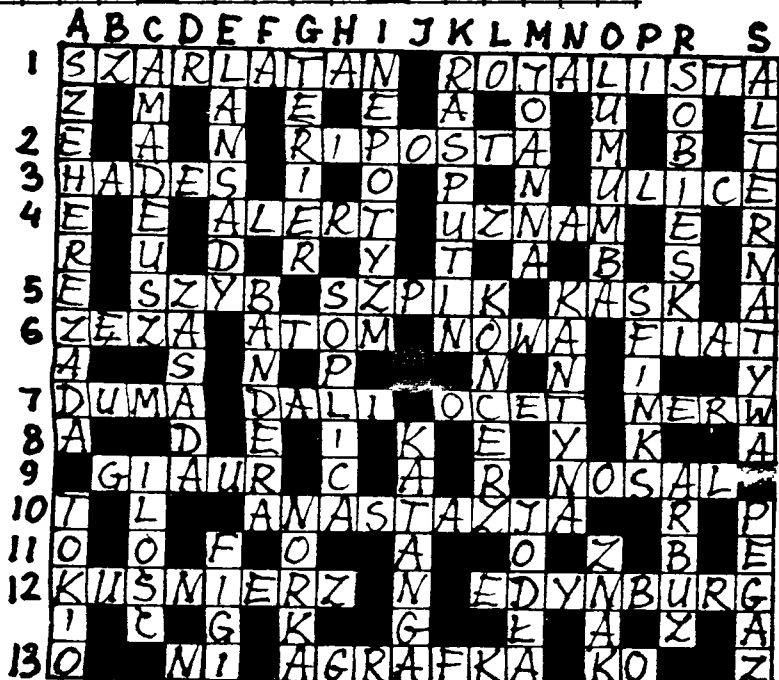
Pionowo

- 1-A największe wychylenie ciała drgającego
- 1-B naukowiec przewidujący przyszłość
- 1-D wiara w osobę nadprzyrodzoną, osobowego stwórcę świata
- 1-F grecka bogini łowów
- 1-L przeciwieństwo altruistki
- 1-N waluta PRL
- 1-P hultaje, obwiesie

- 10-g dziki kon preni amerykańskich
- 10-K inianskie namoty
- 11-A inna oprócz tenno nazwa cesarza Japonii
- 11-R biblijna góra, na której osiadła arka Noego
- 12-I płynny tłuszcz z niektórych ryb i ssaków morskich
- 13-E w herbie Wielkiej Brytanii
- 13-M stary kozioł

Nr 116

ARNOLD PENK

przedstawiciel Addison on Bay Limited
proponuje szeroki wybór nowych i używanych samochodów

- nowe samochody posiadają trzyletnią gwarancję lub 60 000 km (niektóre modele),
- używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję,
- gwarantuje najlepsze warunki kupna samochodów załatwiająca na miejscu sprzedaż, pożyczkę, tanie ubezpieczenia, a specjalnie dla nowo przybyłych oraz gwarantuje osobistą opiekę nad klientem po odbiorze auta

Od 14 lat Arnold Penk oferuje wieloletnią wiedzę w sprzedaży samochodów, załatwianiu pożyczek jak również tanich ubezpieczeń, cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polonii, a także znany jest jako społecznik

Wszelkiego typu usługi wiążące się z samochodem i obsługa zaratwane są przez pana Penka

Ponieważ kupno samochodu jest bardzo poważnym wydatkiem finansowym, trzeba być pewnym, z kim nawiązać tak poważną transakcję

Wyróżniony przez GM jako „Senior Master Salesman“ i nagrodą za największą ilość udzielonych pożyczek w Toronto i okolicy

Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować?

Po wszelkie informacje proszę dzwonić - 964-3211 lub do domu o każdej porze - 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St)

ZA*OMNIJ O KANADYJSKIEJ ZIMIE
SPĘDZAJĄC DWA TYGODNIE
NA SŁONECZNYM
WYBRZEŻU

COSTA DEL SOL

Melia Tours

MALAGA - \$ 999.00 od osoby

- powrotny przelot Toronto-Montreal-Madryd-Malaga
- transportacja pomiędzy lotniskiem i hotelem
- 14 nocy w hotelu "Melia Costa Del Sol"
- 14 śniadan
- opłaty hotelowe, napitki, oraz transportacja bagazu, włączone w cenie
- odloty w każdą sobotę

ŻYCZYMY PAŃSTWU
DOBREGO WYPOCZYNKU

COLOMBY TRAVEL

POLSKIE BIURO PODRÓŻY W CENTRUM
TORONTO
415 Yonge Street

598 - 3337

♠ BRYDŻ ♡

26-Cp
xxx
1097
J109x
xxx

REDAGUJE
KIBIC

Zachód
QJ10
543
Kxxx
K10x

Wschód
xxxxx
-
Qxxx
Qxxx

Deklarant
AK
AKQJ862
A
AJ9

KONTRAKT 6 karo
WYJŚCIE Dama pik

9-i na stole i powtarzamy karo Jeśli W przepuści, stracimy z ręki pozostałe trefl Jeśli W wsiądzie honorem, to przebijemy wysoko w rękę, przejdziemy dwójką kier do siódemki na stole i na wyrobione karo stracimy trefl

Oto jak stajemy się "osiągaczami" czy "dokonywaczami" Nie brzmią te słowa zbyt zgrabnie ani ładnie - ~~za~~to liczą się przy ostatecznym rozrachunku robra A o to przecież chodzi

Pytanie pod adresem naszych brydżystów czy może mnie ktoś poinformować skąd się wziął zwyczaj kładzenia na stole atutów, zanim nastąpi pierwsze wyjście ?? Przecież udzielamy tym sposobem informacji co do jednego z kolorów Są takie sytuacje, że obawiamy się zagrać atu, żeby nie wyłowić u partnera ważnego honoru Obawa ta znika, gdy dziadek się wyłoży i pokaze kilka honorów

Wyjście w atu jest czasem wskazane gdy nie mamy lepszego wyjścia lub gdy przewidujemy, że Deklarant będzie grał na dwustronną przebitkę Pokazanie koloru atutowego ułatwia nam wyjście! Taki altruizm jest naprawdę nie na miejscu Zamiast utrudniać obronę - ułatwiamy ją Nie rozumiem.

Deklarant wygrał pierwszą lewę Asem pik i zadecydował, że jeśli "szczęśliwie" rozegra trefle, to zrobi szlemika Takie liczenie na cuda niewiele, ma wspólnego z rzetelnym planem założenia Deklaranta mogło się udać tylko w jednym wypadku jeśli W posiada Króla i Damę trefli, co daje 25% szans Takie stawianie sprawy to znany już Czytelnikom sposób na zostanie albo bohaterem albo lamentującą płaczką Niestety, o ile okrutny świat lubi podziwiać bohaterów, o tyle tenże sam świat nie ma litości nad przegrywającymi To też lepiej jest znajdować się wśród zwycięzców czy, jak to nazywają Amerykanie, wśród "achievers", co bym przetłumaczył na "osiągaczy" czy "dokonywaczy"

Wróćmy do naszego "pogrywacza" Nie miał wprawdzie 100% szans na zrobienie kontraktu, ale jego szanse wynoszą dokładnie 75%, co jest niewątpliwie lepsze od 25% a już na pewno lepsze od cudu Kolorom, który daje te szanse to kara Jeśli Król i Dama są "podzielone" to mamy już 50% Jeśli Król i Dama znajdują się razem "przed ręką" tzn przed Asem, to mamy dalsze 25% szans - łącznie 75% Tylko jeśli Król i Dama znajdują się "poza ręką", 25%, kontrakt nie wyjdzie Proszę zrobić plan

SPORT SPORT SPORT

ZIMOWE ZAWODY O PUCHAR SWIATA

Drugie zwycięstwo Andreas Feldera

W kanadyjskiej miejscowości Thunder Bay odbył się drugi konkurs skoków zaliczany do punktacji Pucharu Świata. Tym razem zawodnicy rywalizowali na 90-metrowym obiekcie. Podobnie jak w pierwszym konkursie najlepszy okazał się Austriak Andreas Felder. O dwa miejsca w górę, w porównaniu z pierwszym konkursem, przesunął się najlepszy skoczek ubiegłego sezonu Matti Nykaenen, lecz widac, że sławnemu Finowi brakuje jeszcze trochę do klasy sprzed kilku miesięcy.

Wyniki

- 1 Andreas Felder (Austria) - 233,2 pkt (120, 5 m, 120 m),
- 2 Jari Puukonen (Finlandia) - 225,6 (120, 119)
- 3 Ernst Vettori (Austria) - 221,1 (113,5, 123)

Po dwóch konkursach w Pucharze Świata prowadzi Andreas Felder 50 pkt przed Jari Puukonenem 32 pkt i Ernstem Vettori 30 pkt.

Slalom

Szwajcar Pirmin Zurbriggen wygrał zawody w Sestriere z

przewagą 0,83 sek nad drugim na mecie Paolo de Chiesa, chociaż po pierwszym przejeździe zajmował dopiero 6 miejsce ze stratą 0,37 sek do Austriaka Roberta Zollera, i chociaż dotychczas nie odnosił specjalnych sukcesów w slalomie. Jego głównym atutem był supergigant i gigant.

Na mecie Zurbriggen powiedział, że był to jego dzień. "Nigdy przedtem nie pojechałem w slalomie tak jak dziś, mimo tego, że w pierwszym przejeździe popełniłem kilka błędów. Od dzisiaj wiem, że mogę wygrywać także w slalomie. Podbudowało mnie to psychicznie. Na temat szans obrony Pucharu Świata nie chcę się wypowiadać. Odniosłem prawdziwe już dwa zwycięstwa, ale do końca pucharowych zawodów jeszcze daleko".

Nie dopisało szczęście dwóm najlepszym slalomistom ubiegłego sezonu. Marc Girardelli trafił na kamień, a Ingemar Stenmark zawadził o bramkę i obaj nie ukończyli slalomu w Sestriere. W przypadku Stenmarka był już to trzeci kolejny start w tym sezonie, zakończony wypadnięciem z trasy.

- 2 Paolo de Chiesa (Włochy) - 1 36,85
- 3 Ivano Edalini (Włochy) - 1 36,94, 4 Oswald Toetsch (Włochy) - 1 37,04, 5 Andreas Wenzel (Liechtenstein) - 1 37,06, 6 Max Julen (Szwajcaria) - 1 37,24, 7 Robert Zoller (Austria) - 1 37,34, 8 Robert Erlacher (Włochy) - 1 37,48, 9 Bojan Krizaj (Jugosławia) - 1 37,73, 10 Petar Popangelow (Bułgaria) - 1 37,80, 11 Rok Petrovich (Jugosławia) - 1 37,85, 12 Didier Bouvet (Francja) - 1 36,46, 13 Tomaz Cerkonik

Slalom specjalny

Marc Girardelli, Austriak z luksemburskim obywatelstwem, wszystkie siedem zwycięstw w zawodach o Puchar Świata odnosił w slalomie specjalnym. I oto we włoskim Sestriere udało mu się po raz pierwszy wygrać slalom gigant.

Markowie byli tego dnia gorą. Drugie miejsce zajął bowiem mało znany reprezentant RFN, Markus Wasmaier. Prowadzący w klasyfikacji Pucharu Świata, Szwajcar Pirmin Zurbriggen, był piąty.

Słynny Szwed Ingemar Stenmark musiał się zadowolić dopiero trzynastą lokatą.

W pucharowej klasyfikacji prowadzi Zurbriggen - 75 pkt przed Girardellem - 70 pkt i Erlacherem - 58 pkt.

WYNIKI

- 1 Marc Girardelli (Luksemburg) - 2 25,56
- 2 Markus Wasmaier (RFN) - 2 27,51
- 3 Max Julen (Szwajcaria) - 2 26,73, 4 Hans Enn (Austria) - 2 26,74, 5 Pirmin Zurbriggen (Szwajcaria) - 2 26,91, 6 Thomas Buegler (Szwajcaria) - 2 27,49, 7 Martin Hangl (Szwajcaria) - 2 28,19, 8 Robert Erlacher (Włochy) - 2 28,30, 9 Joachim Buchner (Austria) - 2 28,40,

Józef Łuszczek na 19 miejscu

W miejscowości Cogné rozegrano pierwszą konkurencję Pucharu Świata, bieg na 15 km. Zwycięzył 23-letni Norweg Pal Gunnar Mikkelsplass, wyprzedzając m.in. bohatera igrzysk olimpijskich 1984 Gunde Svana. Bieg rozegrany był pod dyktando Skandynawów. Zawodnicy ZSRR nie startowali.

Józef Łuszczek nie odegrał poważniejszej roli. Był dopiero 19, tracąc do zwycięzcy ponad 2 minuty.

Wielkim faworytem zawodów był młody Szwed Gunde Svan, który ostatnio podczas sprawdzianów wykazał wysoką formę. Na kilka dni przed startem Svan przeziębził się i jego występ stał pod znakiem zapytania. Zdecydował się jednak na start ze względu na punkty w Pucharze Świata. W tych warunkach jego trzecie miejsce zasługuje na pełne uznanie.

Rewelacją zawodów był Norweg Mikkelsplass. Już od dwóch

lat Norwegowie wiążą z nim wielkie nadzieje, ale dopiero w niedziele w pełni zademonstrował swe umiejętności. Kłopoty ze zdrowiem sprawiły, że nie spełniły się jego olimpijskie marzenia. Fachowcy są zdania, że w tegorocznym sezonie będzie on jednak w ścisłej czołówce światowej. Dobrze spisali się także pozostali Norwegowie - w pierwszej dziesiątce byli bracia Holowie i Ove Aunli.

WYNIKI

- 1 Pal Gunnar Mikkelsplass (Norwegia) - 40 38,2
- 2 Kari Harkonen (Finlandia) - 41 10,6
- 3 Gunde Svan (Szwecja) - 41 10,6
- 4 Torgny Morgren (Szwecja) - 41 19,2
- 5 Tor Hakon Holte (Norwegia) - 41 20,8
- 6 Ove Aunli (Norwegia) - 41 35,4
- 19 Józef Łuszczek (Polska) - 42 43,8

A oto wyniki innych konkurencji rozegranych w pucharowych zawodach.

Slalom gigant mężczyzn

- 1 Robert Erlacher (Włochy) - 2 30,13,
- 2 Martin Hangl (Szwajcaria) - 2 30,34,
- 4 Pirmin Zurbriggen (Szwajcaria) - 2 30,54, 5 Joel Gaspoz (Szwajcaria) - 2 30,62, 6 Max Julen (Szwajcaria) - 2 30,63

Supergigant kobiet

- 1 Traudl Haecher (RFN) - 1 50,33,
- 2 Maria Walliser (Szwajcaria) - 1 52,14,
- 3 Marina Kiehl (RFN) - 1 52,15, 4 Brigitte Oertli (Szwajcaria) - 1 52,39, 5 Elisabeth Kirchner (Austria) - 1 52,51, 6 Michaela Gerg (RFN) - 1 52,96

Slalom specjalny kobiet

- 1 Christelle Guignard (Francja) - 1 34,04,
- 2 Erika Hess (Szwajcaria) - 1 34,26,
- 3 Helene Barbier (Francja) - 1 34,88, 4 Małgorzata Tlalka (Polska) - 1 34,89, 5 Brigitte Oertli (Szwajcaria) - 1 35 02, 6 Olga Charvatova (CSRS) - 1 35,31, 7 Corinne Schmidhau-

ser (Szwajcaria) - 1 35,47, 8 Dorota Tlalka (Polska) - 1 35,50

Kombinacja kobiet

- 1 Brigitte Oertli (Szwajcaria) - 25 pkt,
- 2 Erika Hess (Szwajcaria) - 26,10,
- 3 Traudl Haecher (RFN) - 46,58, 4 Catherine Andeer (Szwajcaria) - 53,11, 5 Michaela Gerg (RFN) - 55,03, 6 Elizabeth Kirchner (Austria) - 59,81

OKRUCHY SPORTOWE

W turnieju superciężkich w Toronto Polak - Robert Skolimowski zajął 4 miejsce wynikiem 405 kg ulegając tylko trzem Sowiecom.

Zwycięzcą zawodów, na które organizatorzy zaprosili imiennie 10 najlepszych zawodników wagi powyżej 110 kg, został Kurlowicz (Sowiety), osiągając rezultat 425 kg (190 + 235 kg). Drugie miejsce zajął Pisarenko - 420 kg, a trzecie Gumaszew, który osiągnął taki sam rezultat, ale ustąpił Pisarenko wyższą wagą ciała. Sklasyfikowany na czwartym miejscu Skolimowski wyprzedził Senno Salzwedela (NRD) - 385 kg, Jirzego Zubnickiego i Bohuslava Brauma (obaj CSRS) - po 380 kg oraz Mano Martoneza (USA) - 372,5 kg.

Komitet Wykonawczy AIBA przyznał organizację mistrzostw świata w 1986 r. Otoż o imprezę tę usilnie zabiegali Kubanczy - Hawana i Amerykanie - Reno (stan Nowada). Głosowanie dało wynik remisowy 14:14, ale w tej sytuacji decydujący głos należał do prezydenta AIBA - Amerykanina Donald Hulla, który wychodząc z założenia, iż Hawana była już organizatorem bokserskich mistrzostw świata (1974), przyznał tę imprezę amerykańskiemu miastu Reno.

Klub Automobilowy w Monako ogłosił, że w 1985 Rajd Monte Carlo nie odbędzie się. Powodem tej decyzji jest wielomiesięczny spor między ACM i Francuskim Automobilklubu.

AKADEMICKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA W JUDO

9 medali - to dorobek polskich judoków na akademickich mistrzostwach świata w Strasburgu. Anna Chodakowska, Joanna Majdan, Małgorzata Sliwa, Sabina Dyrda, Jolanta Adamczyk zdobyły medale brązowe, a ponadto Adamczyk została akademicką wicemistrzynią świata w kategorii open. Srebrny medal zdobył także Jerzy Kolanowski, a brązowy Marek Rybicki. Dziewiąty medal w ostatnim dniu mistrzostw - brązowy zdobyli Polacy w turnieju drużynowym.

Zmagania męskich drużyn konczyły akademickie mistrzostwa świata w Strasburgu. Po-

lacy tego dnia rozegrali jeszcze trzy mecze. Pierwsze spotkanie z Francuzami przegrali 2:4 (8:28), w repasach pokonali Belgię 6:1 (45:3), a w meczu o brązowy medal z Brazylią padł wynik remisowy 3:3, ale polski zespół legitymował się lepszym dorobkiem tzw. małych punktów - 23:11. Tytuł mistrzowski przypadł ekipie Francji, która wygrała z Japonią 3:2, ale Japonczycy wystąpili tylko w 4-osobowym składzie, ponieważ ich trzech zawodników doznało kontuzji we wcześniejszych walkach. Drugi brązowy medal zdobyła ekipa sowiecka po zwycięstwie nad RFN 4:3.

QUALITY SAUSAGE

Nowo otwarte, eleganckie, polskie

DELIKATESY

Świeże mięsa, apetyczne wędliny, bezkonkurencyjne kiełbasy, sery i inne pyszności.

2913 DUNDAS ST. W.

TEL. 769 - 4966

131 RONCESVALLES AVE.

(obok kina)

tel. 533 - 7054

PKO DEALER

Uwaga!

TORONTO - WARSZAWA - TORONTO

CENA \$ 559

Po szczegółowe informacje prosimy zgłaszać się do

**EMBRESS
TRAVEL AGENCY Ltd.**

185 Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L5

(napr. eciw Credit Union)

Tel. (416) 536-3554, 536-6991

SPORT

SPORT

SPORT

PIŁKA NOŻNA

Dynamo Mińsk - Widzew Łódź 0:1

Piłkarze Widzewa w rewanżowym meczu III rundy Pucharu UEFA pokonali w Tbilisi Dynamo Minsk 1 0 (1 0) Bramkę strzelił w 10 minucie z rzutu karnego Dariusz Dziekanowski. W ćwierćfinale zagra jednaki Dynamo, które w pierwszym meczu pokonało Widzew w Łodzi 2 0.

Łodzianie trafili na słabszy dzień drużyny z Minska, która po spotkaniu w Łodzi zebrała wiele zasłużonych komplementów. Widzew nie potrafił jednak wykorzystać tej okazji. W 56 minucie meczu łodzianie mieli pod rząd trzy znakomite sytuacje do zdobycia drugiego gola, jednak Romke i Dziekanowski nie zdołali pokonać bramkarza Dynamo.

Widzew Bolesła, Świętek, Wojcicki, Dziuba, Mysliński, Kajrys, Jaworski (od 82 min. Kuniczuk), Wijas, Romke, Dziekanowski, Leszczyk.

Dynamo Zakju, Szyszkin, Borowski, Truchan, Kurnienin, Gocmanow, Mielnikow (od 64 min. Szalimo), Zygmantowicz (od 87 min. Mietlicki), Alejnikow, Sokol, Kondratiew.

Los Widzewa został, przynajmniej w prasowych komentarzach, przesądzony już po pierwszym meczu w Łodzi. Piłkarzy wyjeżdżających na rewanżowe spotkanie w Tbilisi zegnano w minorowym tonie. "Widzew chce ratować honor", "Czy Widzew uratuje 'twarz'?" - głosiły tytuły gazetowe. Optymizm nie było.

Ta atmosfera niemożności na szczęście nie udzieliła się widzowi, chociaż przystąpili do rewanżowego meczu dodatkowo (poza Smolarkiem) osłabieni brakiem Wiesława Wragi i Krzysztofa Kaminskiego (złote kartki). Analiza pierwszego meczu w Łodzi nie poszła na marne. Chociaż Widzew już w 10 minucie strzelił gola (indywidualny rajd Tadeusza Świętka został nieprzepisowo powstrzymany na polu karnym przez Jurja Szyszkinę, a "jedenastkę" pewnie wykorzystał Dariusz Dziekanowski) łodzianie nadal grali spokojnie, uważnie w obronie, mając chyba w pamięci szybkie kontrataki Dynamo. Czekali na okazję.

Do końca pierwszej połowy nie doczekali się inicjatywa należała do piłkarzy Dynamo, którzy byli jednak tym razem nieskuteczni. Najlepszą sytuację za przepiękną w ostatnich minutach przed przerwą Sergiej Alejnikow, który strzelając z kilku metrów nie zdołał pokonać Henryka Bolesły. Bramkarz łodzian zresztą w całym meczu wielokrotnie interweniował z dużym wyczuciem i szczęściem.

Rozegrany w Manchesterze powtórzony mecz rewanżowy II rundy rozgrywek o piłkarski Pu-

char Zdobywców Pucharów między Celticem Glasgow i Rapidem Wiedeń zakończył się zwycięstwem Austriaków 1 0 (1 0). Bramkę w 18 min zdobył Peter Pacult. Pierwszy mecz wygrał Rapid 3 1 i awansował do ćwierćfinału.

Po awanturach na boisku w Glasgow, 7 listopada, UEFA nakazała powtórzyć mecz, Celtic wygrał wówczas 3 0.

Losowanie Pucharu Polski

W siedzibie PZPN w Warszawie odbyło się losowanie 1/4 finału piłkarskiego Pucharu Polski, 3 marca 1985 roku gracze będą gospodarzami na pierwszym mejsu.

Gornik Zabrze - Legia Warszawa

Lech Poznań - Widzew Łódź
ŁKS Łódź - Bałtyk Gdynia
Igloopol Dębica - GKS Katowice

Rewanżowe mecze odbędą się 13 marca 1985 r.

Włochy - Polska 2:0

Rozegrany w Pescarze towarzyski mecz Włochy - Polska przyniósł zwycięstwo (trzęcie na 9 spotkaniach między obiema reprezentacjami) mistrzom świata 2 0 (0 0). Bramki zdobyli Altobelli (78 min.) i Di Genaro (90 min.).

WŁOCHY Franco Tancredi - Giuseppe Bergomi, Pietro Bierchowod Ubaldo Righetti Antonio Cabrimi - Bruno Conti, Marco Tardelli, Antonio De Gennaro, Salvatore Bagni - Paolo Rossi, Alessandro Altobelli.

POLSKA Jacek Kazimierski - Dariusz Kubicki, Władysław Zmuda, Roman Wojcicki, Dariusz Wdowczyk - Jerzy Wijas, Waldemar Matysik, Zbigniew Boniek, Ryszard Komornicki - Mirosław Okonski, Andrzej Pałasz.

Zmiany w składach
Włochy od 46 min za Bergomiego grał Roberto Tricella, od 66 min za Bagniego - Giuseppe Dossena, od 71 min za Contiego - Pietro Fanna, od 80 min za Altobelliego - Aldo Serena.

Polska od 53 min za Okonskiego wszedł Marek Ostrowski, od 80 min za Matysika - Waldemar Prusik.

Złote kartki Dariusz Wdowczyk (Polska) i Pietro Vierchowod (Włochy) czerwona kartka Wdowczyk.

Sędziował Robert Valentine (Szkocja).

Transfery do Polski

W prasie polskiej po raz pierwszy w historii ukazała się lista transferów do drużyn pierwszoligowych w drugim półroczu.

1984 roku wraz z cenami Warto dodac, że ceny nie osiągnęły "prawdziwej" wysokości tylko dlatego, że do 10 milionów nie trzeba nic płacić na rzecz PZPN. Mimo to, nie wiem jak Pans-twa, ale mnie te cyfry szokują.

BALTYK GDYNIA
Mariusz Lisicki (z Zatoki Puck) - 200 tysięcy złotych
Marek Filipczak (Widzew) - 5 mln
Grzegorz Stencel (ŁKS) - 5 mln
Witold Witowski (Sandecja) - 3 mln

GÓRNIK WALBRZYCH
Tadeusz Dolny (Górniki Z.) - 8 mln
Gerard Marszałek (BKS Bielsko) - 3 mln
Janusz Góra (Biedawianka) - 1,5 mln
Jerzy Kowalik (Szombierki) - 7 mln
Waldemar Milewski (Kujania Jawor) - 1 mln
Henryk Janikowski (Victoria Wb) - 3 mln

GKS KATOWICE
Marek Zowski (Polonia W.) - 3 mln
Mirosław Kubisztal i Piotr Nasimek (oba Cracovia) - jedna umowa 18 mln

LECH POZNAŃ
Jerzy Złobrowski (Lechia ZG) - 3 mln
Witold Piskorek (Polonia Leszno) - 1 mln
Wojciech Grajewski (Obra Kościan) 800 tys

LECHIA GDAŃSK
Zenon Małek (Olimpia E) - 3 mln
Bogusław Obłowski (Lech) - 3 mln
Mirosław Krajewski (Hutnik W-wa) - 4 mln
Janusz Mętojko (Arka Gdynia) - 6 mln

LEGIA WARSZAWA
Kazimierz Buda (Stal M.) - 8 mln
Wiesław Cisek (Resovia) - 8 mln
Ireneusz Wójcik (Polonez) - 1,5 mln

MOTOR LUBLIN
Kazimierz Gładysiewicz (Unia Tarnów) - 3 mln
Andrzej Łatka (Stal M.) - 8 mln
Dariusz Bartoszewski (Stal M.) - 4 mln

POGÓŃ SZCZECIN
Jerzy Hawrylewicz (Stal Stocznia) - 3 mln

BUCH CHORZÓW
Henryk Pałka (Piast Gliwice) - 3 mln

RADOMIAK
Włodzisław Andrzejewski (Bron Radom) - 4,5 mln
Adam Bonasz (Stal Stocznia) - 7 mln
Andrzej Szymanek (Górniki Z.) - 3 mln

ŚLĄSK WROCŁAW
Ryszard Rosa (Polonia B.) - 6 mln

WISŁA KRAKÓW
Władysław Starościk (Błękitni K.) - 5 mln
Jarosław Giszka (Gryf Słupsk) - 3 mln
Jacek Mróz (Raków) - 3 mln

ZAGŁĘBIE SOBÓWIEC
Jacek Bobrowicz (Zawisza Bdg) - 4,5 mln
Marek Wierzbicki (Bolesław Bukowno) - 900 tys
Zbigniew Sokalski (Górniki K.) - 5,5 mln
Grzegorz Krawiec (Górniki Wb) - 8 mln

Stan meczu pingpongowego był 3 3 do czasu, kiedy do stołu podszli, jako ostatni, Grubba i Lindh. Obaj wygrali po jednym secie. W koncowce trzeciego był moment, że polskie zwycięstwo wisiło na włosku. Szwed prowadził już nawet 21 20. Trzy następne piłki wygrał jednak Grubba i mecz zakończył się sukcesem polskiej reprezentacji 4 3. Ale początek był trudny.

Zapowiadał się pogrom Szwedów. Dwie pierwsze gry singlowe Polacy wygrali bez wysiłku po 2 0. Leszek Kucharski znokautował wprost Erika Lindha. Po niespełna 20 minutach nasz zawodnik przyjmował gratulacje.

Tylko na początku obu setów prowadził Szwed. Później znacznie lepszy i dokładniejszy był Kucharski. Gdy Grubba w dwóch krótkich setach (w pierwszym deklasując Appelgręna) odprawił rywala, nikt w sali nie wątpił, że zwycięstwo mamy w kieszeni.

Nawet porażka Jolanty Szatko z Marią Lindblad nie popsuła nastrojów Polka zresztą walczą-

Hokejowe Mistrzostwa Świata Juniorów

W hokejowych mistrzostwach świata Kanada wygrała z Sowietami 5 0. A oto skrótowy przebieg meczu:

Pierwsza tercja
1 Kanada, Bassin (Clark) 12 50
2 Kanada, Hodgson (Gratton, Lemjex) 13 25
Kary - Jackson Kan 1 27, Sandlak Can 15 45

Druga tercja
Kary - Johnston Kan 4 48, Dollas Can 6 40, Miner Kan 8 37, Bassin Can 14 05

Trzecia tercja
3 Kanada, Creighton (Richer) 6 19
4 Kanada, Hodgson (Lemieux) 7 29
5 Kanada, Bradley 8 11
Kary - Semak Sowiety 5 50, Bassin Can 8 53, Swerczow - Sowiety 9 40, Lemieux Kan 14 37, Czernyk Sowiety, Miner Can 19 00

Wyniki pozostałych meczów sobotnich
Polska - Szwecja 11 0
USA - RFN 2 1
Finlandia - Czechosłowacja 1 1

A oto tabela z 30 XII 1984

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Kanada	5	5	0	0	38	8	10
Finlandia	5	4	0	1	33	10	9
Czech	5	4	0	1	27	10	9
Sowiety	5	4	1	0	31	9	8
Szwecja	5	1	4	0	20	22	2
USA	5	1	4	0	14	28	2
RFN	5	0	5	0	5	36	0
Polska	5	0	5	0	5	50	0

I - liczba meczów
II - liczba meczów wygranych
III - liczba meczów przegranych
IV - liczba meczów zremisowanych
V - liczba bramek strzelonych
VI - liczba bramek straconych
VII - punkty

SIATKARSKA I LIGA

Legionści męczyli się blisko półtorej godziny wygrywając w końcu mecz wynikiem 3 1 (7 15), 15 6, 15 12, 15 8). W pierwszym secie nic się nie kleiło w warszawskim zespole, szwankował odbior zagrywki, blok i atak, czyli wszystko i łodzianie po 15 minutach wygrali partię 15 7. W drugim secie Legia zagrała trochę lepiej i to wystarczyło, aby wygrać 15 6. W trzecim secie Wagner wykorzystał obie przerwy i miał sporo do powiedzenia swoim zawodnikom, którzy prowadzili 6 2, aby w niedługim czasie stracić przewagę i przegrywać 9 10.

Nowy trener Resursy, twórca wspaniałego przed laty zespołu Resovii (pracował w Rzeszowie 18 lat) Jan Strzelczyk, nie miał po przegranej meczu większych

pretensji do swoich zawodników
Resursa Orczyk, Roszewski, Babuchowski, Dybowski, Wagner (jest to syn wspaniałego ojca Huberta), Szydlik oraz Filipowski, Wojcik, Biernkowski.

Legia Malinowski, Drzyzga, Stefanowicz, Fabianczyk, B Kasprzak, Andrzejewski oraz Poinc

TABELA

1 AZS Olsztyn	9 0 18 27-9
2 Stal Stocznia	6 3 15 20-10
3 Resovia	6 3 15 24-13
4 Płomien	6 3 15 18-15
5 Beskid	5 4 14 17-20
6 Legia	4 5 13 17-19
7 Czarni	3 6 12 18-20
8 Gwardia	3 6 12 14-20
9 Chelmiec	2 7 11 12-24
10 Resursa	1*8 10 8-25

Polska - Szwecja 4:3

ła, spasowała dopiero w połowie trzeciego seta.
Debel nadal jest silną bronią naszej drużyny, choć na co dzień Grubba i Kucharski już razem nie występują (partnerem Grubby jest Desmond Douglas). Szwedzi jednak też są mocni. Był to więc obok ostatniej partii najciekawszy pojedynek. W koncowce trzeciego seta był remis 19 19, ale dwie piłki Persson wyrzucił poza stoł.

Mikst szwedzki Lindh, Lindblad okazał się lepszy od Szatko i Grubby, choć też była walka.
Wszyscy liczyli, że mecz za konczy się już po następnej grze pojedynczej. Pierwszy set w wykonaniu Kucharskiego był znakomity. Appelgren po prostu nie istniał. Rzadko potrafił złapać nawet piłkę na raketkę po silnych i zaskakujących atakach Polaka. Potem jednak wszystko się odwróciło.
W drugim secie była jeszcze walka w trzecim już nie.

A oto wyniki
Leszek Kucharski - Erik Lindh 21 17, 21 16, Andrzej Grubba -

Mikael Appelgren 21 9, 21 16, Jolanta Szatko - Marie Lindblad 20 22, 21 19, 13 21, Kucharski, Grubba - Lindh, Joerg Persson 21 16, 16 21, 21 19, Szatko, Grubba - Lindblad, Lindh 21 13, 15 21, 16 21, Kucharski - Appelgren 21 9, 19 21, 15 21, Grubba - Lindh 25 23, 14 21, 23 21

TABELA SUPERLIGI

1 CSRS	3-0 12-9
2 RFN	2-1 13-8
3 Jugosławia	1-2 12-9
4-6 Anglia	1-2 10-11
Polska	2-2 14-14
Węgry	1-2 10-11
7 Szwecja	3-1 18-10(-4)
8 Holandia	0-3 2-19(-4)

Minusowe punkty Szwecji i Holandii są karę, jaką Europejska Unia Tenisa Stołowego nałożyła na drużyny Trzech Koron i Holandii karę po zakończeniu rozgrywek (za grę i reklamę niewłaściwego sprzętu). Tak więc zespół Bettiny Vriesekoop, praktycznie już spadł, zaś Szwedzi nie mają szans na koncowy sukces.

PUCHAR UEFA

DYNAMO MIŃSK — Widzew Łódź	0 1 (2 0)
FC KOELN — Spartak Moskwa	2 0 (0 1)
Partizan Belgrad — VIDEOTON	2 0 (0 5)
ZELEZNICZAR — Un Craiova	4 0 (0 2)
INTER MEDIOLAN — Hamburger SV	1 0 (1 2)
Bohemians Praga — TOTTENHAM	1 1 (0 2)
Dundee Utd — MANCHESTER UTD	2 3 (2 2)
REAL MADRYT — Anderlecht	6 1 (0 3)

Dużymi literami oznaczono drużyny, które awansowały do ćwierćfinału. W nawiasach wyniki pierwszych spotkań.

<p>POLISH CONSULTING BUREAU 618 Queen St West TORONTO ONT M6J 1E4 TEL (416)864 1182 godz 4-7 po poł</p> <p>Udzielam porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski m.in małżeńskich (małżeństwa przez pełnomocnika) rozwodowych w Polsce majątkowych kupna i sprzedaży nieruchomości i mieszkanie spadkowych</p> <p>PONADTO pełnomocnictwa do Polski sprawy paszportowe odwołania od odmowy paszportów sprowadzanie krewnych pisma do polskich urzędów i sądów</p> <p>Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce</p> <p>J DZIWIŃSKA, LL M</p>	<p>RÓZNE</p> <p>ADAM'S SHOE REPAIR AND DRY CLEANER REPERACJA WSZELKIEGO RODZAJU I TYPU OBUWIA ORAZ SYSTEMU MONTAŻU</p> <p>Wymiana obcasów i całych spódów obuwia Wymiana usztywniaczy stalowych i prawidłowe dopasowanie wysokości obcasu do skłonu obuwia Zmiana koloru obuwia Renowacja ze skór zamszowych wełnowych</p> <p>● Pranie odzieży (dry cleaning) ● Renowacja czyszczenie i reperacja odzieży skórzanej</p> <p>SPECJALIZUJEMY SIĘ w reperacjach butów kowbojskich ortopedycznych i damskich torebek</p> <p>3096 DUNDAS STR W (przy Quebec na zachód po prawej stronie) OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU 9-6 SOBOTA 9 5 TEL 767-5966 94-105</p>	<p>SAMOCHODY</p> <p>CHECKPOINT DATSUN NISSAN to solidna i znana firma którą mam przyjemność przedstawić Państwu Szeroki wybór nowych i używanych samochodów NISSAN DATSUN Aranzuje pożyczki dla nowo przybyłych</p> <p>Minimalna wpłata korzystne ceny</p> <p>Prosimy kontaktować się</p> <p>JERZY SZOZDA tel (416) 239-1217 (posiadam znajomość języków słowiańskich) udzielę porad bezpłatnie</p> <p>CHECKPOINT 5448 DUNDAS STR W ISLINGTON ONT M9B 1B4</p> <p>PREMIER AUTO SALES Wyjątkowa okazja 2376 Dundas St W Toronto Tel (416) 537-2437 STAN MAZUR</p>	<p>PIEKARNIE</p> <p>THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL: 368-4235</p> <p>ONTARIO BREAD Co Ltd 178 Ossington Ave Toronto, Ont TEL 532-4929</p> <p>Pyszny świeży chleb do nabycia we wszystkich sklepach</p>	
<p>ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARDE KULIS B A B Ed M A LL B</p> <p>uprzejmie zawiadamia że biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym</p> <p>2991A Bloor Street West Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231-0327</p>	<p>Ballroom Dancing TANIEC TOWARZYSKI</p> <p>Nowości międzynarodowy socjalny polski grupowo indywidualnie organizacje prywatnie prelekcje na bale zabawy imprezy uroczystości młodzież dorosli amatorzy zawodowcy</p> <p>NAUKA POKAZY TRENING</p> <p>TEL. 416-782-9776</p> <p>walce tango foxtrotty—rumba samba chacha jive</p>	<p>SOLID AUTOREPAIR WŁADYSŁAW DAKOWICZ wszelkiego rodzaju naprawy samochodowe dożywotnia gwarancja na za instalowane hamulce oraz tłumiki</p> <p>201 Schell Ave Toronto (koło Caledonia i Shell 2 blok na północ od Eglinton) Tel 787-2702</p> <p>LEKARZE</p>	<p>DLA DOMU</p> <p>APPLIANCE CLINIC CO oferuje naprawę lodówek, pralek, szarek pieców elektrycznych i automatycznych zmywarek do naczyń</p> <p>● Zniżka dla rencistów Gwarancja na 1 rok ● Obsługa 7 dni w tygodniu ● Dzwonic całą dobę</p> <p>TEL TORONTO 261 7619</p>	<p>DELIKATESY</p> <p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD 783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Av TEL 535-4648</p> <p>świeże mięso wędliny wędzone domowe delikatesy</p>
<p>DIVORCE AID K. BELDOWSKI Rozwód \$155 226 Queen St. W suite 200 Toronto, Ont M5V JZ6 tel. (416) 598-1127</p>	<p>PRZESZŁO \$ 20 NA GODZINĘ zarabiasz wykwalifikowany spawacz ŚWIADCTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI</p> <p>można uzyskać w</p> <p>INSTITUTE OF TECHNICAL TRADES który szkoli specjalistów już 25 lat</p> <p>● nowoczesne urządzenia ● rysunek techniczny ● kursy dzienne, wieczorowe, sobotnie i na zmiany ● dokogne opłaty tygodniowe</p> <p>734 Kipling Ave Toronto TEL 255-2369</p> <p>po godzinach TEL 536-008 921-3886 Informacji udzielają MARK NIEWIADOMSKI lub ANDRZEJ MAJ</p>	<p>Dr MARY DONNA PIETRASZEK młoda, polonijna lekarka, otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Jane-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 TEL 763-5956 Poprzednio pracowała w St Joseph's Health Centre</p>	<p>J P CONSTRUCTION COMPANY GENERAL CONTRACTOR WYKONUJEMY ROBOTY BETONIARSKIE KŁADZENIE ASFALTU PRACE MURARSKIE I WYKOPY Instalujemy aluminiowe okna i sining Wycena bezpłatna Plany i zezwolenia wykonuje architekt</p> <p>TEL 252 8492</p>	<p>COPERNICUS MEAT PROD 79 Roncesvalles Ave TEL 536-4054</p> <p>Posiadamy świeże mięso wykrójone na życzenie Szynki boczek białony kiełbasy na sposób polski oraz wiek innych wędlin i delikatesów ogorki kiszone kapuście z beczki śledzie purgiki</p> <p>T S PAKULSKI</p>
<p>TP & ASSOCIATES Ltd Niezależni specjaliści w zakresie ubezpieczeń (Life Insurance) R R S P i R H O S P oraz funduszy inwestycyjnych</p> <p>Prosimy telefonować lub pisać, wyślemy bezpłatnie</p> <p>FINANCIAL PLANNING REVIEW ANDREW SLEDZ 194 Wilson Ave Suite G-8 TORONTO, ONT M5M 3A7 TEL 482-0175, dom 625-1529</p>	<p>BISTRO EUROPE</p> <p>Europejska atmosfera ● Znakomite miejsce na spotkanie ● Cos na ząb</p> <p>2390 Bloor West Toronto Ontario M6S 1P5 Tel (416) 767-0848</p>	<p>SOLARSKI PHARMACY Ltd (Naprzeciw kościoła św. Kazimierza) 149 RONCESVALLES Ave TEL 536-5452</p> <p>Właściciele</p> <p>J SOLARSKI i S SALAPATEK Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski ● Agencja Pekao ● Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski ● Polskie kartki i czasopisma ● Ziola Zakonnika ● Urząd Pocztowy ● Sprzedaż biletów</p>	<p>THOMAS ALUMINUM PRODUCTS TEL Toronto 239-6476</p> <p>po 6 wieczorem</p> <p>TANIO i z GWARANCJĄ wykonujemy - aluminiowe okna domów (siding) Thermal Windows rynny krycie dachów (Shingle i płaskie dachy) oraz roboty elektryczne</p> <p>Metro Licenc B 1390</p>	<p>KARL S BUTCHER & GROCERY Właściciel Karol Jarząbek</p> <p>Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze</p> <p>105 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 1622</p>
<p>HUMBERVIEW INSURANCE STEFAN BORYS AUTA — DOMY — SKLEPY 337 Roncesvalles Ave Toronto, Ont TEL 531-4647 Dom i wyposażenie domu do \$120 000 - TYLKO \$182 rocznie</p> <p>Ubezpieczenia chorobowe dla gości na wizycie</p>	<p>WILLOWS MOTEL 1041 Lakeshore Rd E (między Dixie i Cawthra) ZAPRASZA Konkurencyjne ceny</p> <p>Po renowacji 15 minut z Downtown TEL 278-3569 108 121</p>	<p>DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWINSKI D T z 25-letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave Toronto (obok km i Revue) TEL 531-8545</p> <p>DENTURE THERAPY CLINIC Jan M Wisniewski D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna</p> <p>2337 Dundas St W Toronto Ont (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533 8811 M6P 1W7</p>	<p>Polanta interiors POLSKA FIRMA</p> <p>specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzić gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom</p> <p>Sprzedajemy nowoczesne zasłony okienne tzw VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo dogodnych cenach</p> <p>Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję</p> <p>2368 Bloor Str W Toronto Ont M6S 1P5 TEL 762 9638</p>	<p>WĘDZONE NA MIEJSCU SŁYNNY NA CAŁE TORONTO I ONTARIO POLSKIE KIEŁBASY Szyunki kabanosy wędliny mięsa różne delikatesy</p> <p>Superior Sausage Co</p> <p>1004 DUNDAS ST W TEL 531 8422 konkurencyjne ceny! 102 113</p>
<p>HOMETARIO REAL ESTATE LTD & insurance brokers ltd</p> <p>● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU</p> <p>● UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY OD OGNIA KRADZIEŻY I INNE</p> <p>171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531-3506</p>	<p>ANNA'S TAILORING KOZUCHY I ODZIEŻ SKÓRZANA Damskie kostiumy suknie płaszcze zamówi wykonujemy na miarę według projektów własnych lub zleconych</p> <p>REPERACJE (wymiana podszewek)</p> <p>POSIADAMY FUTRA Ceny bardzo atrakcyjne 87 Roncesvalles Ave TORONTO, tel 532 4060</p>	<p>DO SPRZEDANIA - hotel dentystyczny, nowoczesny, stan bardzo dobry - TYLKO \$ 1950 Oglądac 273 Humber Cres Blvd (róg Dundas) od godz 9 rano do 6 po poł 113116</p>	<p>"FORTUNA" FLOWER SHOP NAJSTARSZA POLSKA KWIACIARNIA 356 BATHURST St przy Dundas TEL 368-0797</p> <p>Właściciele WANDA I FRANCISZEK LISOWSCY</p>	<p>Bayer's Delicatessen 2988 Dundas St West (Skrzowanie Dundas i Pacific) Domowe wyroby smaczne dania - pierogi gołąbki flaczki naleśniki salatkę i inne europejskie na miejscu i na wynos</p> <p>Specjalizujemy się w przygotowywaniu wszelkich uroczystości</p> <p>Otwarte 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty, od godz 9 do 6 TEL 767-2018</p>
<p>INTERNATIONAL CAMERA REPAIR COMPANY LTD Kupujemy wszelkich marek sprzęt fotograficzny</p> <p>● Sprzedaż ● Reperacje ● "Trade-ins" ● Wypożyczalnia</p> <p>Bezpłatne wyceny</p> <p>3351 BLOOR St W Toronto TEL 239-1882</p>	<p>KOMIS 305 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M6 TEL 531-8872</p> <p>Polecamy odwiedzić nasz "KOMIS" wielobranżowy Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego</p> <p>WSTĄP DO KOMISU! A PRZEKONASZ SIĘ</p>	<p>Dr T, BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A, O D OPTOMETRYSTA OKULISTA Badanie i leczenie oczu okulary contact lenses</p> <p>2391 - A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766-5580</p> <p>Codziennie z wyjątkiem wtorków</p>	<p>Bukiety ślubne ● wianki urodzinowe ● kwiaty cięte i doniczkowe ● piękne ● świeże ● tanie</p> <p>DOSTAWA DO DOMÓW</p> <p>Malowanie z zewnątrz i wewnątrz domów biur pomieszczeń przemysłowych i handlowych cyklinowanie podłóg oraz wszelkie prace stolarskie i remonty Tami i fachowo</p> <p>TEL 530-1246 TORONTO rano do 8 30 i po 9 wieczor</p>	<p>M-C DAIRY Co Ltd. PRODUCTS</p> <p>Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto, Wyrabiamy kwasną śmietanę Yogourt, huslanke, sery białe i topione</p> <p>Żądajcie naszych wyrobów w swoich sklepach</p> <p>Godziny otwarcia 7 00 do 4 00 212 Mavety St TEL 766-6711</p>
<p>WYJĄTKOWA OKAZJA! Restauracja z pełną licencją alkoholową do sprzedania na korzystnych warunkach lub poszukiwany jest partner z inwestycją i niedużym wkładem gotówki Listy z podanym nr telefonu kierować na adres Restauracja 393 Shaw Str Toronto Ont M6J2X4 118</p>	<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 TEL 769-4488</p> <p>Zdjęcia i portrety na różne okazje 109 120</p>	<p>DR WALDEMAR KOZERAWSKI ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suit 102, TEL 532-6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425-4114 (przy Ontario Science Centre)</p> <p>Poprzednio pracował w Sick Children Hospital</p>	<p>dermatone ZAKŁAD KOSMETYCZNY</p> <p>● Pielęgnacja twarzy rąk i stóp ● Usuwanie zbędnego owłosienia ● Specjalistyczna aparatura ● Jakosciowe kosmetyki ● Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie</p> <p>2285 DUNDAS St W Toronto TEL 537-0542</p>	<p>DOSKONAŁE WYROBY MIĘSNE I WEDLINIARSKIE Sprzedaż detaliczna i hurtowa dostarczamy do sklepów</p> <p>Ceny konkurencyjne</p> <p>PACIFIC WHOLESALE MEATS LTD JURF K ZOCHNIAK STEVE PAKIOS 2986 DUNDAS St W Toronto TEL 767-0000 Sprzedaż detaliczna tylko w czwartki, piątki i soboty</p>